

309058

ప్రతిదినము ప్రకటింపబడును

VOL. 4. } చెన్నపట్టణము 1917 సం॥ ఏప్రిల్ నెల 6 వ తేది శుక్రవారము } No. 5
సంపుటము. ౪ } పింగళ నామ సంవత్సర చైత్ర మాస శుద్ధ పౌర్ణమి ౧౫. } సంచిక ౫

త్వరలో!

వెలువడగలదు!!

పింగళ సంవత్సరాది సంచిక

ముద్రిత మగుచున్నది.

నల సంవత్సరమున జరిగిన విశాఖాశ్విని సౌమ్య సౌరహారతిమును, ఆధ్యాత్మిక, నైతిక, సాంఘిక, రాజకీయ, వ్యావహారిక విశేషవిషయముల విజ్ఞానదాయకములగు వ్యాసరాజములును, దర్శనీయములగు రంగులదేశపరిచయము మహాజనుల పట్టణమును ఇతరములైన చిత్రపటములును గలిగి నుచికాకేతములపై చక్కగ ముద్రింపబడుచున్నది.

ఏప్రిలులు మొదటివారములో వెలువడగలదు.

కాగితముల కలపునం జేసి కావలసి నన్ని ప్రతులు మాత్రమే సిద్ధము చేయుచు మంట్లవలన కలయువాడు	
వెంటనే వ్రాసికొను టుచితము:	వెల రు 2-0-0
ఆంధ్రదినపత్రిక సంవత్సర చందాదారులకు	" " 0-8-0
" అర్ధసంవత్సర " " " 0-12-0	
ఆంధ్రవారపత్రిక సంవత్సర, లేక దినపత్రిక 8 మాసముల చందాదారులకు	" " 1-0-0
ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము, పోస్టుబాక్సు నెం 212 రు, మదరాసు.	

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు సిద్ధమృతము.

తామర తైలము.

పండ్లపాడి.

మోహినీ తైలము.

డబ్బీ 1-కి 0-4-0.

డబ్బీ 1-కి 0-2-0.

సీసా 1-కి 0-12-0.

అమృతాంజనము డిపో 6, తంబుకెట్టిపిథి మద్రాసు.

మంచిగుణము గల శాస్త్రీయాషధములు.

బృహత్ మంజుష్టాదిక్వాధ

రక్తమును శుభ్రపరచుటలో ప్రత్యేకమైనది.

1/2 పాను సీసా రు 0-12-0.

చంద్రవభ గుటి

మూత్రవ్యాధులందు అమోఘముగ పనిచేయును. తులం 1-కి రు 1-0-0.

వాసవలేహము

దగ్గునకు మంచిమందు.

1/2 పాను సీసా రు 0-10-0.

వ్యవహారములన్నియు నాండ్లయభాషలో జరుపవలయును.

జాందూ ఫార్మ్యూటికల్

మద్రాసు

అయుర్వేద యాషధముల జేయువారు

బొంబాయి నెం 13.

The Zandu Pharmaceutical Works
388 The Ayurvedic Pharmacists.
Elephinstone Road, Bombay, 13

కీర్తిశుభ్రత గోపాలకృష్ణ గోకలేగారి చక్కని

రంగుల చిత్రపటము

ప్రతి 1-కి 0-1-0 12 ప్రతులకు 0-9-0

వి. పి. ఖమ్మం ప్రత్యేకము

ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము

పోస్టు బాక్సు 212, మద్రాసు.

నోటీసు.

క్రొత్తగా రయినుమిల్లు కట్టబోవువారికి
మంచి తరుణము.

సెకండుహాండు హైప్రిఫర్ అల్లగాండరు
యాంగు స్టీము యింజన్ అమృతమునకు
సిద్ధముగ నున్నది.

18 అం॥ సిలండ్రు స్టోక్సు 36 అం॥ 25
గుట్టముల పవరు పైపీలు 10 అడుగులు.

స్పీను 16 అం॥ మరమతుల అనగరము
లేక సరియైన స్థితిలోనుండి బాగుగ పని
చేయుచున్నది. (738)

వలయు వారు యీ క్రింది అడ్రెస్సుకు వ్రాయవలెను:-

గ్రాంధి బంగారాజు, మేనేజింగు ప్రొఫ్రయిటరు,
శ్రీలక్ష్మీస్వస్థినిహారము మిల్లు, రాజమండ్రి.

126

చిన్నపురుగులు

100

వెద్ద వెద్ద బట్టతలను జేయును.

మందు, బోడి యగుట, వెండ్రుకలూడుట, పుర్రెపై జల, అన్నియు చుండుపురుగుల వలన కలుగును.

నాతలూరా! ఈ పురుగువలె కేయింబునట్లు,

విధి విధానములేక మీరు పనిచేసినచో
మీ మీ గృహములలోని నేలకొట్టెల్లు
బంగారుతో నింపబడియుండును.

Don't
Let 'em
Dig

తీరిక లేక పనిచేయుచుండు ఈ మందు
పురుగునకు, అతివ్యాధికి యీ కేరింది
తే నెట్టిగ సహకారిగా నుండదగినబంటు.

మందు ఆరంభమయిన వెంటనే నిరో
ధక నిర్బంధద్రవ్యముల నుపయోగింపక
ఈ పేక్షించిన అచిరకాలముననే బట్టతల
వారితో సహాధ్యాయి గావలసినప్పుడు.
కావున నిట్టి పరమకర్తృవును.

“కామినియా నూనె”

సహాయమున సంహరింపును. మందును బోగొట్టును.
వెండ్రుకలను రాలనివ్వదు. పుర్రెమందును బోగొట్టును.
తలకట్టుకు పరిశుభ్ర ముగంధద్రవ్యము.

ఈలేదని, నకలు నూనెను కి మూడు చేయువాడు ముం
డున పడకుడు.

తెల బుడ్డి 1-కి రు. 1-0-0 వి. పి. రు. 0-4-0

" 2-కి రు. 2-10-0 వి. పి. రు. 0-7-0

డిచితము.

ఈ ముగులముల నుజువుపరచుటకయి, అర్ధజాచీటి
తంపుకొనవారికెల్ల ఒకపాని వాడుకొనటకు సరిపోవునంత
వానె గల సీసా ఈచితముగ బంపబడును.

సోలు ఏజెంట్లు:-

అంగ్లో-యిండియన్ డ్రగ్ అంగు కెమికల్ కంపెనీ,
కం 155, జమ్నూరుపేట పిథి, బొంబాయి.

మద్రాసు యేజెంట్లు:- మెహతాపురపాత్రయ్యశ్రీ,
29, వైనాబజారుబోడి, మదరాసు.

A Majic Cure for Scorpion Sting.

సర్వవృశ్చిక విషసంజీవిని.

(కీర్తిశుభ్రత గోపాలకృష్ణ)

దుఃఖముతో వచ్చువారు గంతోమముతో పోవుదురు.

గుణము లేదని నుజువు చేయువారిలకు రూ 100 ఇవాల.

ఇది ప్రతి కుటుంబమునకు ముంద

వలసిన శాస్త్రోపదేశము. ఆంధ్ర,
యానాని, దేశీయద్రవ్యములతో పో
డ్డగాంచబడియున్నది. ఎన్ని దినము
లంచినను మందు గుణముమాటును.

తేలునకు మాత్రమే కాక ఎంబి.
కుక్క, పాము, ఒట్టి మొదలగు
విషజంతువుల కాటులకు నుపయో
గించును. వెలపాకెట్ 1-కి 0-8-0

పోస్తేజి 0-3-0 1 డజన్ పాకెట్లు
వెల రూ 5-0-0. పోస్తేజి జేబు.

ఒకేసారి 2 ప్యాకెట్లు తెప్పించుకొనువారికి పోస్తేజి ఇవాల.
వర్తకులకు 100 కి 25 రూపాయలు కిమీ వియ్యబడును.

చిరునామా:- ధనలక్ష్మి కంపెనీ,

1/6 వెంకటేశమేష్ట్రీ పిథి, సోకారుపేటపేట, మదరాసు.

ఇండియా దేశపు యుద్ధ ఋణము.

రొక్కరూపముగా వచ్చిన యావత్తు మొత్తమును యుద్ధమును సాగించుటకు గాను హిజ్ మెంట్ వారి దొరతనమున కియ్యబడును.

1929—1947 వ సం॥ నూటికి 5 వడ్డీ యుద్ధ ఋణము.

1920 వ సం॥ నూటికి 5½ వడ్డీ యుద్ధపత్రములును, 1922 వ సం॥ నూటికి 5½ వడ్డీ యుద్ధపత్రములును.

పోస్టాఫీసు 5 సంవత్సరముల రొక్కపు సర్టిఫికేట్లు (1917-18 వ సం॥ జారీ అయ్యేవి.)

అసలుకున్న వడ్డీకిన్ని ఇండియా గవర్నమెంటువారి ఆస్తిని రివిన్యూలున్న హామీగా ఉండును.

1. 1929—1947 వ సం॥ యుద్ధ ఋణము.

జారీవేల: నూటికి రు 95 ల నీ క్రింది విధముగా చెల్లింపవలెను:

అల్లాటు మెంట్లు.

పూర్తిగా రొక్కము చెల్లించిన అల్లాటు మెంట్లు: దరఖాస్తు కాలమున నూటికి రు 95 లు. వాయిదాల పద్ధతి అల్లాటు మెంట్లకు దరఖాస్తు కాలమున నూటికి రు 15 లున్న, తక్కినది నాలుగు మాసవారికి నూటికి రు 20 ల వాయిదాలున్న, సుదరు వాయిదాలు రొక్కకట్టడ దరఖాస్తు చేసిన నెలకు వెంటనే రొక్కా వచ్చే. ఒకటవ, రెండవ, మూడవ, నాల్గవ నెలల 15 వ తేదీన, లేదా సదరు తేదీ ఆదివారమైతే 16 వ తేదీన చెల్లగట్టవలెను.

వడ్డీ: సంవత్సరము 1 టీకి నూటికి 5; ఫిబ్రవరి 15 వ తేదీన, ఆగష్టు 15 వ తేదీన ముట్టును.

తీర్మానపు వాయిదా:—అంతకు పూర్వము తీరమానము కానియెడల, 1929-1947 సం॥ యుద్ధ ఋణము 1947 వ సంవత్సరము ఆగష్టు 15 వ తేదీన సరిసమానముగా తీర్చివేయబడును: కాని, 1929 వ సంవత్సరము ఆగష్టు 15 వ తేదీన గాని అటుపిమ్మటగాని, ఇండియా కేబిట్టులో పూర్తిమీదకు క్యాండ్డరు నెలల నోటిసిచ్చి, సదరు ఋణముగాని అందలి ఏ భాగమునైనగాని సరిసమానముగా తీర్చివేయబడినట్లగుచు, ఇండియా గవర్నమెంటువారు తమకు హక్కు నిల్వకొని యున్నారు.

లోటు ధర్మి ఫండు:—1929-1947 సం॥ యుద్ధ ఋణపు బహు ధన తక్షణ పక్షములో పరిహారాధ్యము, జారీ వెలకంటే బహుధన తగ్గినప్పుడు, సదరు ఋణము తాలూకు సెక్యూరిటీలను కొని రద్దుచేయుటకొరకు ఒక ఫండు ఏర్పరుచుటగాను, 1929-1947 వ సం॥ యుద్ధ ఋణపు మొత్తము లో నూటికి ఒకటిన్నరవంతున అయ్యే మొత్తము ప్రతి సంవత్సరము ప్రత్యేకముగా ఉంచుటకు ఇండియా గవర్నమెంటు వారు ఒడంబడియున్నారు.

II. 1920 సం॥ యుద్ధపత్రములు, 1922 వ సం॥ యుద్ధపత్రములును (రాబడి పన్ను మినహాయింపబడినది).

జారీవేల: నూటికి రు 100 లు ఈ క్రింది విధమున చెల్లింపవలెను:—పూర్తిగా రొక్కము దరఖాస్తు కాలమున నూటికి రు 100 లు.

చెల్లించిన అల్లాటు మెంట్లు:

వాయిదా పద్ధతి అల్లాటు మెంట్లకు దరఖాస్తు కాలమున నూటికి రు 20 లున్న, తక్కినది నాలుగు మాసవారికి నూటికి రు 20 ల వాయిదాలున్న; సదరు వాయిదాలు దరఖాస్తు చేసిన నెలకు వెంటనే వచ్చు, ఒకటవ, రెండవ, మూడవ, నాల్గవ, నెలల 15 వ తేదీలను, లేదా సదరు తేదీ ఆదివారమైయెడల, 16 వ తేదీలను, చెల్లగట్టవలెను.

వడ్డీ: సంవత్సరము 1 టీకి నూటికి రు 5½ లు; ఫిబ్రవరి 15 వ తేదీన, ఆగష్టు 15 వ తేదీన ముట్టును.

తీర్మానపు తేదీ: 1920 సం॥ యుద్ధ పత్రములు 1920 సం॥ ఆగష్టు 15 వ తేదీన 1922 సం॥ యుద్ధ పత్రములు 1922 సం॥ ఆగష్టు 15 వ తేదీన, తీర్చివేయబడి యుండును.

III. పోస్టాఫీసు 5 సంవత్సరముల రొక్కపు సర్టిఫికేట్లు (రాబడి పన్ను మినహాయింపబడినది)

జారీచేసినతీర్మాని 5 సంవత్సరముల కిచ్చివేసి, రు 10 లకు, రు 20 లకు, రు 50 లకు, రు 100 లకును.

జారీ వేల:

రు 7-12, రు 15-8, రు 38-12, రు 77-8 లును.

మరిన్ని, ఈ సర్టిఫికేట్లు జారీచేసిన పోస్టాఫీసులో, సదరు అయిదు సంవత్సరముల కాలములో ఎప్పుడైనా, ఋణపు ప్రకటనలో నిర్దేశించిన కేట్లకు, మార్పుకోవచ్చును.

1. సెక్యూరిటీలు ఏ రూపముగా ఉండునది.—1929-1947 సం॥ యుద్ధఋణమునకును, 1920 సం॥ యుద్ధపత్రములకును 1922 సం॥ యుద్ధ పత్రములకును సంబంధించిన సెక్యూరిటీలు, దరఖాస్తుదారు కోరిక (దరఖాస్తులో వ్రాసుకోవలెను) ప్రకారము, ఈ క్రింద వివరించిన రూపమున జారీ చేయబడును—

(1) రెజిస్టర్డ్ ప్లాకు సర్టి ... దస్తావేజుమాలమున ట్రాన్సుఫర్ చేయవచ్చును;

(2) ట్రాన్సుఫర్ నోట్లు ... ఎండార్స్ మెంటు మాలమున ట్రాన్సుఫర్ చేయవచ్చును;

(3) సాధారణ చెల్లువారికి చెల్లు అప్పగించి చెల్లుటమాలమున బడిగల (బేర) పత్రములు. ట్రాన్సుఫర్ చేయవచ్చును.

ఏ కోరికను నిర్దేశించనియెడల, మొదట, సెక్యూరిటీలు రెజిస్టర్డ్ ప్లాకు సర్టిఫికేట్లు రూపమున జారీచేయబడును.

2. రాబడిపన్ను.—1920 సం॥ యుద్ధ పత్రములమీది వడ్డీకిని 1922 సం॥ యుద్ధ పత్రములమీది వడ్డీకిని రాబడి పన్ను నుండి మినహాయింపు ఉండును. కాని ఆధిక పన్నునుండి ఉండును.

1929-1947 సం॥ యుద్ధఋణము మీది వడ్డీకి రాబడి పన్నునుండిగాని ఆధిక పన్నునుండిగాని మినహాయింపు లేదు. రాబడిపన్ను ఆప్టతాలూకు రెండవ షెడ్యూలుయొక్క III భాగములోని నిబంధనల ప్రకారము రాబడిపన్ను విధించబడును.

3. కన్వర్షన్ (మార్పు) హక్కులు.—1929-1947 సం॥ యుద్ధ ఋణము తాలూకు తీసికొన్నప్రతి (నామకా అనగా పేరుకు) రు 100 ల కున్న, ఇండియా గవర్నమెంటు తాలూకు, నూటికి 5 వడ్డీ రూపాయ ఋణములలో ఏదొకట అయినగాని, 1916-1917 సం॥ పు నూటికి 4 వడ్డీ కన్వర్షన్ ఋణములలో ఏదొకట అయినగాని (నామకా) రు 150 లకు ఋణము కోరువాడు మార్పుకొని, అందుల ప్రతిఫలముగా—

మార్పున నూటికి 5 వడ్డీ ఋణములలో ప్రతి (నామకా) రు 100 లకు, యుద్ధ ఋణములలో బాబతు (నామకా) రు 65 లు,

మార్పున నూటికి 3½ వడ్డీ ఋణములలో బాబతు ప్రతి (నామకా) రు 100 లకు, యుద్ధ ఋణములలో బాబతు (నామకా) రు 76 లు,

మార్పున నూటికి 4 వడ్డీ కన్వర్షన్ ఋణములలో బాబతు ప్రతి (నామకా) రు 100 లకు, యుద్ధ ఋణములలో బాబతు (నామకా) రు 92 లు,

ఈరేటున మార్పుగా లేతేది 1929-1947 సం॥ ఋణపు మొత్తమును, (కోరిన యుద్ధఋణపు మొత్తము) పూర్తిగా నూర్చుగా చేయుటకు కావలసిన యుద్ధఋణపు ఆధిక మొత్తమును పొందుదురు. ఈ ఆధిక మొత్తమునకు గాను, రు 1-టికి ఒక అణా చొప్పున ప్రోవిడెంట్ రొక్కము చెల్లించవలెను.

4. 1917 వ సం॥ నవంబరు 1 తేదీకి తర్వాతను, 1918 సం॥ జనవరి 15 వ తేదీ దాటకుండున, ఎప్పుడైనను మార్పు కొను హక్కులను చెలాయించుకోవచ్చును. మార్పు వారంట్లు అన్యధరము చేయబడియుండి, హాజరుపెట్టేవానికి చెల్లుబాటు గల రూపమున జారీచేయబడును.

5. మార్పుమీద జారీచేయబడిన 1929-47 సం॥ యుద్ధ ఋణపు సెక్యూరిటీలపై 1917 సం॥ ఆగష్టు 15 వ తేదీనుండి వడ్డీ ముట్టును. వై 3 వ క్లాజు ననుసరించి చెల్లించిన రొక్కమునకు ప్రత్యేకము వడ్డీ ఇయ్యబడదు.

6. 1929-1947 సం॥ యుద్ధ ఋణముల బాబతున్న, 1920 సం॥ యుద్ధపత్రముల బాబతున్న, 1922 సం॥ యుద్ధ పత్రముల బాబతున్న, ఉంచుకొన్న మొత్తములను, ఇండియా గవర్నమెంటువారు ముం దెప్పుడైనను జారీచేయవారి రూపముగా మార్పుకొనుటకు హక్కు ఉండును.

7. దరఖాస్తులు.—1929-1947 సం॥ యుద్ధ ఋణము కొరకును, 1920 వ సం॥ యుద్ధ పత్రములకొరకును, 1922 వ సం॥ యుద్ధపత్రములకొరకును (పోస్టాఫీసులద్వారా చేసే దరఖాస్తులకాక) చేసికొనే దరఖాస్తులు, 1917 సం॥ మార్చి 15 వ తేదీ గురువారం మొదలుకొని, 1917 సం॥ జూన్ 15 వ తేదీ శుక్రవారంవరకుగల కాలములో ఎప్పుడైనను, ఈ క్రింద వివరించిన ఆఫీసు ద్వారానైనను మనుష్యుల కెవరైనను చేసికోవచ్చును:—

(1) కలకత్తా కరెన్సీ కంట్రోలరుకుగాని, ప్రత్యేక అక్సాంట్లెంటు జెనరలుకో కంట్రోలరుకో ఎవరైనగాని

(1) బంగారము, బొంబాయి, మద్రాసు బాంకుల తాలూకు, పోస్టాఫీసులలోని సెక్రెటరీలకును ట్రెజరరీలకునుగాని, ఇండియా జేశములో ఏ బ్రాంచిలో నైనను సదరు బాంకుల ఏ కేట్లకుగాని, మరియు,

(2) జిల్లా హెడ్ క్వార్టర్స్ లోని గవర్నమెంటు ట్రెజరీల చార్జీగల ఆఫీసర్లకు.

8. దరఖాస్తులు నూరు రూపాయల మొత్తమునకో, పూర్తిగా నూర్చుగల మొత్తమునకో, చేసికోవలెను.

9. రు 100 ల మొత్తముకు మాత్రమే చేయు దరఖాస్తులు, అన్ని సందర్భములలోను, విలువకంటే పూర్తిగా చెల్లించిన రొక్కముతో గూడ, పంపబడవలెను; సదరు రొక్కము, 1929-1947 సం॥ యుద్ధఋణమునిషయములో రు 95 లున్న, 1920 సం॥ యుద్ధపత్రముల విషయములోను 1922 సం॥ యుద్ధ పత్రముల విషయములోను రు 100 లున్న.

10. 1929-1947 సం॥ యుద్ధఋణము బాబతున్న, 1920 సం॥ యుద్ధ పత్రముల బాబతున్న, 1922 సం॥ యుద్ధ పత్రముల బాబతున్న, రు 200 ల మొత్తమునకేమి అందుకు వైబడిన మొత్తముల కేమి, చేసికొనే దరఖాస్తులు,

(a) పూర్తిగా రొక్కము సామ్యు చెల్లించిన అల్లాటు మెంట్లకుగాని,

(b) వాయిదాల పద్ధతి అల్లాటు మెంట్లకుగాని, చేసికోవచ్చును.

12. బ్రోకరేజీ.—ప్రసిద్ధమైన బాంకర్లకును బ్రోకర్లకును వారి స్థాంపుతోగూడిన రొక్కపు దరఖాస్తులపైని చేయబడిన అల్లాటు మెంట్ల విషయములో నూటికి రు 0-2-0 ల చొప్పున కమిషన్ ఇయ్యబడును; కాని, పోస్టాఫీసు 5 సంవత్సరముల రొక్కపు సర్టిఫికేట్ల దరఖాస్తుల సహా, పోస్టాఫీసులద్వారా వచ్చిన దరఖాస్తుల విషయములోను, కన్వర్షన్ రొక్కకు చేసిన దరఖాస్తుల విషయములోను, సదరు కమిషను ఇయ్యబడదు.

దరఖాస్తు మూలము, అక్సాంట్లెంటు జెనరలువద్దగాని, ఏ బాంకువద్దనో, బ్రోకరువద్దనో, జిల్లా ట్రెజరీవద్దనో గాని దొరకును.

పోస్టాఫీసు ప్రకరణము.

(పోస్టాఫీసుల ద్వారా చేసికొనే దరఖాస్తుల విషయమున ప్రత్యేక నిబంధనలు.)

20. 1929—1947 సం॥ యుద్ధ ఋణములకొరకును, 1920 సం॥ యుద్ధ పత్రముల కొరకును, 1922 సం॥ యుద్ధ పత్రములకొరకును దరఖాస్తులు, ఈ క్రింది క్లాజులలో చెప్పిన పరతులకు లోబడి, 1917 సం॥ మార్చి 15 తేదీ గురువారము మొదలుకొని 1917 సం॥ అక్టోబరు 15 వ తేదీ శుక్రవారము వరకును, అదివరలో పోస్టాఫీసు సేవింగ్సు బాంకు డిపాజిటు రై నట్టియో కానట్టియో ఏ నునుష్యునినుండి యొసన, సేవింగ్సు బాంకు పనిచేయుట కధికారముగల ఏ పోస్టాఫీసు ద్వారా వైనను గూడ, పట్టబడును.

22. ఆధిక మొత్తములు అధమ మొత్తములు:— పోస్టాఫీసులద్వారా వచ్చే దరఖాస్తులు రు 25 ల మొత్తముకో పూర్తిగా రు 25 లు గల మొత్తముకో అయి యుండవలెను. ఒకే ఈ ప్రకటన ననుసరించి, పోస్టాఫీసుద్వారా మెట్టు వెరసిమీద రు 22,500 లకు మించిన మొత్తములకు దరఖాస్తుపెట్టను, ఉంచుకోనుగూడదు; ఇందు 1929-1947 సం॥ యుద్ధ ఋణములో రు 7,500 ల కెక్కువ ఉండగూడదు; 1920 సం॥ యుద్ధ పత్రములలోను 1922 వ సం॥ యుద్ధ పత్రములలోను ఒకదానిలోగాని రెంటిలో కలిసిగాని రు 7,500 ల కెక్కువ ఉండగూడదు; మిగిలిన, పోస్టాఫీసు 5 సంవత్సరముల సర్టిఫికేట్లలో రు 7,500 ల కెక్కువ ఉండగూడదు 37 వ క్లాజు చూడుము.

మ.రా.ము.—(1) ఈ ప్రకటన ననుసరించి పోస్టాఫీసు ద్వారా చేసికొనే దరఖాస్తులు, పోస్టాఫీసుద్వారా లోగడ పొంది ఉంచుకొన్న సెక్యూరిటీల మొత్తములు ఏమున్నను వాటితో నిమిత్తములేకుండా, అంగీకరించబడును.

(2) కన్వర్షన్ చే లభ్యమైన 1929-1947 సం॥ యుద్ధ ఋణపు మొత్తములు, వైని చెప్పిన పరిమితుల వర్తింపజేయు నప్పుడు రెక్కలోనికి తీసికోబడవు.

23. చెల్లించవలసిన మొత్తములు.—దరఖాస్తు పెట్టుకొన్న మొత్తములు దరఖాస్తుతో పూర్తిగా చెల్లగట్టవలెను; వాయిదాలుగా చెల్లగట్టగూడదు. కాని ఒకే పనిషి ఒకటికంటే ఎక్కువ దరఖాస్తులను పెట్టుకోవచ్చును; కాని, వాని దరఖాస్తుల మెట్టు మొత్తము 22 వ క్లాజులో నిర్దేశించిన పరిమితులను మించగూడదు.

24. చెల్లగట్టే పద్ధతి.—పూర్వపు క్లాజు ననుసరించి చెల్లవలసిన మొత్తములు, ఈ క్రింద వివరించిన విధములలో సేవిధముగా వైనగాని, ఒక విధముగా కొంతయు మరియొక విధముగా కొంతయుగాని చెల్లగట్టవచ్చును:—

(a) దరఖాస్తుదారునికి సేవింగ్సుబాంకు ఖాతా ఉన్నయెడల, ఆ ఖాతా జమను తనకున్న ఏదైనా రొక్కపు నిల్వకు ట్రాన్సుఫర్ చేయడము;

(b) రొక్కరూపమున గాని కరెన్సీ నోట్ల రూపమున గాని చెల్లించడము; లేదా, అట్టి బ్యాంకు ఫాసింపబడిన తావున ఉండే పెద్ద పోస్టామార్కులకు చెల్లదగునట్లుగా ప్రసిద్ధమైన బాంకుమీద ట్రాన్సుచెక్కు ఇయ్యడము.

25. సెక్యూరిటీలు.—పోస్టాఫీసుల ద్వారా చేసికొన్న దరఖాస్తుల విషయములలో సెక్యూరిటీలు, ప్రామిసరీ నోట్లు రూపమునగాని, పాత సర్టిఫికేట్లు రూపమునగాని జారీ చేయబడును. ఇట్లు జారీ చేయబడిన సెక్యూరిటీలు, పోస్టుల యొక్క యొక్క టెలిగ్రాఫులయొక్కయు అక్కాంటెంటు హావాలలో, ఉంచినయెడలను, ఉంచినంత కాలమును, ప్రత్యేకముగా వానిపైని రాబడి పన్ను మినహాయించబడును.

26. రాబడిపన్ను.—1920 సం॥ యుద్ధ పత్రములమీదను, 1922 సం॥ యుద్ధ పత్రములమీదను, చెల్లవలసిన వడ్డీపైని రాబడి పన్ను మినహాయించబడును. 1929-1947 సం॥ యుద్ధ ఋణము బాబతు సెక్యూరిటీలు, పోస్టులయొక్కయు టెలిగ్రాఫులయొక్కయు అక్కాంటెంటు హావాలలో, ఉంచినయెడలను, ఉంచినంత కాలమును, ప్రత్యేకముగా వానిపైని రాబడి పన్ను మినహాయించబడును.

27. కన్వర్షన్ (మార్పు).—పోస్టాఫీసు ద్వారా 1929-1947 సం॥ యుద్ధ ఋణము కొరకు దరఖాస్తు పెట్టుకొనిన వానికి, వానికి వైచెప్పిన రివెన్యూలో ఉండే హక్కులు చెల్లాయించుట కధికారిమిచ్చే, అన్వయము చేయదగిన కన్వర్షన్ వారంటాకటి (కన్వర్షన్ కొరకై దరఖాస్తు నమూనాలతోగూడ) ఇయ్యబడును.

28. కన్వర్షన్ నిమిత్తము ఇచ్చుకొనే సెక్యూరిటీలు, పోస్టులయొక్కయు టెలిగ్రాఫులయొక్కయు అక్కాంటెంటు హావాలలోగూడ ఇవ్వబడతాయి. ఇవి పోస్టాఫీసులలో ఉంచుకొన్నట్లయితే వాటి కన్వర్షన్ చేసేవాడు వారి ద్వారా మొదట కొన్నట్లయితే, అన్ని కేజులలోను, నూటికి రివెన్యూ రూపాయ ఋణము బాబతుగాని, నూటికి రివెన్యూ రూపాయ ఋణము లలోనేని బాబతు అయినగాని, 1916-17 సం॥ పు నూటికి 4 వడ్డీ ఋణము బాబతుగాని సెక్యూరిటీల కన్వర్షన్ (మార్పు),

- (ఎ) అగత్యమైన కన్వర్షన్ వారంటు (పోస్టాఫీసు ద్వారా పొందినవైనను కానివైనను), క్రమముగా పూర్తిచేసిన కన్వర్షన్ దరఖాస్తు నమూనాను, మరియు
- (బి) పోస్టులయొక్కయు టెలిగ్రాఫులయొక్కయు అక్కాంటెంటు హావాలలోగూడ పేర ఎండాపు చేయబడిన సెక్యూరిటీలను (సెక్యూరిటీ లేమైన ఉన్నయెడల)

1917 సం॥ నవంబరు 1 వ తేదీకి తర్వాతను 1918 సం॥ జనవరి 15 వ తేదీకి పూర్వమును ఏదైనా పోస్టాఫీసు సేవిం గ్గు బాంకు ఆఫీసులో హాజరు పెట్టినయెడల, రివెన్యూలో చెప్పిన చెల్లవలసిన రొక్క మేమైన ఉన్నయెడల అది చెల్లించుటకు లోబడి, పోస్టాఫీసు ద్వారా జరిగించబడును.

దరఖాస్తు నమూనా లేపోవు ఆఫీసులో నైనను దొరకును. పోస్టాఫీసు 5 సంవత్సరముల రొక్కపు సర్టిఫికేట్లు జారీచేసిన తర్వాత అయినసంవత్సరములకు ఇయ్యబడి రు 10 ల, రు 20 ల, రు 50 ల, రు 100 ల సర్టిఫికేట్లు.

32. పోస్టాఫీసు 5 సంవత్సరముల రొక్కపు సర్టిఫికేట్లు, 1917 సం॥ ఏప్రిల్ 1 వ తేదీన గాని అటుపిమ్మట గాని ఎప్పుడైనను, సేవిం గ్గుబాంకు పనిచేసే అన్ని పోస్టాఫీసులలోను దొరకును.

33. ఈ సర్టిఫికేట్లు నాలుగు విధములవిగా నుండును:-
 రు 7 - 12 చెల్లించినయెడల పొందే రు 10 లవి.
 రు 15 - 8 " " " రు 20 లవి.
 రు 38 - 12 " " " రు 50 లవి.
 రు 77 - 8 " " " రు 100 లవి.

34. సర్టిఫికేట్లలో ప్రాసీయన్న పూర్తి మొత్తము, జారీ తేదీకి పిమ్మట అయిన సంవత్సరముల కియ్యబడును. కాని ఆ అయిన సంవత్సరముల కాలములోపల సెక్యూరిటీలను సర్టిఫికేట్లు గలవాడు ఋణపు ప్రకటనలో నిర్దేశించబడిన రేట్ల చొప్పున, రొక్కమును పొందుటకు హక్కు గలిగియుండును.

37. ఈ సర్టిఫికేట్లు రూపమున ఏ ఒక పనిషిగాని, నూటికి రివెన్యూ రూపాయ ఋణము, నూటికి రివెన్యూ రూపాయ ఋణము, నూటికి 4 వడ్డీ రూపాయ ఋణము. 1929-47 సం॥ యుద్ధ ఋణము, 1920 సం॥ యుద్ధ పత్రములు, 1922 సం॥ యుద్ధ పత్రములు, వీటిలో దేని బాబతైనా, పోస్టాఫీసుల ద్వారా తాను పొంది ఉంచుకొన్న సెక్యూరిటీలుగాక, రు 1,500 ల కెక్కువ మొత్తము ఉంచుకొనరాదు.

38. జారీచేసిన పోస్టాఫీసు ఉండే సర్కిలు యొక్క పోస్టుమాస్టరు జెనరలు సెలవుపొందిన తరువాత, ఈ సర్టిఫికేట్లను ట్రాన్స్మిషన్ చేయరాదు.

40. ఈ సర్టిఫికేట్లకొరకు దరఖాస్తు నమూనాలు ఏ పోస్టాఫీసువద్దయినను దొరకును. (అలోచనసభలో కూడిన గవర్నరు జెనరలుగారి ఉత్తరువుమేరక.)

జె. బి. బ్రన్యేట్,
ఇండియా గవర్నరు మెంటు సెక్రటరీ.

చెన్నపురి శాసనసభ

నాలుగవరోజు సమావేశము

నిన్ను (5-4-17) పగలు 11 గంటలకు గవర్నరుగారి అధ్యక్షతన సభ్యులు మరల సమావేశమైరి.

మరల శిక్షకట్టుట.
 రివిన్యూ బోర్డువారు చేసిన సూచనలను ముందుగ ప్రకటించి పిమ్మట ఉత్తరువులను ప్రకటించదగు నని మా సభ్యుల గాయలు రెడ్డిగారు తుపపాదించిరి. శిక్షకట్టు విషయమునందు ఎత్తున సంబంధము గలవారు లేరు. ఉత్తరువును చూచు వరకును ఏది ఎటుల జరుగబోవునదియు లేకునకు తెలియుటయే లేదు. కాననేబోర్డువారి సూచనలలో బాధకరములగు వానిని ముందుగ ప్రకటించి చర్చ కనకాశము కలిగింపవలెను. ఉత్తరువు లీయబడినవిన్నట్లు చెప్పించిన ఫలము లేదు. అని రెడ్డిగారు నడిచిరి.

రామయ్యగారు రనువదించిరి.

పన్ను హెచ్చించుటకు గల కారణములను లేతునకు తెలుపుటయు లేకు సమాధానము చెప్పట కనకాశము కలుగ జేయుటయుగూడ ముఖ్యములే. 1914 లో దొరతనమువారే అంగమునను దేశభాషలయందునుగూడ ప్రకటించిరి. సెటల్మెంటు ఉద్యోగి ఒక జిల్లాకువచ్చినసంగతి ఆ జిల్లాలోని, లేతుల కందరికి తెలిపి లేతులు చెప్పవలసిన దానిని చెప్పరావలెనని కోరుకట్టు 1915 మేలో నుత్తరువు వీయబడినది. రివిన్యూ బోర్డు వారి సూచనలయందు దొరతనమువారికి గౌరవముండుట నిశ్చయమేగాని వారు ఇతరవిషయములనుగూడ నాలోచించెదరు. కాన, బోర్డువారి సూచనలను ప్రకటించవలసిన అవసరము కనబడదు. సెటల్మెంటు ఉద్యోగి సూచనలకు బోర్డువారి సూచనలు కేవలము ఖిన్నముగనున్నచో వానిని ప్రకటించుటచే బడును. అని మా కార్యదర్శిగారు నడిచిరి.

మా. పి. ఎస్. కృష్ణారావు, ఎం. రామచంద్రారావు, జి. రంగారావు, బి. ఎస్. నరసింహయ్య, చిదంబరనాథ మొదలగునూ, సభ్యులయొద్ద రెడ్డి గార్లు, దీనిని గూర్చి ముచ్చటించిరి. తీర్మానము వీగిపోయినది.

ఇండ్ల పెరకులలో పన్ను లేకుండ సాగుచేయుట.
 ఇండ్ల పెరకులలో పన్ను లేకుండ సాగుచేయుటకు లేతుల కియ్యబడిన హక్కును తొలగింపరాదని మా చిదంబరనాథ మొదలగునూ గారు తుపపాదించిరి.

తంజావూరుజిల్లాలో పెరకులపన్ను లేకునని తక్కిన జిల్లాలలోనున్నవి. ఇది ఒకరితగా లేకుండుటచే నిపుడు దీనిని దొరతనమువారు ఏకరీతిగా చేయవలసి. 25 సెంటులలోపు భూమిలో కాయగూరలను పూలచెట్లను వేయువారికి పన్ను లేదు. తక్కినవానికి పన్ను వేయబడును. నివేశనశిక్షలములలో తొలగించేయుట ప్రభుత్వమువారి కంగికారము కాదని మా కార్యదర్శిగారు నడిచిరి.

ఇట్టిభూములకు పారంభ్యముగ హక్కు అనుభవించుచున్నవారికి గలదుగాన పన్ను విధింపబడుటలేదు. ఇట్టి హక్కును తొలగింపరాదని మా రంగారావుగారు నడిచిరి.

చెంగల్పట్టు తంజావూరు జిల్లాలలో పన్ను వేయకుండుట సముచితమని మా రామచంద్రారావుగారు నడిచిరి. తీర్మానమువీగిపోయినది.

ఆర్థికపత్రమును గూర్చిన చర్చ.
 విద్యావిషయమునకు కొంత ధన మొసంగుట సంతోషప్రదము. మాధ్యమికవిద్యకు ధనము చాల సరవుముగ నొసగబడెనని మా పి. టెండ్రెగారు విన్నవించిరి. మాధ్యమిక విద్యకు రాష్ట్రాధికారము ఆధారమున చెప్పబడెను. రాష్ట్రదాయము నిపు డెందులకు వినియోగింప వీలులేదు. ఇతర వ్యయములను తగ్గించుట కనకాశము కలదేమో చూడవలెను. రాయలు కమిషనువారి తీర్మానము లసంతృప్తికరములగు నున్నవి. ప్రజలతో నాలోచింపకయే రాజప్రతినిధిగారు సంస్కారసూచనలను ఇండియా మంత్రి గారికి పంపుట నిరుత్సాహకరము అని మా రామచంద్రారావుగారు నడిచిరి.

గౌ.సభ్యులు సాధారణ విషయముల నీ సభయందు చర్చింపరాదని గవర్నరు గారు నడిచిరి.

ఇట్టి చర్చ సామాజ్యశాసనసభలో ననుసరింపబడినది. శాసనసభలో అధికారసభ్యులవలన ప్రయోజనము కలుగుట లేదు. ప్రజల ఇష్టముప్రకారము చేయునట్లు దొరతనమువారిని ప్రోత్సహించుట దుర్మతుగనున్న దని నడిచి మోక్షమింట్లో సంస్కరణములను గూర్చి మా రామచంద్రారావుగారు ముచ్చటించిరి.

ఈ చర్చ ఇపు డసంతృప్తిని గవర్నరుగారిని.

సభ్యుల స్వాతంత్ర్యములను గూర్చి మా రామచంద్రారావుగారు మరల ముచ్చటించి బోగా గవర్నరుగారు రద్దుపెట్టిరి.

చెన్నపురి కాన్స్టేబులను, ధన సహాయము సురక్షముగ చేయ బడలేదని మా రంగారావుగారు నడిచిరి.

చిల్లర పకలకు నీటి సప్లయకి వైద్యశాలలకు గ్రామ సిబ్బంది జీతములు హెచ్చించుటకు ధనము నిరుడుగూడ చాలి యుండలేదని మా ఆ. మోక్షనారాయణరావుగారు నడిచిరి.

వ్యవసాయమున కధికముగ సాము వ్యయపరుపవలెను. ప్రాథమిక పాఠశాలసంఖ్యను హెచ్చించ వలెనని మా పోలవరం జమిందారుగారు నడిచిరి.

వృత్తి పన్ను వేయుటలో ఆవాదమును నిర్ధారణ చేయుట కవలంబించ బడుచున్న విధానము సంతృప్తికరము కాదు పానలూరు కాగితముల యంత్రశాలకు ధనసహాయ మవసరము. రామనాథం జిల్లాలో పోలీసుసిబ్బందిని హెచ్చించవలెనని మా అన్నామలె సెట్టిగారు నడిచిరి.

మలబారువారికి రైలుసదుపాయములు సరికలేవు. సీట్ల నముల నందించుటకు వ్యవసాయసంఘములు నేర్పించవలెను. అనియు పాఠశాలను కళాశాలను హెచ్చించుటకుగూర్చియు కవలంబంపరామెంటు నాయరుగారు నడిచిరి.

రైలుబండ్లు వేదారణ్యపురాకి నింకను నడుచుటలేదని యును వైద్యశాలలను ఇతర విషయములకు గూర్చియును అహమదుతంబి మరకార్యుగారు నడిచిరి.

దత్తమండలములలో సంతృప్తికరముగ సీటి కలిగి యున్నది. పేదరికమును విద్యావిహీనతయు హెచ్చు. పాఠశాలల నధికముగ నేర్పవలెను. కొన్నిసార్లు హెచ్చించుట సరిగాదు. అని మా శివరావుగారు నడిచిరి.

ప్రజల రాజకీయ గూర్చియు ధన సహాయముగూర్చియు ఆర్థిక పత్రమునకు దనుకూలముగ వివరింప బడినది. రైతులకు నూతన మార్గములను బోధింప వలెను. వ్యవసాయ శాఖవారు బదుల్పెచ్చియట్లు అధికారమును కలిగియుండవలెను. అని మా పేకటపతి రాజుగారు నడిచిరి.

జమిందారులు సర్వ సౌకర్యములను దొరతనము వారి కమర్చుటకు సంసిద్ధులు. నేకలోచేయుట వారి కవకాశమొసంగుట సంతృప్తికరము. వలస కూలీలపద్ధతిని తొలగించుట మరియొక సంతోషవార్త అని మా రామనాథం రాజుగారు నడిచిరి.

మహాత్ములములకు సంబంధించిన విషయములగు రించి మా యానాబు హుస్సేనుగారు నడిచిరి. పాఠశాలలను గూర్చినది నయినామగారి వింతములనుగూర్చి కొని యాడిరి.

హైకోర్టుపయ మేమి యు తెలియదు. కొండల్పయములను తగ్గించలేక. ఆధికార సభ్యులను ఎవరెట్లు నముచి తముగాదు అని మా రామనాథరావుగారు నడిచిరి.

క్రొత్తపన్నులు వేయరాదని మా చిదంబరనాథ మొదలగునూ గారు నడిచిరి.

పోయికలపధర హెచ్చినది. వీధుల వెబ్బు దిని కలిగింప గూడదు. కొండల వ్యయములు తగ్గించవలెను. బాల చారుల యద్యయమునకు ఇండియాకోలకమునా తగ్గింకరించిరి. అని మా నరసింహయ్యగారు నడిచిరి.

వ్యయపరచని మొత్తముల నధికముగ నిలువయుండ గూడదు. భూమి శిస్తును హెచ్చింప గూడదు. విద్యావైద్య పాఠశాలలకు ధనము కధికముగ వ్యయపరచవలెను. రాయలు కమిషను వారి సూచన లసంతృప్తికరములుగా నున్నవి. అని పి. ఎస్. కృష్ణారావుగారు నడిచిరి.

ప్రాథమికవిద్య కధికముగ వ్యయపరచవలెను గాని ప్రస్తుతస్థితి విషయముగ నున్నది. రాయలు బండ్లమీద సరిగసరుకులు చేరుటలేదు. బకింగు హాముకాలున సరిగనుండక అనుకూలమయ్యెదను అని మా శ్రీధరుగారు నడిచిరి.

యజ్ఞమువలన వాణిజ్యమునకు పట్టుకులిగిరి. యంత్ర శాలలను జిల్లాలవారికి కొంతసౌకర్యము చూపవలెను. అని మా కె. సూర్యనారాయణమూర్తి నాయకుగారు నడిచిరి.

దక్షిణ కన్నడమును మైసూరు ప్రోకలపరచెను. మంచి గంభపు ప్రాకులను గూర్చిన కేస న నిబంధనలను తొలగింపవలెను. అని మా సదాశివభట్టుగారు నడిచిరి.

ప్రభుత్వమువారి పక్షమున మా కోచేరున-రాడం టురు-ప్రొను - రాజగోపాలాచారి - గిల్లెరు - కార్యదర్శిగారు ముచ్చటించిరి-మద్య విక్రయము-ఆదాయపుపన్ను-మాధ్యమిక విద్య వైద్యపరీక్ష చెన్నపురి కాన్స్టేబులను వ్యయము-పోలీసు వ్యయము - ఆటవీశాఖ - రైలు వెబ్బులలోను - పారిశుధ్యము మున్నగు విషయములను గూర్చిన దొరతనమువారి చర్చను వీరు సమర్థించిరి.

ఈవార్షిక సభయందు సభ్యులందరు సమగ్రముగ నొనరించిన చర్చలకు వందనముల నొనరించుచున్నాను. 1917-18 వార్షికచర్చసభ్యుల ఉత్సాహము కొరతయడమిని సూచించుచున్నది. సభలింకను హెచ్చవలెనని కోరువారికి గూడ విసుగుబుట్టు నట్లు సభల జరుపబడు తుణము గూగురు. గత వత్సరమున వడ్డీ లేమి లేదు. పంటలు బాగుగా పండినవి. తుపానువలన నష్టముకలుగకున్న సంతోషము సంతోషము కలిగి యుండును. చెన్నపురి శాశ్వతమునకు కలిగిన వ్యయములను పూరించుటకు మరల పని జరుగు చున్నది. యుద్ధ హెచ్చుడు ముగియునో చెప్పబాల కున్నది. వెనుకటి కంటే సమకూలముగ నున్నదని చెప్పగలము. అధికారాధికారి సభ్యులొసంగిన సహాయమునకు చాల సంతసింపెదము. అతి సమర్థతతో అధికారసభ్యులు చేసిన సూచనలను నేను చాల మందములొనరించుచున్నా నని గవర్నరుగారు నడిచిరి.

గోదావరి మండలనభ.

అధ్యక్షకోపన్యాసము.

౧౧-వ గోదావరి మండల సభాధ్యక్షము వహించిన పేరి నారాయణమూర్తి బి. ఏ. బి. ఎల్. గారి యుపన్యాసమునుండి క్రింది భాగములు ముద్రితములు:—

మన వైరులు గూడ మన స్వరాజ్యాభిలాష న్యాయ మనియు యుక్తమనియు నొప్పుకొనవలసి యుండును. స్వరాజ్యము ప్రకృతి. తద్విన్నములగు ప్రభుత్వములన్నియు ప్రకృతి విరుద్ధములు. స్వరాజ్యము దైవకల్పితము. తద్విన్నములు మానవనిర్మాణములు. ప్రతిదేశమును తన రాజ్యతంత్రమును తాను నడుపుకొనవలయును. తనభవిష్యత్తును తాను విమర్శించు కొనవలయును. స్వాతంత్ర్యమునకు ఉత్పత్తిస్థానమును, ప్రజాపాలనమునకు ఆదర్శము నగు ఇంగ్లండుదేశము మనకు శిక్ష నేర్పియున్నది. దానిని మనము బాగుగ గ్రహించినాము. కాని కర్షణి అస్త్రవిద్యనలె నది సమయోచితము కానియెడల నేమి ప్రయోజనము? మన సామ్రాజ్యమునందు ప్రతిదినము జరుగు సంఘటనలను మనము గ్రహింపజాలకుండున మన శిక్షకలని యుపయోగమేమి? ఆంగ్ల సామ్రాజ్యములోని యంగములగు ఆస్ట్రేలియా మొదలగు దేశములు స్వాతంత్ర్యమును సంపాదించి సర్వవిధముల నుచ్చదశలోనున్నవి. జపాను, చైనా, ఫిలిప్పీనుల దీవులు మొదలగు ఇతర దేశములుగూడ స్వరాజ్యమును పొంది యభివృద్ధిలో నున్నవి. మొన్న మొన్న సేరస్వాతంత్ర్యము గూడ విశేష ప్రయత్నముచేసి స్వరాజ్యమును సాపించినది. వీని నన్నిటిని హిందూదేశము చూచుచుండటలేదా. భూమిని నేర్చుకొని చూచి తన యభ్యుదయగూర్చి విచారించుచున్నది. తనకుగూడ స్వరాజ్యము గావలెనని గోరుచున్నది.

మనకు స్వరాజ్య మేల కావలెను?

ప్రజాపాలనమే ప్రభుత్వము. ప్రజాపాలనమన ప్రజలే ప్రజలను తమ తమముకొరకు పాలించుకొనుట. ఇది సుప్రసిద్ధమయిన ఆర్యోక్తి. ఎంత సుపారిత మైనను సుపరిపాలనము స్వపరిపాలనమునకు తుల్యము కానేరదు. ప్రస్తుతము మన దేశమునందలి విద్యాప్రతిభ తక్కువయోగకరముగ నుండలేదు. మన కుపయోగకరమగు విధమున మనము విద్యను నభ్యసించవలసి యున్నది. మన కార్మికస్వాతంత్ర్యము కావలసియున్నది. క్షిణియూపిరితో నన్న మన దేశపరిశ్రమలను వృద్ధిచేయవలసియున్నది. ఆర్మికస్వాతంత్ర్యమున్న గాని వీనిని సేరసేరపజాలము. అంకామైన దూదిపనులకు భంగము కలుగు నని మన బట్టలమీద పన్ను పెంచుచేయుట న్యాయమా? పన్నును ఇంకను వృద్ధిచేయవలయు నని అంకామైన కోరుచున్నది. అది కడుసాహసము. స్వరాజ్యావశ్యకతను గురించి విపులముగ చెప్పవలసిన యవసరము లేదు.

వ్యతిరేక వాదము

భరతఖండంబునందు స్వరాజ్యమును కాంక్షించుచున్న వారు విద్యాధికులు కొంతమంది మాత్రమే యనియు వారైనను అత్యల్పసంఖ్యాకులనియు పాపర జనసామాన్యమున కంతకు స్వరాజ్యాభిలాష లేదనియు వారు చెప్పుచున్నారు. వ్యతిరేక వాదులు స్వరాజ్యకాంక్షితులయిన విద్యాధికులు, సామాన్య జనుల యోగక్షేమముల నరయుట లేదనియు, స్వరాజ్యము వచ్చిన విద్యాధికులే ప్రభువులయి సామాన్యజనులను పీడింతురనియు కావున స్వరాజ్యము సామాన్యజనుల శ్రేయస్సునకు భంగకరమనియు వారివాదము. ఏకమాతృగర్భజనితులగు భారతపుత్రులే తమ సోదరుల యోగక్షేమముల నరయని యెడల సామాన్యజనులారా? ధైర్యమునుగోరువారు. ఇతరులెవరైన నుందురా? భారత సామాన్యజనంబుల వాంఛలు భారత విద్యాధికులకు తమ సోదరుల ముఖములనుండి గాక మరియెవరి ముఖములనుండి వెలువడును? మన భావయైనను యెరుగక మన భారతీయులను “నన్ను ముట్టుకోకు నామాల కాక” యను నట్లు దర్శిచేసినయక మనతో కలిసి వెలసియుండున విదేశీయ నిరంకుశాధికారవర్గము వారా మన భారతసోదరుల యభివృద్ధిని గోరువారు? వారా భారత పాపరుల యభిప్రాయముల గ్రహించి తెలియజేయువారు? కాని ఆంగ్ల అధికారవర్గము వారి యభిప్రాయము మాత్రమిదియే. వారే భారతపాపరుల యోగక్షేమమును కనిపెట్టువార మని యనుకొనుచున్నారు. అది పొరబాటు.

పాలనా శక్తి

మనము అసహ్యులమనియు, మనకు స్వపరిపాలనా శక్తి లేదనియును వారు చెందవదము. ఇది వట్టి మిథ్యావాదము. ఇది పరీక్షకు నిలువజాలదు. ‘ఈ పని చెయ్యండి చూతము’ అని ప్రభుత్వమువారి రసనపుడు ఏ కార్యము నైనను మనము చేయజాలక పోతిమా? మన భారతీయులు ఎంత ఘనకార్య నిర్వహణనుసంపాదించి విదేశీయులకు తీసిపోయారా? ఆంగ్ల పోషణములోనున్న భారతీయ సామంత రాష్ట్రములలో హిందూరాజులును హిందూ ప్రధానులును రాజకార్య నిర్వహణ భారంబును వహించి యున్నారు. సర్ టి. మాధవ రావు శ్రీ సాలర్ జంగు మొదలగు ఆమాత్య మహాయుధులు ౭ నకుంచిన ఘన కార్యములు దేశమంతటను శంకింపబడుచున్నవి. కార్యనిర్వాహక సభ్యులను, ప్రావిన్సియల్ సివిల్

సర్వీసు ఉద్యోగస్థులను, హోకోర్టు న్యాయమూర్తులు మొదలగువారు సివిల్ సర్వీసువారికి తీసిపోయారా? కొన్ని విషయములందు వారు వీరికంటె ఘనములనియే చెప్పువచ్చును. ఒక్కొక్కప్పుడు భారతీయోద్యోగస్థులు కార్యనిర్వహణంబు నందు తమ శక్తిని చూపజాలకున్నను అది వారి తప్పుకాదు. సామన్యము లేకనుకాదు. పరిస్థితులను బట్టి వారిట్టి అశక్తతను జూపవలసివచ్చును.” పోనీ మనము స్వపరిపాలనము నకు అశక్తులమే అనుకొందము. మనల నేల శక్తులనుగ వారు చేయరాదు. స్వరాజ్యతంత్రమునకు స్వరాజ్యమే శిక్షారంగము. స్వపరిపాలనమునకు ప్రజ్ఞయు నైపుణ్యమునుగూడ నావశ్యకములు. ఇతర కళలయందు వలెనే దానియందుగూడ నైపుణ్యమును సంపాదించవలయును. మనకా నైపుణ్యము లేనియెడల సేర్పరలయును. స్వరాజ్యమునందు గాని స్వరాజ్య తంత్రమును గ్రహింపజాలము. ఇసుకమీద కొట్టుకొనిన ఈతవచ్చునా? ఈ సందర్భమంతయు “పెండ్లి అయినగాని పిచ్చి కుదురుదు పిచ్చి కుదిరిన గాని పెండ్లి కాదు” అన్నట్లుగ నున్నది. స్వరాజ్య మిచ్చినగాని మనము స్వపరిపాలనము సేర్పరకజాలము. స్వపరిపాలనము సేర్పరకరైతువారగాని ప్రభుత్వమువారు మనకు స్వరాజ్య మీయరు.

మన కోరిక

ఏ దేశమయినను స్వరాజ్యప్రాప్తికి ముందు తన అష్టతమ కనపరచినదా? ఆస్ట్రేలియా మొదలగు స్వతంత్ర రాష్ట్రములు తమ స్వపరిపాలనాశక్తిని ముందు కనుపరచియే స్వరాజ్యమును పొందినవారా? రష్యా దేశీయులు అప్పులేనా? ఫిలిప్పీను దీవులు తమశక్తి నకుపరచినవారా? క్రమక్రమముగ స్వరాజ్య ప్రాప్తమే స్వపరిపాలనా శక్తిని సేర్పరకు మార్గము. ఏ పని నైనను మనము చేసినగాని మనకు నైపుణ్య మబ్బు సేరదు. మనము స్వరాజ్యము నడుగుటలో తప్పేమి యున్నది. ఇది రాజ్యాధికారమా? ఆంగ్ల దేశమునందలి మాతృభావమును మనము విడనాడుట లేదే. లేక మూఁగితయా? స్వదేశాభివృద్ధిని గోరుట మాత్రమే యెట్లుగను? ఆంగ్లలతోడి సంబంధమును విడనాడవలయునని మన యభిలాష గాదు. అట్టి సామ్రాజ్యము మన కిచ్చినను అక్కరలేదు. మనకు ఆంగ్ల సామ్రాజ్యము మహోపకారములను జేసియున్నది. మనకు జాతీయతాభావమును గరపినది. మనకు ప్రజాస్వాతంత్ర్యమును కోరుట నేర్పినది. మనమువానిని పరచిపోవుమా? మనము విశ్వాస ఘాతకులము గాము. మనము కోరు దానియందు విశేష మేమి యులేదు. సామ్రాజ్యములోని యితర రాష్ట్రములతో సమానమైన గౌరవ ప్రతిభ త్రిని కావలయునని కోరుచున్నాము. మన కామిత్యాక్షమును వెల్లడిజేసి యున్నాము. ఆంగ్లరాజనీతిజ్ఞులు మన యాకామిత్యాక్షము విషయమై యేమి ఆలోచించుచున్నారో బహిరంగముగ ప్రకటన చేయవలయునని కోరుచున్నాము. ప్రజాప్రతినిధులగు 19 గురు రాజకీయ శాసన సభ్యులు యుద్ధానంతరము హిందూదేశమునందు జరుగవలసిన యేర్పాట్లకు సంబంధించిన కొన్ని తీర్మానములను ప్రభుత్వము వారికి పంపియున్నారు. వానినే దేశీయ మహాసభయు సర్వ హైందవ మహామ్యసభయు సమితియు తిరిగి ఉపపాదించి ప్రభుత్వమువారికి తెలియపరచియున్నవి. ఆ తీర్మానములను ప్రభుత్వమువారు అంగీకరించెదరా? ఆ యేర్పాట్లు యుద్ధానంతరము ఫలాన్యుత్పన్నమనకు వచ్చునా? ఈ యంశములకు ప్రభుత్వము వారు తగిన సమాధాన మీయవలసి యుండును.

ఆధునిక భరతవర్షము

ఈ యెదుగు పొదుగులేని పిల్ల మనపిల్లే. మనభారత వర్షము. ఈపిల్ల ఆంగ్లల పాలనము క్రిందకువచ్చి నూటయేబది వర్షములు గలిగించింది. ఇన్ని యేండ్లయినను, తల్లిదండ్రుల అదుపాజ్ఞ యందుండి తన సాంతత్యవహారములను చక్కచెట్టు కొనునీతికి రాలేదా యని ప్రతిపాదన యనుకొనకమానరు. ఇంకను మన కట్టిదశ రాలేదు. మన మేమి చేయుము. తల్లిదండ్రుల వెంపక మట్లున్నది. ఆదురదృష్ట మేమోగాని, మనకు మామూలు స్థితిగతులు కూడ పట్టినట్లు లేదు. ఇంకను భరత వర్షము బాల్యదశయం దున్నట్లుగ నే వారు ఆలసపాలన చేయుచున్నారు. ఘనపిల్ల తనదబ్బును తాను ఖర్చుపెట్ట లేదట. ఏలన పిల్లవానికి లెక్కలు డొక్క లేమి తెలియును. భరత వర్ష మింకను బాల్యావస్థయం దున్నది, గనుక తనదేశమును తాను రక్షించుకొనలేదు. దొంగలు పడి, దోచుకొనకుండగను, అడవిమృగములు పడి విరుచుకొని తినకుండగను చేసికొనుటకు మనకు కత్తిపట్టుటకు గాని ముట్టుకొనుటకు గాని పీలులేదు. చిన్నతన మగుటచేత కత్తిని ముట్టుకొనినయెడల పిల్లవాని చెయ్యి తెగునట. చిన్న పిల్లలకు కత్తు లేందుకు? సమయము వచ్చి నప్పుడు సర్కారుద్యోగమునం దున్న స్థిపాయిలు, సోల్దరులునువచ్చి మిమ్ములను కాపాడెదరని వారు సమాధానము చెప్పుదురు. ఈతంబులన్ని పిల్లవాని కెందుకు? ఏదోచెప్పిన మాటవిని, “అమ్మమాట అన్నపాలు” అని పాఠములు వర్ణించుకొనుచు కాలక్షేపము చేసిన చాలునట.

రెండవ పిల్లవాడు

ఫిలిప్పీనులకన్య అమెరికావారి వశవశనర్తియై 15 సంవత్సరములు మాత్రమే గడచినను, బాల్యావస్థ యందు మాత్రముండలేదు. పిలిప్పీనులకన్య స్వతంత్రముగ లేదితిరుగ గలదు. మనకు వారికిని సామ్యము మాటయటండ పిలిప్పీనులను

దీవులం దమెరికావారి రేర్పాటు చేసిన ప్రభుత్వపువిధానమును తలచుకొనినప్పుడు, మాత్రము మనకు విస్మయ జనకముగ నుండును. ఇరువది సంవత్సరముల క్రిందట స్పెయిను రాజ్యాధికారుల దుష్పరిపాలనము క్రిందనుండి పిలిప్పీనుల లిప్పుడించుమించుగ స్వపరిపాలనము ననుభవించు చున్నారు. వారికి స్వాతంత్ర్యాధికారము కొద్దికాలములోనే రాగలదు.

ఫిలిప్పీనుల కచ్చిన యధికారము

దేశీయమహాసభ కోరుచున్న ముఖ్యసంస్కరణము. త్వరిత రాష్ట్రీయ శాసన సభలకు మూడువంతుల సభ్యులను ప్రజలెన్నుకొనవలయు ననియు ఒక వంతు సభ్యులను ప్రభుత్వాధికారులు నియమించవలయు ననియు కోరుచున్నాము. కాని పిలిప్పీనుల కింతకంటె విశేషాధికారమే వచ్చినది. పిలిప్పీనుల రాష్ట్రీయ సభయందు ప్రభుత్వనియోజిత సభ్యులు లేనే లేరు. వారినందరిని ప్రజలే యెన్నుకొనుచున్నారు. రాజప్రతినిధి కార్యనిర్వాహక సభయందలి సభ్యులలో సగమునుండి, భారతీయులే యుండవలయునని కోరుచున్నాము. కాని పిలిప్పీనుల కార్యనిర్వాహక సభయందు, రిగురు సభ్యులు గలరు. ఆయన్ను వారిలో నైనను ముగ్గురు మాత్రమే అమెరికా దేశీయులు, తిదిరులు దేశీయులే. తత్సభ్యులను అమెరికా దేశాధ్యక్షుడే తన మంత్రాంగ సభ్యులతో యోచించి యేర్పాటు చేయుచున్న మాట వాస్తవమే. ప్రస్తుత విధానమునకు బదులు ఫిలిప్పీనులే. తమ కార్యాలయనసభను ఏర్పాటు చేసికొనుటకు, అమెరికావారికా బిల్లును ప్రవేశ పెట్టిరి. అట్లయోచితముగ ఫిలిప్పీనులకు అమెరికావారు సర్వతోముఖమైన స్వపరిపాలనాధికారము నియ్యవలచి యున్నారు. ఫిలిప్పీనులకు తగినంత పైనికబలము లేనప్పటికిని స్వపరిపాలనము నిర్వహిస్తున్నారు. అమెరికాదేశపు పైనికబల వారిని రక్షించి కాపాడెదరు. ఇందొక విశేషము కలదు. అమెరికా వారు వారిని రక్షించుచున్నను, వారికగు ఖర్చులలో నొకదమ్మడి నైనను పిలిప్పీనులు భరించుట లేదు. ఇక మన దేశమునందో, ఆదాయములో మూడవంతు సొమ్ము ఇండియా నేన తన పొట్టును బెట్టుకొనుచున్నది. పిలిప్పీనులందు జరిగిన సంస్కరణవిధానమును కొంతకర కేక్కిడ వివరించుచున్నాను. అదీవులందు తిరి పరగణాలున్నవి. పరగణా కొక్కొక్క గవర్నరుగలడు. వానిలో ఆరు, పరగణాలు మాత్రము వెనుకబడి యున్నవి. అవి మాత్రము తమతమ గవర్నరుల నెన్నుకొనవు. తక్కినవన్నియు తమ పాలకులను నియమించుకొనును. మన దేశమునందు మనకు గ్రామముననుకూడ నెన్నుకొను అధికారమైనను లేదు. అక్కడి పట్టణములకు స్వపరిపాలనాధికారము కలదు. అధికారులను మునిసిపాలిటీలలోని ఓటరులెన్నుకొందురు. మన మునిసిపాలిటీలలో నూటికి అయిదారుగురుకంటె భారతీయులు లేరు. మనస్థితి యిట్లుండ పిలిప్పీనులలో వారు నూటికి 75 వంతునగలరు. ఏవో కొన్ని నెలలకు తప్ప భారతీయులకు, ముఖ్య న్యాయాధిపత్య మియ్యరు. అక్కడనో యున్నత న్యాయస్థానమునందు పిలిప్పీనుల దేశీయులకు కాశ్యత ముఖ్య న్యాయాధిపత్య మున్నది. న్యాయ పాలనాధికారులలో దాదాపు సగముమందియు న్యాయ పాలకులందరును పిలిప్పీనులు వాసులే. మునిసిపలు ఉద్యోగులందును అధికారులలోను నూటికి 80 వంతునను దేశీయులే.

ఆంగ్ల లమెరికనుల ననుసరించవలెను

ఉదారభావ సమన్వితులగు అమెరికనులను ఆంగ్ల లెందు కనుసరించి భరతవర్షమును పాలించుకూడదు? భారతీయులకు సర్వలక్షణ లక్షితమైన స్వపరిపాలనాధికారము నిచ్చుటయే వారి సంకల్పము. మెకాలే హేస్టింగ్స్ ప్రభువుల భావము లిందుకు తార్కాణములు. ఆంగ్లలు తమ యోగక్షేమమును చూచుకొని యైనను భారత వర్షమునకు స్వపరిపాలనాధికారమును ప్రసాదించవలసి యుండును. భరతవర్షము పారితంత్ర్య స్థితియందుండునంత వరకును పాలకులకు బలకారిగ నుండదు. కనదా, ఆస్ట్రేలియాలకు వలెనే భరతవర్షమునకు స్వపరిపాలనాధికార ముండినయెడల జర్మను లిప్పటి కక్కడ నుండేది వారో? భరతవర్ష మట్టి స్థితియందుండి యుండినచో ఆంగ్ల స్వభావమునకు వ్యతిరేకమైన నిష్పంధ పైనిక సేవనముకంటి శాసనము ఆంగ్లల మెడకు తగులుకొని యుండక పోయేడిది.

పచ్చికు సర్వీసు కమిషను

మనమునక్కొక్కా అనుక్కొక్కా చివరకు పచ్చికు సర్వీసు కమిషను రిపోర్టును అధికారులు ప్రకటించిరి. ఆ రిపోర్టులోని యంశములు దేశీయు లందరికిని ఆకాభంగమును కలిగించినవి. పంచాయతీసభ్యులు తమ రిపోర్టునందు వెల్లడించిన భావములు ప్రజల సంకల్పములకును ఆశయములకును దగియుండలేదు. అవి కేవలము ప్రజల వాంఛితములకు వ్యతిరేకముగ నున్నవి. దేశమునందలి తాబేదారి యుద్యోగముల విషయమై ప్రజాను కూలముగ వారెన్నియో మార్పులను చేయటకు సంకల్పించినను భారతీయులకు తమ దేశమునందలి యన్ని యుద్యోగము లందును, విశేషమైన హక్కు కలదను ధర్మనిష్ఠయమును మాత్రము, వారు పెడచెవిని పెట్టిరని వచింపకతగ్గవును. దేశము నందలి యన్నతోద్యోగములందు భారతీయులను నియమించవలయు నని గత 60 వత్సరములనుండియు ప్రజల నాయకులు కోరుచున్నారు. ప్రస్తుత పాలనా విధానమువలన బాధ్యతగల యుద్యోగములందు భారతీయులు నియమితులగు ననకాశ

ములు లేవని భవము మొత్తమును చూచును. పల్లవ సర్వము కమ్మివనున పురాణము చేసినప్పుడు, భారతీయులకు వ్యాయము కలుగునని తలచితిమి. దేశీయులను, తమదాసులుగ పాలకులకు నందుకొనరని విద్యాధికులందు కలిగిన భావము నెరవేరలేదు. తమపిల్లలకు తగిన యుపాధి దొరకునా దొరకదాయనీ, తల్లిదండ్రు లాదుగాత్రో నుండుట సహజము. దీని విషయమై భరతవృక్షమునందున్నంత ఆదుర్గాలొకమునందు మరెక్కడను లేదు. భరతవృక్షమునందు చాలమంది ప్రభుత్వ సేవ కెదురుచూచుచుండును. కొందరు దేశ సేవమును మాత్రాధానమును లక్ష్యమునందుంచుకొందురు. ఉన్నతోద్యోగములందు భారతీయులు ప్రవేశించుట కవకాశములు లేకపోవుటయే దేశము నందలి యశాంతికి కారణము. ఆకారతను దీర్చుటకే కమ్మివను యేర్పడినది. ఈవిషయమును యోచించునపుడు భారతీయులలో గలిగించిన తరమువారి సుకల్పములకును ఇప్పటి యువకుల యాశయములకును, భేదములేదని, యెవరును అనుకొనజాలరు. అప్పటికిని ఇప్పటికిని ప్రజల మనోభావము చాల మారిపోయినది. అప్పటి స్థితిగతులు వేరు. ఇప్పటిస్థితిగతులు వేరు. చాలమంది సభ్యులేదప్పటిలో విషయమును యోచించి కో, అదృష్టిభాగమే వారి రిపోర్టునందలి లోపములందు ప్రముఖము. దేశమునందు కలిగిన మార్పును గురించి, సభ్యులలో చాలమంది యోచించినను, వారు ప్రస్తుత స్థితిగతులను పూర్తిగ గ్రహించక, భారతీయుల కేవల నాలుగు యుద్యోగము లిచ్చిన చాలునని ప్రాతినిధ్యంతము నే పట్టుకొని ప్రేలాడిరి. దేశమునందు నవశక్తి యుద్ధయించినదని వారు యోచించినట్లు కనపడదు. ప్రజలు స్వాతంత్ర్యమును కోరుచున్నారనియు, తమ కృతహాసములను వాచేన్చియునుకొను స్థితివచ్చినదనియు, సామ్రాజ్యాంతర్యాగములతో సరిగమానమైన స్థానము నియ్యవలసియునునని వారు యోచించి యుండలేదు. ప్రభుత్వోద్యోగములందు భారతీయులనే యేర్పాటు చేయవలయునని మనము ముఖ్యముగ కోరుచున్నాము. సాధ్యమైనంతవరకును భారతీయులను ప్రభుత్వోద్యోగములనుండి తప్పించి, వారి స్థానమునందు భారతీయులనే నియోగింపవలయునని మన భావము.

సమకాలిక పరీక్షలు

ప్రజలు యోచించవలసిన విషయములందు, సమకాలిక పరీక్షాసమస్య ముఖ్యమైనది. ప్రభుత్వోద్యోగముల విషయమై ప్రజలు సమకాలికపరీక్షల కిచ్చుచున్నంత ప్రాముఖ్యమును మరి దేనికి నిచ్చుట లేదు. ముఖ్యముగ నీవిషయమును పరిష్కరించుటకేకదా పంచాయతీ సభను ఏర్పరచిరి. ఆంగ్లంలో సమానముగ భారతీయులకును ప్రతిపత్తి కలుగుటకు, ఏక కాలమునందు, భరతవృక్షమునందును ఇంగ్లండునందును సివిలు సర్వీసు పరీక్షను జరుపవలయునని, మనము నిరంతరము ఆందోళనమును చేయుచున్నాము. ఇంతవరకును దేశీయమహాసభ 31 పర్యాయములు సమావేశమైనది. 31 పర్యాయములను మనము దీనిగురించి తీర్మానించుచున్నను, మనకృషి ఫలించు స్థితి వచ్చియుండలేదు. మనము పక్షపాతము చూపించుమని కోరుటలేదు; న్యాయ్యమును మాత్రమే దయచేయమంటిమి. ఆంగ్లంకులకెనే భారతీయులకును పరీక్షయందు సమానప్రతి పత్తి యుండవలయుననియే కోరుచున్నాము. సివిలు సర్వీసు పరీక్ష యిప్పుడు, ఇంగ్లండునందే జరుగుచున్నది గదా! దీనిని హిందూ దేశమునందు కూడ జరుపవలయునంటిమి. మన కేమి పక్షపాతముగదు. వారికన్ని నిబంధనలూ మనకు కూడ అన్ని నిబంధనలే యేర్పాటు చేయమంటిమి. మనదేశమునందలి యుద్యోగములకు, మనలను మన దేశమునందే పరీక్షించు మంటిమి. ఇంతకంటె మనము విశేష మేమికోరితిమి? ఇది భర్తము కదా? ఇంగ్లండులోని యుద్యోగములకు మీరు ఇండియాకువచ్చి పరీక్ష నివ్వని ఆంగ్లయులు సహించెదరా? సివిలు సర్వీసు పరీక్షయందలి లోపములను న్యాయమూర్తి రహితుగాను ఖండించిరి.

మూడుశాఖలు

పంచాయతీ సభ్యులు ఉద్యోగశాఖలగురించి ట్టుద వారింది యున్నారు. "ఆంగ్ల ప్రభుత్వమువారు, ఇండియాదొర లేనను వారి పట్టు వహించవలసిన బాధ్యతనుసరించి, సివిలు సర్వీసునందును పోలీసు శాఖయందును ఉన్నతోద్యోగము లందు, చాలభాగము ఆంగ్లోద్యోగులే యుండవలయునను నియమ మేర్పడుచున్నది." రెండవతరగతి శాఖలగు, విద్య, మిలిటరీ, కోశవ్యవస్థలు, వైద్యము టెలిగ్రాఫ్ (ఇంజనీరింగు) రైలువే (ఇంజనీరింగు) సర్వేడిపాట్లమంటులందు రాజ్యతంత్రము ననుసరించియు, కార్యకాలము ననుసరించియు, పాశ్చాత్య ప్రావీణ్యోద్యోగులు కలిసి యుండవలసి యుండును. కృతసాయము, సివిలు, జెటిలెనరీ, ఫ్యాక్టరీ, అడవులు మున్నగు శాఖావిషయములు మూడవ తరగతి కన్వయించును. వీని యందు రాజ్యతంత్రము ననుసరించి విరోధానుండి ఉద్యోగులను నియమించవలసిన యవసరము లేదు. కాని దేశమునందు క్రాస్త్రుభాగమున కవసరమైన పీలులేనయిన పూర్తి భారత వృక్షముయందే యుద్యోగులను నియమించుటకు ప్రతిబంధము కలుగుచున్నది. అందుకు తగిన క్రమ శిక్షితులగు ప్రధాన్యా యులు లభిండుట లేదు."

రాజ్యాంగ కారణములు

"ఇండియాతో" సాంగ్గదేశమునకు సంబంధ ముండవల సిన స్థితినిబట్టి భారతీయోద్యోగులు సివిలుసర్వీసు, పోలీసు శాఖలందు, ఆంగ్లయుల క్రింద నుండవలసినచున్నదని సారు ప్రాసిరి. మన చారిత్రమును సాంప్రదాయమును, భావము, ఆచారములను తెలియనివారు మనవైన యుండవలయునని వారి భావము. ఈ భావాన్ని రాజ ప్రకటనమునకును 1883 వ వత్సరపు శాసనమునకును వ్యతిరేక ముగ నున్నది. ఉద్యోగాగ్రాత కిక్కిముందు సామన్యము, యోగ్యత గాక జాతి సాంప్రదాయమే ప్రమాణమని వారు తెలిపి యుండిరి. ఇందునకు మన మంగీకరింపజాలము. ఉద్యోగాగ్రా తకు సామాన్యయోగ్యతలను తప్ప మరే యితర కృత్యమును ప్రమాణముగ మన మంగీకరింపము. ముందేంతో కాలమువర కును రాజ్యతంత్రము ననుసరించియు, ఉద్యోగసామన్యము ననుసరించియు విద్యాశాఖయందు ఆంగ్లలే విశేషముగ నుద్యో గులుగ నుండవలసిన యవసరమేల యుండునో దుగ్ధావస్థా ముగ నున్నది. సామన్యసంపన్నులగు సుపాధ్యాయులు తగినంతమంది భరతవృక్షమునందు లభించనియెడల ఆంగ్లదేశము నుండి యుద్యోగులను రప్పించవలసి యుండునను విషయము మన మెరుగుదుము. భరతవృక్షమునందు ప్రాచ్యభాసాపండితు లును సంస్కృత విద్వాంసులను లేనట్లు తగ్గిననులేని పాశ్చాత్యపండితులను ఆయా యుద్యోగములకు నియమించు పద్ధతిని మనము సహించి యూరకొనట కష్టము.

కార్యవిధానము

ఏటేటను సభలనుజరిపి, కొన్ని తీర్మానములు చేసినంత మాత్రముననే మనము చేయవలసిన దంతయు చేసితిమని యను కొనట భారతీయులు. మనమెన్నియో పనులు జరుగవలయునని కోరుచున్నాము. వానిలో కొన్ని నెరవేరుటకు ప్రభుత్వమువారి సాహాయ్య మవసరము. మనయందలి కొన్ని లోపాలలోపములు స్వసాహాయ్యమువలన నివారణ చేసికొనవలసి యుండును. మన ముచేయవలసినది చాలకలదు. మన లోపములలో కొన్నిటికి మనమే కారకులము. అధికారుల సాహాయ్యముచే మనము వానిని లేకుండ చేయగలము. విదేశవస్తువులు స్వదేశవస్తువులను నాశ నము చేయుచున్నవని మనము ముఖ్యముగ మొత్తమొందుము. దానికి ప్రతిక్రియ మనయందే కలదు. దాని కుపాయ మే ముండును? సాధ్యమైనంతవరకును విదేశవస్తువులను త్యజించి స్వదేశవస్తువులను వాడుటయేదానికి మందు. మనలో దావాలు వృద్ధియై సామన్యజ్ఞముగ ఖర్చైపోవుచున్నదని, మనమును కొనుచుండుము. దానికి మందుకూడ మనచేతులలోనే కలదు. చేత నైనంతవరకును మనలో తగాదాలు మానుకొని, చీటికిమాటికి కొద్దలకెక్కకూడదు. మనప్రజలలో చాలమంది కృతసాయ దారులు. వారికి కృతసాయాభివృద్ధి సాధనములు తెలియవు. మన దేశములో నెన్నియో ప్రాంతములు వెనుకబడి యున్నవి. ఆ ప్రాంతములందలి చదువు, సంధ్యలు రానివారిలో చాల స్వయంకృతాపరాధముచే తెచ్చివెట్టుకొనిన వ్యాధులవలన చనిపోవుచుండురు. వారికి ఆరోగ్యవిధులను తెలియజెప్పట వలన వారిలో కొందరిని రక్షింపవచ్చును. వారు తమ స్థితి గతులను రక్షించుకొనటకు విముఖులై యుండలేదు. వారు సుఖముగ కాలక్షేపము జేయుటకును, బాగుపడుటకును, మార్గమును చూపువారు తక్కువ. మనయందు దుదయించు కలహ పరంపరలే మన దౌర్భాగ్యస్థితికి కారణములు. జమీదారుల కును జమీదారులకును పడదు. రైతులకును రైతులకును చుక్కయెదురు. స్త్రీదరులలో స్త్రీదరులకు సరిపడదు. గ్రామ స్థలలో గ్రామస్థులు వివాదాలుపడి కొట్టుకొందును. మన జిల్లాయందు గల లోపములను కొంతవరకును నుదహరించితిని. దేశభక్త్యుదయదాయకమగు కార్య విధానము నాలోచించి దానివలన సాధ్య మైనంతవరకును ఆ లోపములను నివారింప జేయుట ఇక్కడ సమావేశమైన నాయకుల విధేయకము. మన లోపములను నివారించు కొనుటకు కొన్ని సాధనాంతర ములను తెలియజేయుచున్నాను. జిల్లాయం దంతటను వివిధ సంఘములు నిర్మితమై సమాన ప్రత్యయభావముతోను ఏకా దగ్గ భావముతోను ముఖ్య విషయములందు ప్రజాభిప్రాయము ఒక్కొక్క మగుటకు పనిచేసినగాని నిరంతరాయముగ రాజకీ యాందోళను జరుగదు.

మండల సంఘము

మన జిల్లాయందు మండలసంఘ మేర్పడియున్నది. దానియందు చాలమంది తాలూకా ప్రతినిధు లుండురు. వారు తాలూకా సంఘములను తాలూకా సంఘములు తాలూకాంత ర్యాగములను తత్ఫల్య సంఘముల నేర్పాటు చేయవలసి యుండునని జిల్లా సంఘమువారిని మనము కోరవలసియుండును. ప్రతి ముఖ్యగ్రామమందును సంఘములు నిర్మిత మగువరకును మనము పనిచేయవలసియుండును. సురువులగు ఒకరిద్దరకు జీతములిచ్చి పనిచేయించుట జిల్లాసంఘమువారి మొదటికర్త వ్యము. జీతములిచ్చి పనిచేయగల వారిని నియమించినగాన ప్రయోజనముండదు. తత్కార్యస్థితి వారిసామన్యము, నైపుణ్యము, దేశభక్తిని బట్టి యుండును గాన వారికి పనికి తగినజీత మివ్వవలసి యుండును. బాగుగ యోచించికూడ. వారిని నియ మింప వలసియుండును. జిల్లాసంఘములందు పనిచేయువారి

వలెనే తాలూకా సంఘముల కొరకును పనిచేయు వారుండవలయును.

ఏజెంటు చేయవలసినపని

ఏజెంటు జిల్లా అంతర్యాగములకు వెళ్లి జనసామాన్యము యొక్క సాధక బాధకములను విచారింపి తన్నివారణోపాయ ములను నూచించవలయును. తత్కార్య నిర్వహణమునకు కరపత్రములను పంచివేట్టుటయు మపన్యాసముల నిచ్చుటయు, జిల్లాతాలూకాలలోని నాయకులతో సంప్రదించుటయు, ఉచితపత్రమందలి నిర్మాణమును, కార్యాచరణమునకు వల సిన విషయసంగ్రహము నుపాంగములు. వీరుగ్రామములకు వెళ్లి గ్రామ సంఘముల నేర్పాటుచేయవలసి యుండును. గ్రామస్థులకు వీరు సంగతులను బోధించియు వారిలో కృత హాసములను సంప్రదించియు వారియందుగల వివాదములను మానుకొనునట్లును, విదేశవస్తువులను వర్జించునట్లును చేయవల యును. అనారోగ్యకరము లగు, గృహములవలన కలుగు అనర్థ ములను కూడ వారికి తెలియ జెప్పవలయును. ఏజెంటు అధికారు లతో సేవిధమగు తగాదాను పెట్టుకొనకూడదనియు, వారితో సాధ్యమైనంత వరకును మిత్రత్వమును వహించి యుండవలయు ననియు, అట్లు సాధ్యముకానియెడల తాముచేయు పనియందు సానుభూతి గలవారితో నైనను, పరిచయము కలిగియుండ వలయుననియు ముఖ్యముగ గ్రహించవలసి యుండును. ప్రతి స్థలమునకును వెళ్లి ఏజెంటు ప్రజలకు కావలసిన రాజ్యాంగ సౌకర్యములను వారికి బోధించుట యుక్తము. ఏజెంటు జరుప వలసిన రాజ్యాంగాందోళన విషయమును, మంతుగనే జిల్లా సంఘమువారు నిర్ధారణ చేయవలయును. ఏదో సంవత్సరముక కొకసారిసభలు, జరుపుటయేగాక సంవత్సరమునం దంతటను, జిల్లాయం దీ విధముగ పని చేసినయెడల సభలయం దంగీకృత మగు తీర్మానముల పట్టు ప్రభుత్వమువారికి ఆదరణభావము వృద్ధియగును. ప్రజలందరును కలిసి, యేకభావబద్ధులై పని చేసినప్పుడే మననాయకులు చెప్పుమాటలను ప్రభుత్వమువారు వినెదరు.

ఆంధ్రరాష్ట్రము

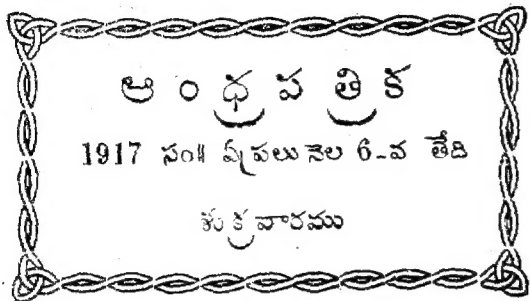
ప్రస్తుతము ఆంధ్రదేశము నావరించి ప్రజలకు నూత నోత్సాహము నొసంగుచున్న ఆంధ్రోద్యమ ఆంధ్ర విశ్వ విద్యాలయములను గూర్చి వివరించుట అవశ్యకము. ఈ విష యము తీర్మానములందే సవిస్తరముగ వివరింపబడును గాన వీనినిగూర్చి వేరేయొక చెప్పవలసిన యవసరము లేదు. కొన్నికో జాలందు సమావేశము గానున్న ఆంధ్రమహాసభవారు చర్చించ వలసిన విషయమును గురించి ప్రస్తుతము నే నంతగ చెప్పి దలచుకొనలేదు. ఉద్యమ ప్రారంభ దినములందు కొన్ని అభి ప్రాయ భేదము లుదయించినను ఇప్పుడు నాయకుల అభి ప్రాయము లన్నియు కేంద్రీకృతము లైనవి. ప్రత్యేక ఆంధ్ర రాష్ట్రోద్యమకేతన సమర్థించు విషయమున నందరును నిరా షేపజేయములగు వాదనలను నిరాపించు చున్నారు. హిందూదేశమున ననేక రాష్ట్రములందున్న పరిస్థితులకంటె భిన్న పరిస్థితులు ఆంధ్రదేశమునకు గలవు. వైకాల్వ విషయ మున ఆంధ్రదేశము ఏ రాష్ట్రమువైకాల్వమునైన మించుచునేమో గాని తీసిపోదు. ప్రజాసంఖ్యయు ఇంకేరాష్ట్ర ప్రజాసంఖ్య కును తీసిపోవునది కాదు. మీదుమిక్కిలి ఈ వికారదేశమున కంతటికిని ఏకభాష గలదు. ఇట్టి లక్షణములు చాలని ఇతర రాష్ట్రములను ప్రత్యేక రాష్ట్రములగుగ జేసినప్పుడు ఆంధ్ర దేశమును ప్రత్యేక రాష్ట్రముగ నేర్పజుటకు బలవత్తర కారణములు గలవు ఈ కారణములు చాచినయెడ నాయభి ప్రాయము. ఇతర కారణములను నూచింప బడినవి. ఇట్టి పరి స్థితు లుండినందుననే వీరూప దేశమున ప్రత్యేక రాష్ట్రముగ నేర్పజుచిరి.

విశ్వ విద్యాలయము

ఇక ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయ విషయమును గూర్చి కొంత నుడివెదకు. హిందూదేశమునం దంతటను క్రొత్త విశ్వ విద్యాలయములను స్థాపించుట యవసరమని అందఱు నను చున్నారు. ఉన్నత విద్యాభ్యాసము చేయగోరు యువకులకు ఇప్పుడున్న విశ్వ విద్యాలయములు చాలవు. ఇటీవలే కొన్ని క్రొత్త విశ్వవిద్యాలయము లేర్పడెన పడినవి. వారెవరిని హిందూ విశ్వవిద్యాలయము, మైసూరు విశ్వవిద్యాలయము, పాట్నా విశ్వవిద్యాలయము క్రొత్తగ నెల కొల్పబడినవి. పూనానందు యవత విశ్వవిద్యాలయము నేర్పాటు చేయు టకు కార్యపరిధియు ప్రయత్నించుచున్నారు. చెన్నపురి ప్రభుత్వ నిర్వాహక వర్గముగూనివారు కొందఱు ప్రత్యేక ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయ యవశ్యకత వంగీకరించిరి. ఆంధ్రయహా జన సమావేశములందు ఆంధ్రులు పట్టుదలతో విశ్వ విద్యాల యము నేర్పజువ వలయునని ప్రభుత్వమువారిని నిరంతరము గోరుచుండ వలెను. పట్టుదల విడుదల ఈ మహాశయ ప్రాప్తికే సంతక ప్రయత్నములు సలుప వలయును. మనమును పట్టు దలతో హిందూ విశ్వ విద్యాలయము నేర్పాటు చేసినవారు నేసిన ప్రకారము మనమును విశేష ప్రయత్నముచేసి జగం దాదులగుండియు రైతులనుండియు ఇండాలును ప్రాప్తలేసి మనమే విశ్వవిద్యాలయ ప్రయత్నములను చేయగలము. న్యాయమైన మన ప్రార్థనమును ప్రభుత్వము వారు నిరాపరేక్ష బ్రాల్చు.

వివరములు

చెన్న పుణ్యక్షేత్రము	3
గోదావరిమండల సభ	4, 5
ప్రభావనామము	
గోదావరిమండల సభ	6
కృష్ణానది తూర్పుతీరా పల్లభములు	7
విరోధ మహా సాగ్రామము	
విద్యుత్ తంత్రములు	8, 9 10
విద్యుత్ తంత్రములు	11 12, 13, 14

గోదావరిమండల సభ

కడ నారికేళ పనసాది ఫలవృక్ష పరిశోధితం
జైన గృహరామంబులకు నిలయంబైన కోన
సీమకు మధ్యప్రదేశంబైన యవలాపురంబునందు
గోదావరిమండల సభ నేడు సమావేశ
మైనది. సుప్రసిద్ధ న్యాయవాదులైన పేరి నారా
యణ మూర్తి పంతులు గారు సభాధిపత్యమును
వహించిరి. సభాధ్యక్షుని యారంభోపన్యాసము
స్వాతంత్ర్యస్వక్తి విరాజిత మై యొప్పుచున్నది.
మండల రాజకీయసభలయందు భరతఖండమున
కంతకును సంబంధించిన కొన్ని రాజ్యాంగ నిర్ణ
యంబులు చర్చింపబడినను విశేషముగ మండల
మునకు సంబంధించిన వ్యవహారములను జర్చిం
చుట యాచారము. సభయందు సభ్యులు మండ
లంబునకు సంబంధించిన వ్యవహారములను సవి
స్తరముగ జర్చియింప గాన నా విషయంబులను
సభ్యుల యోచనలకు వదిలి నారాయణమూర్తి
పంతులుగారు వార్యారంభోపన్యాసమునందభిల
భారతీయ రాజ్యాంగ సుస్థుల విమర్శమునకు
బూరకొనుట సముజసముగనన్నది. రాజ్యాంగ
సమస్యలు స్థానికములైనను రాష్ట్రీయములైనను
సర్వ భారతదేశీయము లైనను రాజ్యాంగసంస్కార
ములకు స్వపరిపాలనము కీలకముగ నున్నది. మో
డల ద్వంద్వస్థలందును రాష్ట్ర వ్యవస్థలయందును
సామ్రాజ్యవ్యవస్థలయందును స్వపరిపాలన విధాన
మును స్థాపించుటయే రాజకీయోద్యోగమునకు
ప్రయోజనము. స్వపరిపాలనము వైరుధ్య క్రిందికి
దిగవలెనా క్రిందినుండి మైకి ఎక్కివలయునాయెను
ప్రశ్నలు నిరుపయోగములు. ప్రజావికాసమున
కును స్వయంస్వక్తిత్వమునకును క్రింద మీద
భేదము లేకును స్వపరిపాలనము సకల వ్యవస్థల
యందును స్థాపితము గావలసియున్నది. దేశభక్తి
దయమునకును ప్రజాక్షేమమునకును సామ్రాజ్య
ము నందును గ్రామసీమలందును స్వపరిపాలన
మును స్థాపించుట యవసరము. సభాధ్యక్షుడు
వారి యారంభోపన్యాసమునందు స్వరాజ్యపాద
మును ప్రసూనముగ సమర్థించిరి. “స్వరాజ్యము
స్వాభావికము. తిట్టిన్నము లగు ప్రభుత్వాలు
లన్నియు సర్వాభివృద్ధింబులు. స్వరాజ్యము దైవ
నిర్ణయము, తిట్టిన్నంబులు మానవనిర్ణయంబులు.
ప్రతిదేశము తన రాజ్యతంత్రమును తాను వశపు
కొనవలయును. తన భవిష్యత్తును తాను

విమర్శించుకొనవలయును.” అని సభాధ్యక్షుడు
వారి వ్యాసమునందు తెలిపిన భావముల వలనను
ప్రజలకు స్వపరిపాలనము సహజస్థితి యనియును
పరాధీన మసహజస్థితి యనియును విశద మగు
చున్నది. ఈసహజస్థితిని కలసిరాజ్యములందు
వలె భరతఖండమునందును స్థాపింపవలె ప్రజలు
బ్రతికెడి పరిపాలకులను గోరుచున్నారు. స్వపరి
పాలనము స్థాపితమైనపుడు కార్యనిర్వహణాన్యాస
పరిపాలనాధికారములు పేరు చేయబడవచ్చును.
శాస్త్రపరిశోధన విద్యాలయములు స్థాపింప
వచ్చును. ప్రారంభవిద్యను నిర్వహణము చేయ
వచ్చును. స్వరాజ్య మున్నయెడల దేశ మన్నివిధ
ముల వృద్ధికి రాగలదు. స్వరాజ్యమునకు వృత్తి కేక
వాదములు రెండు గలవు. “మొదటిది భరతఖండ
మేళగ్రీవముగ స్వరాజ్య మభిలషించుట తే దను
నది.” ఏ దేశమునందును ఏ రాజ్యాంగసంస్కరణ
మును స్వపరిపాలనము గల దేశములం దైనను
ప్రజలందఱ కేకగ్రీవముగ గోరియుండలేదు. రుష్యా
యందలి పరివర్తనమును ప్రజలందఱ కేకగ్రీవముగ
గోరియుండిరా? “భారతపామరుల యోగక్షేమ
మును కనిపెట్టుటకు” స్వదేశీయులకంటెను విదేశీ
యుల కధికమైన సానుభూతి యుండుననుట విపరీ
తము. రెండవది “మనకు స్వపరిపాలనాశక్తి తే
దనునది” పరిపాలనాశక్తి కలదో లేదో యేను
భవమువలనను తెలియజేసియున్నది. 3000 ఏండ్ల
నుండియును ప్రజాసభ్యతను గలిగి 150 ఏండ్ల
నుండియును బ్రతికెడి పరిపాలనాధీనమునం దున్న
ప్రజలు స్వరాజ్యమున కనర్హులైనచో శివ రత్న లో
తెలియకున్నది. ఒకవేళ యిట్లులము కాకపోయి
నను నర్హులను శేయుభారము బ్రతికెడి పరిపాలకుల
మీదను గలదు. “స్వరాజ్యతంత్రక్షేత్రమునకు
స్వరాజ్యమే శివరంగము” అని నారాయణమూర్తి
గారు తెలిపిన భావమునందలి సత్యము రాజనీతి
జ్ఞుల కనుభవైక వేద్యము. ఏజాతికిని పుట్టినతోడనే
రాజ్యాంగపరిజ్ఞానము గలుగలేదు. అభ్యాసము
వలన జాతులకు రాజ్యాంగపరిజ్ఞానము గలిగినది.
రాజ్యాంగపరిజ్ఞానమును బడయుటకై స్వకీయాను
భవమువలె పరానుభవము వినియోగపడదు.
స్వానుభవమును గలిగి యుండుటకును స్వరాజ్య
మవసరము. ఇప్పుడు మన యోచనల నన్నిటిని
స్వరాజ్యభావమునందు కేంద్రీకృతము చేయుటకు
కలుకారణంబులుగలవు. యుద్ధమువలన రాజ్యాంగ
వాతావరణమునందు మార్పు గలిగినది. బ్రతికెడి
రాజనీతిజ్ఞులు రాజ్యాంగ పునర్నిర్మాణవశ్యతను
తలపోయి చున్నారు. హైందవ మహాన్యుదీయ
మహాసభలు స్వరాజ్యవశ్యత వైకకంఠ్యముగ
నామోదించినవి. సామ్రాజ్యశాసన సభయందలి
ప్రజాప్రతినిధులు రాజప్రతినిధికి స్వరాజ్యస్థాపనా
వశ్యతనుగూర్చి విన్నవమును చేసిరి. దేశమునం
దింతటను స్వరాజ్యాద్యోగము బ్యాపిం చే
చున్నది. లోకమునందన్ని రాజ్యములందును స్వరా
జ్యముగలదు. ఇట్టి పరిస్థితులందు రాజకీయసభల
యోచనలను స్వరాజ్యమునందు కేంద్రీకృతము
చేయుట యచితిము.

నారాయణమూర్తి గారు వారి యుపన్యాస
మునందు పరాధీనతవలన గలిగెడి కీడును స్వాధీ
నతవలన గలిగెడి మేలును “ఎదుగు పొదుగు లేని
పిల్ల రెండవ పిల్లవాడు” అను దృష్టాంతమోప
మున బాగుగ వర్ణించిరి. ఆ పక్షవలన జదివినవార
లకు పరాధీనతవలన గలిగెడి యసహాయస్థితి
కన్నల పొడగట్టిన ట్లుండగలదు. “ఎదుగుపొదుగు
లేనిపిల్ల యెప్పుడును పురిటిగుడ్డలలోనే యుండును.
పిల్లవానిని నిరంతరదాస్యమునుండి విముక్తిచేయు
మహాత్ముడు మాత్రము కనిపించుట లేదు” అని

ఆధునిక భరతవర్షస్థితి ఉపన్యాసమునందు వర్ణింప
బడినది. రెండవపిల్లవాడు ఫిలిప్పైనుద్యోగములు,
ఆద్యోగములు పొందెను సంతోషములు మోత
మిమెరికా పరిపాలనమునం దున్నవి. ఈస్వల్పకాల
మునందు ఫిలిప్పైనుద్యోగములు స్వేచ్ఛాస్వాతం
త్రములను బడసి వికసించుచున్నవి. ఉదాత్త భావ
సమన్విత లగు తమెరికనుల ననుసరించి ఆంగ్లులు
భరతవర్షమును పాలించుట ధర్మము. “ఆంగ్లపరి
పాలనమునకు ఫలము భారతీయులకు సర్వలక్షణ
లక్షితమైన స్వపరిపాలనాధికారము నిచ్చుటయే
వారి సంకల్పము. మెకాలె హేస్టింగ్సు ప్రభువుల
భావము లిందులకు తార్కాణంబులు. ఆంగ్లులు
తమ యోగక్షేమమును చూచుకొనియైనను భరత
వర్షమునకు స్వపరిపాలనాధికారమును ప్రసాదించ
వలసియుండును. భరతవర్షము పారతంత్ర్యస్థితియం
దుండునంత వరకును పాలకులకు బలకారిగ
నుండదు” అని యుపన్యాసమునందు చెప్పబడినది.
మన పరాధీనత పోయి స్వాధీనతను బడయుటకు
కృతనిశ్చయులమై పాటుపడవలసి యుండును. సభా
ధిపతి యుపన్యాసమునందు “పల్లికుసర్వస్వ
కనుషను రిపోజ్టు” బాగుగ విమర్శింపబడినది.
భారతీయులకు పారిస్వదేశమునం దున్న తోద్యోగ
ముల సోసంగమని నూరేండ్లనుండియును నేదో
యొక విధమైన యాందోళనము జరుగుచున్నది.
ఉన్న తోద్యోగముల నభ్యర్థించెడివారలకు సమ
కాలికపరీక్షలను శేయుట ధర్మమని ముక్కుదేండ్ల
నుంగీయును దేశీయమహాసభ తీర్మానములను జేయు
చున్నది. కాని పంచాయతీ సభాతీర్మాన మీ
తీర్మానమునకు విరుద్ధముగ నున్నది. పంచాయతీ
సభ ఉన్న తోద్యోగములకు రాజ్యాంగ కారణ
ముల ననుసరించి విశేషముగ నాంక్షేయలే యర్హు
లని నిర్ణయించినది. “ఉద్యోగార్హతకు ఇకముందు
సామర్థ్యము యోగ్యత కాకను మరే యితరలక్షణ
ములను మనము ప్రమాణముగ సంగీకరింపము”
అని సభాధిపతి తెలిపిన భావమునందు హైద్రాబాదు
లాకాంక్షించెడి యుచితత్వస్థలన్నియును నిమిష
యున్నవి. హైద్రాబాదు కోరునది నైసర్గికస్వత్వ
సంరక్షణకాని ప్రత్యేకలాభములుగావు. బ్రాహ్మ
ణేతరసమన్వయ చర్చియచు “నిష్పన్న చల్లార్పు
టకు తోచిన ప్రయత్నమును వెంటనే చేయని
యెడల కొంప కాలిపోదా? బ్రాహ్మణుడు కానీ,
బ్రాహ్మణేతరుడు కానీ, హిందువు కానీ, మహమ్మ
దీయుడు కానీ, క్రైస్తవుడు కానీ తదితరుడు కానీ
భారతమాతగర్భమున నుద్భవించిన తెరువాతే తల్లి
యోగక్షేమ మందరకును సమానముగ కోరదగిన
యంతము గాదా? కలహమునకు కారణము
తేనపును దేశభివృద్ధి యందరకును గూడ
ప్రేయోదాయకము అగునప్పుడు మనము ఏల
కొల్లాడవలయును” అని నారాయణమూర్తిగారు
చేసిన హితోపదేశమును దేశారాధనపరాయణు
లైన బ్రాహ్మణులను బ్రాహ్మణేతరులను మనన
ము చేయవలసియుండును.

ఆంధ్రరాష్ట్రమును గురించి ప్రసంగించుచు
“హిందూదేశమున ననేకరాష్ట్రములందున్న పరి
స్థితులకంటెను భిన్నపరిస్థితులు ఆంధ్రదేశమునకు
గలవు. వైశాల్యవిషయమున ఆంధ్రదేశము ఏగా
వ్విపు వైశాల్యమునైన మీరునేమీ కాని తీసి
పోరు. ప్రజాసౌఖ్య యందును ఇంకే రాష్ట్రమున
కును తీసిపోవునది కాదు. మీరుమిక్కిలి ఈవిశాల
దేశమున కంటికిని ఏకభాషగలదు.” అని సూక్ష్మ
పముగ నారాయణమూర్తి పంతులుగారు రాష్ట్ర
నుకూలనాదభావమును దెలిపి యుండిరి. ఆంధ్ర
విశ్వవిద్యాలయమును గురించి ప్రసంగించుచు
“ఆంధ్రమహాసభ సమావేశమగునపుడు ఆంగ్లులు

వల్లుదలతో విశ్వవిద్యాలయము నేర్పించవలయు నని ప్రభుత్వమువారిని నిరంతరము కోరుచుండ చలయును. మనము వల్లుదలతో హిందూ విశ్వ విద్యాలయనిర్మాతలు చేసిన ప్రకారము విశేష ప్రయత్నము చేసి మనము జమీందారులనుండి యును రైతులనుండియును ఖందాలను ప్రోత్సహింప మనమే విశ్వవిద్యాలయ ప్రయత్నములను చేయ వలెను" అని చేసిన సదుపదేశమును విద్యార్థి మానులు భాషాభిమానులు గమనించ వలసి యుండును. నారాయణమూర్తి పంతులు గారు వారి యువన్యాసమునందు స్వరాజ్య సిద్ధాంతము ను సప్రమాణముగను సవిస్తరముగను విమర్శించి క్షుణ్ణితోషితప్రాయములను దెలిసి వారి స్వాతంత్ర్య ప్రయత్నమును పరిస్పృహము చేసిరి. ఆ విధముననే ఆంధ్రరాష్ట్ర సిద్ధాంతమును నాంధ్రోద్యమతత్వమును శివిస్తరముగ విమర్శించినవారి పరిజ్ఞానోపేతమైనసిద్ధాంతమువలన నాంధ్రప్రభుత్వమునకు మేలుగలిగియుండును. మహాజనులు తెలిపెడి సదభిప్రాయము లన్నియును నాంధ్రోద్యమమును పోషించి బలపరచగలవు. ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయము పట్టును విద్యావంతులు వారి సువిచారపూరితమైన భోవములను దెలుపుటయవసరము. విశ్వవిద్యాలయావశ్యకత సర్వజనాంగీకృతము. కాని అయ్యది అధికార నిర్వహణమునం దుండవలయునా? ప్రజా నిర్వహణమునం దుండవలయునా? ఆంగ్లభాష యేం దుండవలయునా? మాతృభాషయేం దుండవలయునా? అను సమస్యలు గలుగుచున్నవి. ఈసమస్యలను విద్యావంతులు చర్చించి సునిశ్చితాభిప్రాయములను దెలుపుట వలనను వారి యభిప్రాయములు ప్రజలకు ప్రమాణముగనుండగలవు. నారాయణమూర్తి పంతులుగారు న్యాయవాది వృత్తియందు వలెనే జేశారాధనోద్యమములందు ను వారి విద్యావివేకములను వినియోగించుచు దేశసేవను జేయుచు సధికతరమైన ప్రతిభను బక యదు రని నమ్ముచున్నాము.

కృష్ణాజిల్లా తూర్పు డెల్టా పల్లపుభూములు.

ఋధవారమునాడు గూడిన శాసనసభయందు కృష్ణాజిల్లాయందలి పల్లపు ఆయకట్టు భూములను నిర్ధారణచేయుటను గురించి పాలకులు చేయుట కేర్పాటును చేసిన విచారణను ప్రజాభిప్రాయమును కనుగొనునంతవర కాపుదల చేయువని రోమచంద్రరావుగారి తీర్మానము నుపపాదించిరి. ఒక శిల్పాట్టికలెక్కరును ఒక ఎంజనీయరును తూర్పు డెల్టా భాగములందు పల్లపుభూములను నిర్ధారణచేయుట కేర్పాటును జేయుటయును దాని వలన నాందోళనము గలుగుటయును పత్రికాపాఠకులకు విదితము. భూములను నిర్ధారణ చేయుట యేం జేయో విషయములను విచారించుటని నియమితులయిన యుద్యోగస్థుల కాజ్ఞా యెసంగినది తెలుపుటని రామచంద్రరావు గారు పాలకుల నింతకు పూర్వముసిగిరి. కాని వారి ఆజ్ఞలను తెలుపుటకు పాలకులు నిరాకరించిరి. గిల్గును గారు పాలకుల పక్షమున విచారణ పల్లపుసాగును నిర్ధారణ చేయుట కేర్పడిన దనియును పల్లపుసాగులకు దరఖాస్తు చేసినపుడే 17500 యకరములు పల్లపు సాగునకు లాయకు కాదని డి.పి.డబ్ల్యు శాఖవారు నిర్ణయించిరినియును ప్రస్తుత మీవిషయమై విచారణ చేయబడుననియును పల్లపుసాగును తగ్గించుట పాలకుల సంకల్పము గాదనియును విచారణ ముగిసిన పిదప సంప్రతించి విషయనిర్ధారణ చేయబడుననియును తెలిపియుండిరి. ఈ విచారణ వలన నప్రపంచేది రయితులు కొందరు తప్పక

నేర్పడుదురు. విచారణసమయమునందు రయితులు వారి హక్కులను దుబాబుచేయుటకై ప్రయత్నింప వలసి యుండును. విచారణనంతరము భూములను నిర్ధారణచేసెడి సమయమునం దైనను పాలకులు విచారణ శర్వవసానమును క్రజలకు తెలిపిన తరువాతను భూముల నిర్ణయమును జేయుట యుక్తము. కేవలము అధికారులు ఉత్తరువులను జారీ చేయుటవలనకు ప్రయోజనము గలుగదు. మామూలు పల్లపుభూములు పల్లపుతరగతినుండి తొలగించునపుడు వానికి పరటా నిచ్చుట గాని ప్రతిఫలము నిచ్చుటగాని సంభవించు నని గిల్గునుగారు తెలిపియుండిరి. ఇది సంతృప్తికరము. కాని నియమితాధికారు లేమంతములను విచారించుచున్నారో తెలియనిది దానికి ప్రతికారమును నిర్ణయించుటకు వీలు గలుగదు.

కాశనసభ - చర్చాంత నిర్ణయము.

ఈ సారి కాశన సభా సమావేశమునందు సభాధిపతి కిని సభ్యులకును విచారణాంత నిర్ణయములను శేషభావము విశేషముగ గలిగినందులకు విచారణ గలుగుచున్నది. సభాధిపతియం దిటీరిల వారికి సహజమైన కాంత స్వభావము తగ్గి అసహనభావ ముండుటచుట సంతాపకరము. కోశ వ్యవస్థలను జర్పించుటయందు తల తోక లేకలేకను సామాన్యముగ రాజ్యాంగమునకు సంబంధించిన సామాన్యవిషయములను సయితము కాశన సభలయందు చర్చించుట యాచారము. రామచంద్ర రావుగారు నిన్నునుగూడిన సభయం దాదామవ్యయ నిర్ణయంబులను విమర్శించుట మహాశ్రమించుచు మోర్రిమింటో సంస్కరణములకును పల్లికు సర్వము కమిషను రిపోర్టుకును సంధర్భాను సారము గ సంబంధమును దెలుపుచు ప్రసంగించుట మహాశ్రమించిరి. ఆ ప్రసంగమునకు సభాధిపతి యడ్డపడి ఆదాయవ్యయ నిర్ణయములను జర్పించుట కభ్యంతరము లేదు. కాని సామాన్య రాజ్యాంగ విషయములను చర్చించుట యసంగతమని నిర్ణయించిరి. రామచంద్రరావుగారు సామాన్య కాశనసభయం దవలంబిత మగు చున్న మార్గమును తా మవలంబించెదమని తెలిపిరి. సభాధిపతి తిరిగి చర్చ పరిమితిని దాటకయండుట యుచితమని యును తాము ఖండనమునకు బూనుకొనిన దురుద్దేశము నా జూరిన కుందునని నమ్మెద మనియును తెలిపెను. ప్రసంగ వశమున రామచంద్ర రావుగారు మోర్రిమింటో సంస్కరణముల పేరు తల పెట్టినపుడు సభాధిపతి తిరిగి ప్రతికోధించెను. రామచంద్ర రావుగారు సామాన్య కాశనసభయందు సభ్యులందఱును నీ విషయమై ప్రసంగించిరి ప్రత్యుత్తర మొసంగిరి. సభాధిపతి సామాన్య సభయందు రాజ్యాంగ నిర్మాణ విషయక చర్చజరిగి యుండలేదని తెలిపి యుండిరి. రామచంద్ర రావుగారు మొన్నుగూడిన సభయందు గవర్నరుగారును సర్ అలెక్జాండరు కార్వెగారును వ్యయమునకు పట్టుట చేర్చుట యవసరమని తెలిపిరి ప్రత్యుత్తరము నొసంగిరి. సభాధిపతి బడ్జెటును సంబంధించిన చర్చకు 31-వ నూత్రము ప్రకారము రాష్ట్రోదాయవ్యయ కాఖలకు సంబంధించిన నిర్ణయములకు మాత్రమే సంబంధమును గలిగి యుండవలయునని తెలిపిరి. రామచంద్ర రావుగారు తాము చర్చించెడి విషయము కాశనసభకు సంబంధించిన దనియును ఖర్చుపట్టరాష్ట్రీయ బడ్జెటునందు గల దనియును 31వ నూత్రము కాశనసభకును బడ్జెటునకును సన్ద్యయించు ననియును సమాధానము చెప్పిరి. రామచంద్ర రావు గారి ప్రసంగము నియమాతిక్రమణమును జేయుచున్నదని నిర్ణయించెను. అనంతరము రామచంద్రరావు పంతులు గారు ప్రసంగమును చేయుట మామకొని తూర్పునరి. ఈ యుదంతము విచిత్రముగ నున్నది. రామచంద్రరావు పంతులుగారు కాంత స్వభావులు. కాశనసభాచర్యయం దనుభవము గల వారు. వారునియమము నతిక్రమించి సభాధిపతి నిర్ణయములకు ప్రతిఘటించువారు కాదు. అయినను వారుగు నిమిషములలో సభాధిపతి పరిబంధిత ప్రతికోధించుట చూచ సభాధిపతి కెదియె దురుభిప్రాయము గలిగి యుండునని తోచు

చున్నది. ఆనధికారసభ్యులు వారి కాలమును పరిజ్ఞానమును నాలోగ్యమును ప్రజాసేవకై వినియోగించు చున్నారు. వారిని చర్చా సంఘములలోని యవజనుల రీతిని సభాధిపతి కాసిండుట సభా గౌరవమునకును ప్రతిఘటన ప్రతిపాదము.

రాజ్యాంగ సంస్కార విమర్శకులు

శ్రీనివాసశాస్త్రి గారు లక్ష్యబుద్ధులమనందు యన రాజ్యాంగసంస్కార విమర్శకులు' అను విషయమును గురించి యొక మహోపన్యాసమును జేసిరి. శాస్త్రవారి నీతిశీతకము నందు కర్ణించినటులు లోకమునం దుల్లములు మధ్యములు అభములు అని మూడుతరగతుల ప్రజలు గలరు. హిందూదేశమునకు స్వాతంత్ర్యము సొసంగుటవలన కొన్ని భాగములకు నష్టము గలిగినను స్వాతంత్ర్యము నొసంగవలయు నని నమ్మెడి రాజనీతిజ్ఞులు గలరు. వీరు ప్రమరాజనీతిజ్ఞులు. స్వకీయ లాభములకు నష్టము లేకుండ రాజ్యాంగ సంస్కరణమును జేయ గోరువారు గలరు. వీరు మధ్యమ రాజనీతిజ్ఞులు తమ లాభమునకై హిందూదేశాభివృద్ధికి నష్టము గలిగినను నిర్లక్ష్యము చేయువారు గలరు. వీరు నికృష్టులు. హైందవుల నిరంతర పరిశ్రమ వలనను రాజ్యాంగ సంస్కరణము సాధ్యమని శాస్త్రి గారు తెలిపియుండిరి. బ్రిటిషు ప్రజలకు ప్రబోధము గలిగినది. సామాన్యముయొక్క విషయ దేశయందు హిందూదేశము పరాధినదశయందు పాశబద్ధయై నను సామాన్య సంరక్షణమునకు జేసిన మహోపకారము బ్రిటిషుప్రజలకు వ్యక్తమైనది. పాశబద్ధము గాకను స్వపరిపాలనము గల భరతఖండము వలనను భారతీయులకును బ్రిటిషు సామాన్యమునకును గలుగగల ప్రయోజనము బ్రిటిషు ప్రజల భావములకు గోచరంబైనది. ఇటీవల హిందూదేశమంత్రి చేంబర్లను గారు హిందూదేశమునకు పరాధినస్థితి పోయి స్వాతంత్ర్యస్థితి గలుగుట యవసరమని తెలిపియుండిరి. ఉత్తమ రాజనీతిజ్ఞులం దుదయించిన స్వరాజ్యభావమును వ్యాపింపజేసి స్వరాజ్యమును బడయుటకై శాంతిమాగ్గునున పోరాడుట యవసరమని శ్రీనివాసశాస్త్రి గారు చేసిన సదుపదేశమును భారతీయులందఱును గ్రహించి మాతృసేవాపరాయణులై పాటుపడుట ధర్మము.

కొల్లేరుభూముల ములక.

కొల్లేరుభూములను ములకమండి గాపాడుటకయి తగిన ఏర్పాటులను జేయవని భూపతిరాజు వేంకటపతిరాజుగారి కా తీర్మాన ముపపాదించిరి. రయితులు వారిభూములపై పడుపుములకు పాలగునని యెరిగియును భూముల నాక్రమించు కొనిరిగాన వారికి సహాయము చేయుట పాలకుల విధికాదని గిల్గునుగారు చేసినవాదమువంతగనుండగలదు. పాలనము ప్రజల ప్రాణమాన ధనములను రక్షించుటకయి ఏర్పడినది. విశేష ద్రవ్యవ్యయముచేసి యైదు జరులయైనైసి ప్రాణములను రక్షించుట పాలకులకు ధర్మము. ఉప్పుపేరును వెడల్పుచేయుటకు కోటిమాపుములు పట్టును గాన నదిసాన్సధ్యమని ఎల్లిను గారు గిల్గును గారు చెప్పిరి. ఎల్లిరుగారు కొన్ని స్వల్ప సదుపాయములను గలిగించుటకు వీలుగలదు గాని విశేషము చేయుటకు వీలులేదని తెలిపిరి. ఎల్లినుగారు రయితులంతకంటెను పూర్వము దురవస్థ ననుభవించుచుండి రని మరొక వింత సమాధానమును తెలియజేసిరి. బ్రిటిషు పరిపాలనమువలన ప్రజాసౌకర్య మధికముగ జేర్పడినదని చాటునపు డేసమాధానమునందు సారములేదు. సభ్యులు వేంకటపతిరాజుగారి తీర్మానమును నిరాకరించిరి.

రావుసాహెబు రామానుజం శ్రేష్ఠిగారు

అయ్యుర్వేదము. రామానుజం శ్రేష్ఠిగారు చెప్పి పురియందు సదభిమానముతో నాయుర్వేద వైద్యమును పోషించు చున్నారు. ట్రిప్లికేనునం దొక వైద్యాలయమును పోషించు చున్నారు. వారు ను వారి సోదరులును గలిసి సుంగంపాకమునం దొక ధర్మాయుర్వేద వైద్యశాలను పోషించు చున్నారు. చెన్నపురి ఆయ్యుర్వేద కళాశాల యందు నెలకు 15 రూప్యముల విలసగల ఉపదేశములను మూటిని వాలుగు సంవత్సరముల కిచ్చుటకు రామానుజం శ్రేష్ఠిగారిగోరించిరి. ఈ విషయగ నీ నడికన్యంగపు డాయుర్వేదమును పోషించుట ప్రశంసాన్యము. వీరి ధర్మము లింకను వ్యాప్తిపై చెన్నపురి యందు ముస్లింముగ నాయుర్వేద కళాశాలను స్థాపించుటకు ప్రోత్సహనని నమ్ముచున్నాము.

THE GREAT WAR.

The American Senate—War Resolution Passed.

A Belgian Relief-Steamer Torpedoed.

Furious Bombardment of Rheims.

KAISER FATALLY ILL.

[REUTER'S AGENCY]

WESTERN FRONT.

Enemy Bombards Rheims.

LONDON, April 3.
PARIS.—The Germans are furiously bombarding Rheims and the Mayor has requested many of the inhabitants to leave.

Some More Villages Captured.

Enemy Entangles in his own Wire Works.

LONDON, April 5.
F. M. Haig this afternoon reports we have captured the villages of Ronsoy and Basse Boulogne after sharp fighting. The retreating enemy was entangled in his own wire and suffered heavily. We continue to make progress despite resistance northeast and east of Metzencourt and have reached the western and southwestern edges of Gouzeaucourt and Havincourt woods where we have taken sixty prisoners, two trench-mortars and five machine-guns.

No Fresh Action on the Somme.

This afternoon's French communique says the enemy has not attempted fresh action from the Somme to the Oise on the new front we conquered yesterday. Our reconnaissances pushed forward at night north of Ganchy and north of Moy as far as the enemy lines which they found to be strongly held.

Intermittent Cannonade.

Unsuccessful Enemy Attempts.

LONDON, April 5.
There has been intermittent cannonade east and west of the Somme. Our gunfire yesterday evening stopped dead the German counter-attack which was preparing to debouch on Laflaux-Margival front where artillery duel continues. The Germans unsuccessfully attacked between Sapignoul and Godat farm. Some enemy detachments gained footing in advanced portion of a trench but were immediately driven out.

GREAT BRITAIN.

A Gallant Sergeant.

Awarded the Victoria Cross.

LONDON, April 4.
The "London Gazette" announces that the Victoria Cross has been awarded to Sergeant F. W. Palmer, Royal Fusiliers, who has also been promoted to the rank of Second Lieutenant. The Officer had been shot down when he took command of a company and hacked through wire entanglements under a point-blank machine gun fire, and captured and held, against eight successive waves, a vital position. This very conspicuous bravery, the "Gazette" says, cannot be overstated. His splendid determination and devotion undoubtedly averted what might have proved a serious disaster.

London Company Result.

LONDON, March 4.
Golconda Malay Rubber Co., Ltd., pays a final dividend of 30 per cent.

Feeling in England.

Governments vs Peoples.

LONDON, April 4.
Though the vast potentialities of American aid to the Allies are appreciated, the uppermost feeling produced by President Wilson's speech is one of deep emotion at the moral endorsement of the Allies' cause in a noble and moving utterance which like the voice of humanity, has awakened the conscience of the world to a realism, namely, a fight between the systems of Government, not a quarrel between peoples. The speech, which is compared with Lincoln's most notable utterance, is variously described as a new declaration of right, as a new gospel in the governance of mankind, and as a fitting sequel to the Russian revolution. Both events are bound to have the most profound influence on the destinies of nations. Some papers regard the speech as a clinching argument for a policy which has lately been much advocated, namely, no peace with the Hohenzollerns.

The Daily Chronicle hopes that the Allies will now officially declare for such a policy.

The Daily Mail says:—For the world's security the Germans must be freed from the despots who have inoculated them with a passion for slaughter and cruelty. They must be removed.

The Daily Telegraph says:—We take President Wilson to mean that the United States will only conclude peace with the German people when they have abandoned the inhumanities practised by their present regime of intrigues and desperadoes.

Inter-Departmental Conference

Indian Government Desires Abolition.

LONDON, April 4.
In the House of Commons this afternoon Mr. Chamberlain stated that an Inter-Departmental Conference on which the Government of India would be represented would be held in London in May to discuss the question of the abolition of indentured emigration from India. Meanwhile, it had become necessary to stop indentured emigration in order not to interfere with the Military recruiting in India. The Viceroy had informed Mr. Chamberlain that he and the Government of India wished that the indenture system of recruitment of labour for the colonies should not be resumed.

ARMY'S NEED OF MEN.

Sir W. Robertson's Appeal to Labour.

Strong Reply to Criticism.

LONDON, April 4.
Mr. Henderson presided at a Conference on the subject of the Trade Card Scheme. Dr. Addison, Lord Rhondda, Sir John Jellicoe, Sir William Robertson and representatives of trade unionists concerned in the production of essential munitions of war, not parties to the Trade Card Scheme, were present. The Government's position in regard to the scheme was conveyed to the meeting.

Sir William Robertson at the outset expressed his great sympathy with labour saying that he began at the bottom of the ladder and served several years in the ranks and he claimed to know how a working man looked at labour questions. He proceeded to state the imperative need of the War Offices for men, the supply of whom it relied on Government to furnish. He dealt with the criticism of the War Office that it does not make the best use of the men it gets and said that mistakes had admittedly been made, but pointed out that this was the natural result of the state of unpreparedness for war through the absence of the continental system of organisation. The faulty system was due to want of foresight before the war on the part of the nation as a whole. Sir William Robertson proceeded to refer to the criticism of military operations and said that, considering the difficulties, marvellously few mistakes had been made. "Critics are chiefly disgruntled or otherwise undesirable members of the community who, having failed at their own professions, think they know all about the professions of every one else and employ most of their time in showing discontent and distrust of those in authority. Let us treat them with deserved contempt as the soldiers at the front do. Criticisms within the army are practically non-existent."

Germany not yet Beaten.

Dealing with the retreat from the Somme, Sir William Robertson opined that optimists' and pessimists' arguments on the subject were wrong. "Germany is retiring because she does not dare to stand up to further punishment in the occupied positions. No one retires in war voluntarily. But she is not yet beaten. She is retiring in the hope of becoming stronger numerically. She is stronger now than at any time during the war. Germany has many more divisions in the field than last year and she has increased her soldiers by about a million. This has been effected by a domineering autocratic government acting in total disregard of the most elementary principles of humanity and international law." He proceeded to show how the nationals and the peoples of invaded territories were compelled to serve in war industries thereby releasing an enormous number for military service.

Half-a-Million Men Wanted.

The speaker impressed on the Conference the necessity for encountering this desperate effort by enlarging the army to the utmost possible and showing the consequence of failure to do this. The immediate needs were half a million men between now and July. Individuals throughout the Empire had behaved magnificently in the way of absolute unselfishness. He was fully confident of victory but sufficient men were indispensable therefore.

To Crush German Despotism.

Sir William Robertson showed that no one desired to crush the German nation but to deal German despotism a crushing blow and prevent the recurrence of the horrors of the past two-and-a-half years. He warned his hearers that a great strain had already been put upon us but we must be prepared for a still greater strain before the finish of the war.

The War Must be Won on Shore.

Sir John Jellicoe's Declaration.

Sir John Jellicoe heartily supporting Sir William Robertson's demand for men pointed out that nobody knew better than the navy that the navy cannot win the war by themselves. He dilated upon the multifarious functions of the navy, but said that the war must be won

TELEGRAMS.

on shore. The navy could not get at the German. He dwelt on the difficulties of countering submarineism and stated that a large number of small craft were necessary. He hoped that everyone engaged in shipbuilding would do the utmost in their power. Referring to submarineism he said the "methods of dealing with it are a combination of devices, and fresh schemes are being introduced daily. Though submarineism is not escaping scot free, there is undoubtedly a serious time before the country and economy in food consumption should be the order of the day". Sir John Jellicoe paid a tribute to the mercantile marine quoting their services as an additional reason to reduce consumption to real necessities.

Available British Tonnage.

Shipping Controller's Views as to Best Use.

LONDON, April 5.
In the Commons to-day, Chionzza Money said that the Shipping Controller was endeavouring to map out the world trade of Great Britain and provide that the best use was made of the tonnage available. Traders could help by keeping the department in touch with the needs of particular interests. The controller was endeavouring also to survey the whole field of imports in relation to the tonnage estimated to be available during the remainder of the year and as it were to form a balance-sheet. His idea was to arrange a priority of imports. Every effort would be made to make inevitable dislocation as light as possible. The Controller had hitherto requisitioned thousand vessels including eight hundred cargo steamers trading in well established lines of communication. The department was "combing out" vessels from distant parts of the world and employing them on shorter voyages nearer home so that the largest available amounts of imports for civilian population would be secured. The conditions had loyally accepted the position despite the loss to them.

Press on the Appeal.

Extension of Age Limit Suggested.

LONDON, April 5.
Newspapers welcome Sir William Robertson's plain speaking and do not doubt that the nation will respond all the better for knowing the truth. They point out that British troops have already proved their ability to break any line the Germans can create and if the nation provides additional men our superiority will grow till the enemy cracks. The papers state that the Medical Re-Examination Bill will not go far towards providing an additional half-a-million and it is increasingly clear that resort must be made to men over forty-one. It is suggested that these should be formed into battalions to work or fight at home releasing young "daged" men for service in the field.

Rationing and Fixed Prices

Foreshadowed.

LONDON, April 5.
The Food Controller has proposed to the Cabinet that the price of wheat shall be immediately fixed substantially lower than at present and that the Government shall entirely control breadstuffs in the country.

Regulating Britain's Meals.

Lord Devonport's Latest Order.

LONDON, April 5.
The Press Bureau says:—Lord Devonport has issued a new public meals order to eating places. The order declares a meatless day and there are to be no potatoes except on meatless days and Fridays. The order fixes the following scale:—Four meals daily, two ounces of bread, and two-sevenths of an ounce of sugar each meal, meat two ounces at breakfast and five ounces each at luncheon and dinner. There is an allowance of two ounces of flour daily for pastries. The order does not apply to boarding-houses with under ten bedrooms, and eating houses charging a maximum of fivepence a meal.

Allies' Gains from U. S. Intervention.

LONDON, April 5.
Apart from benefiting by six hundred thousand tons of German shipping in American ports, the Allies will profit by the huge development of American shipbuilding. Seven times the tonnage is now being built as compared with the total output in 1914 and great orders have recently been placed in the United States on behalf of Great Britain.

The Embargo on Coffee.

Appeals to Imperial Government.

LONDON, April 4.
Various quarters including the British Empire Producers' Association are energetically appealing to the Imperial Government to remove the embargo on the exportation of Indian coffee to Great Britain.

The "Morning Post" says:—Mr. Chamberlain has proved himself a friend to India and it is difficult to believe that he will allow this in justice to be perpetrated, more especially as the tonnage required is small and is already reserved. Moreover, something in the nature of preference is being given to South American coffee, large quantities of which arrived in England before the prohibition. Most of it is believed to be held to German account and before the war was usually shipped direct to Germany.

The paper strongly protests against coffee grown by neutrals, for enemy destination, being given the monopoly in the British market against coffee grown in one of the most loyal of Native States.

Adjournment of Parliament

LONDON, April 5th.—The House of Commons has adjourned until 17th inst.

TELEGRAMS.

RUSSIA.

Return From Exile.

PETROGRAD, April 4.

Six Social Democratic members of the Duma received an enthusiastic welcome on their arrival from exile in Siberia.

PETROGRAD.—The news of President Wilson's action caused a great sensation. Speakers explained its significance to crowds of troops and civilians amid wild cheers.

Soldiers Support Government War Policy.

LONDON, April 5.

PETROGRAD.—The Union of Republican Soldiers has resolved to support the Government with the greatest vigour in the continuance of the war until a durable peace assuring the Russian republic.

FRANCE.

Allied Press Opinions

The entire allied press hails as an event of epoch-making significance President Wilson's decision and agrees that the speech will go down to history as a most memorable utterance.

PARIS.—The "Figaro" says: To-day marks the moment when the whole world grasps the fact that it is impossible to live freely on earth side by side with Germany and her powerful army. The "Gaulois" considers that President Wilson's decision is overwhelming for Germany and most significant for those defending freedom. The "Matin" refers to President Wilson as a great citizen and thorough statesman, who, despite snares and obstacles has succeeded in bringing a hundred million free citizens to cast their goods and persons into the fray for the triumph of right against absolutism and militarism. The "Petit Parisien" says America's joining the war on the morrow of the Russian revolution is a dual warning to the German people, if needed the latter are capable of understanding this mighty double lesson. M. Picton ex-Foreign Minister, writing in the "Petit Journal" says: America will bring to these fighting the leprosy which is corroding Europe, and which threatens to spread over the world, her invincible strength and credit, commercial and industrial resources, fleet, army and great moral power. From to-day the days of the death scattering mad beasts are numbered.

AMERICA.

Revenue to Meet War Expenditure.

LONDON, April 5.

A telegram from New York says, that it is expected that the additional revenue of 160 millions sterling for the United States and the Allies will be raised before the end of the year.

Senate Votes for War

LONDON, April 5.

WASHINGTON.—The Senate has passed the War Resolution by 82 votes to 6.

Speeches in the Senate.

Resolute Support for War Motion.

LONDON, April 5.

WASHINGTON.—Speeches in the Senate on the War Motion were characterised by resoluteness in support of the War motion.

Mr. Hitchcock in introducing it strikingly declared his conversion. He recalled his previous bitter opposition to war. Notwithstanding the overwhelming demand of the people and the view of the majority in Congress he had besought the President to adhere to armed neutrality. But the information in President Wilson's possession rendered that impossible. He dwelt on the high-minded purpose of President Wilson's declaration of war and insisted that the United States were not influenced by the least desire to acquire territory, to recover an indemnity, or to settle any historic grudge. The time for discussion has passed and the time for action has arrived.

Mr. Swanson said:—"The issue is whether we accept war or abject cowardly submission."

Mr. Lodge, in an eloquent speech, urged the seizure of German merchant ships in American ports to replace those sunk by submarines. He appealed for the sinking of political differences and urged Universal Military Service. He expressed the hopes that it would be possible to send ten thousand regulars to Europe in order that the United States flag should at least be unfurled in the field of France. For the worst of all wars is a feeble war. If we fight at all we must fight for all we are worth. The speech was loudly cheered.

Four members of the Senate following announced their intention of voting against the resolution but pledged their support for the war once it was begun.

Argentine Corn Output.

LONDON, April 5.

BUENOSAYRES.—Officials expect that hundred thousand tons of corn will be available for export after the needs of the country have been satisfied.

GERMANY.

Kaiser Fatally Ill.

An American Report.

LONDON, April 5.

The "Morning Post's" Washington correspondent says that American financiers with German connections are responsible for the report that the Kaiser is fatally ill with Bright's disease.

AUSTRIA.

Profiteering in Austria. A Political Scandal.

AMSTERDAM, April 4.

According to Berlin newspapers, the profiteering case which caused the resignation of Baron Seherneck, Austrian Minister of Justice, is developing into an important political affair. It transpires that the report of the Court of Enquiry into the matter was actually altered by several Ministers without the knowledge of the Court. The "Vorwaerts" says the Austrian War Ministers have also resigned.

WAR AT SEA.

Latest German Outrage.

A Belgian Relief Steamer Torpedoed.

LONDON, April 5.

YMUIDEN.—A German submarine torpedoed without warning yesterday twelve miles off Scheveningen, the Belgian relief steamer "Trevier" sailing from New York for Rotterdam with a cargo of grain. Twenty four of the crew have been brought to Ymuiden.

Eight were wounded owing to the submarine shelling boats.

Hospitalships Torpedoed.

LONDON, April 5.

Macnamara stated that the enemy had hitherto mined or torpedoed six hospital ships. Two-hundred and forty-seven persons had been killed and seventy-three injured thereby.

SPAIN.

'Alnwick Castle' Disaster.

LONDON, April 5.

MADRID.—Twenty survivors of the "Alnwick Castle" have arrived at Carino.

ITALY.

LONDON, April 5.

ROME.—The "Tribuna" says:—America's entrance seals definitely the character of the world-war as that of a democratic alliance against an autocratic alliance. The "Giornale D'Italia" states: America's step means that the world conflict can only be settled by the triumph of principles of nationalities and equality of States and liberties, all of which are fundamental principles which the Central Powers desire to crush and persist in declining to recognise.

BALKANS.

Monastir Again Bombarded, Many Killed.

LONDON, April 5.

A Serbian communique says:—The enemy violently bombarded Monastir with asphyxiating shells. Forty-seven of the population were killed and twenty wounded. A large number of houses were destroyed.

German Influence in Bulgaria. A Lesson From Russia.

LONDON, April 4.

Reuters's correspondent at the French headquarters in Macedonia says that in view of the Bulgarian and German misrepresentations of the Russian revolution, French aviators have dropped pamphlets in the Bulgarian lines, stating the facts and calling on Bulgarians to imitate Russia's example, and shake off German influence, which is leading Bulgaria to destruction. It would not be very surprising if the events in Russia led to a reaction in Bulgaria, where M. Miliukoff spent many years in exile and enjoys great influence.

Indian Telegrams.

From our own Correspondents.

[BY WIRE.]

SIMLA.

F. M. Sir Charles Egerton. Congratulated by Indian Army.

SIMLA, April 5.

The following telegrams are published for general information:—From his Excellency General Sir C. C. Monro, Commander-in-Chief in India to Field Marshal Sir Charles Egerton, dated Delhi, the 20th March 1917:—"All ranks of Indian Army send most hearty congratulations on your promotion to the rank of Field Marshal." From Field Marshal Sir Charles Egerton to His Excellency General Sir C. C. Monro, Commander-in-Chief in India, Delhi, dated the 22nd March 1917:—"Heartfelt thanks to Your Excellency and Indian Army. I am highly honoured."

Indian Defence Force. Leave Rules.

SIMLA, April 5.

In exercise of the powers conferred on him by section 15 of the Indian Defence Force, Act 1917, His Excellency the Commander-in-Chief is pleased to issue the following regulation for the grant of leave of persons deemed enrolled for military service under the Indian Defence Act 1917:—

Officers of the Indian Defence Force will be given leave in India S. P. to one month, and other members, without limit of time, by the Officer Commanding the Corps or unit to which they are appointed, a report being made

to the General Officer Commanding the Division or Independent Brigade. Applications by Officers for leave in India over one month and by all ranks for leave out of India must be submitted for sanction to the General Officer Commanding the Division or Independent Brigade.

Calcutta Volunteers in E. Africa. An Appreciation.

SIMLA, April 4.

His Excellency the Commander-in-Chief has received the following telegram from the G. O. C. East African Expeditionary Force dated the 3rd April 1917:—"On their leaving here for Egypt, I should like to express appreciation of the good work performed by the Calcutta Volunteer Machine Gun Company during the past two years in this country."

CALCUTTA.

Discovery of Bombs.

CALCUTTA, April 4.

An important discovery of bombs and seditious leaflets was made yesterday at Bhawanipore in the southern suburbs of Calcutta. A few days ago a Bengali suspect was arrested at Bhawanipore with two revolvers and some cartridges in his possession. This revelation and other information at the disposal of the police led the authorities to believe the existence of a gang of dangerous anarchists who had so far evaded internments. Yesterday C. I. D. Police raided six houses at Bhawanipore and arrested a young Bengali named Gopal Chunder Bera, a native of Midnapore District and student of the South Suburban School. His house being searched police found a number of bombs and numerous seditious leaflets in a trunk. The bombs were all ready for use and were secured in cardboard boxes complete with fuses and detonators.

THE INDIAN WAR LOAN.

CALCUTTA, April 5.

Applications for the War Loan now amount to Rs. 9,53,02,900. The details are as under:—

	Rs.	As.	Ps.
Bengal	3,29,50,300	0	0
Bombay	4,13,24,200	0	0
Madras	26,15,700	0	0
The United Provinces	37,52,500	0	0
The Punjab	79,52,200	0	0
Burma	36,83,400	0	0
Bihar and Orissa	5,56,700	0	0
The Central Provinces	12,83,100	0	0
Assam	1,15,400	0	0
Minor Administrations	10,69,400	0	0

Applications to the Post Office section of the War Loan received up to third April 1917 number 1,754 of a total value of Rs. 16,85,150. Details by circles are as given below:—

Bengal and Assam 395, Rs. 3,31,400; Bihar 102, Rs. 1,23,525; Bombay 557, Rs. 4,65,700; the Central Provinces 137, Rs. 1,63,075; the Punjab 242, Rs. 2,68,400; the United Provinces 151, Rs. 2,42,875; Madras 95, Rs. 1,00,575; Burma 35, Rs. 10,600.

BOMBAY.

Karachi Freight Market.

KARACHI, April 5.

On indication that rather more tonnage might be available for April, the Karachi Freight Market eased off somewhat. The actual quantity of tonnage offering however has been small and the possibility of further tonnage being made available is now slight. The market is consequently firmer again with fair enquiry from shippers on bases 225 to 230 shillings for seed-grain.

UNITED PROVINCES.

Public Services Commission.

ALLAHABAD, April 5.

A U. P. Government communique says:—The Government is prepared to consider any suggestion which reach them before the 13th May 1917 from non official gentlemen or Associations, on the proposals contained in the report of the Royal Commission on Public Service in India. Communications should be addressed to the Chief Secretary to the Government.

CENTRAL PROVINCES.

A Parsi Divorce Case. Divorce Granted.

NAGPUR, April 5.

Mr. Fitzgerald, District Judge, Nagpur, with the help of seven delegates under the Parsi Marriage and Divorce Act, disposed of a petition made by one Framroz Bulsara, Engineer Local Electric Company, against his wife Dinbai Bulsara and S. Parekh, brother of Mr. Parekh, Pleader, Nagpur, praying for her divorce, alleging that Dinbai had misbehaved on several occasions. The proceedings were conducted in camera. The delegates returned a unanimous verdict in favour of the petitioner and the Court granted divorce.

AMRUTANJAN

Best Indian Pain Balm.

SEDATIVE.

It is tested and tried by thousands of sufferers from pains and aches. No other medicine has such a wonderfully healing and soothing virtue like Amrutanjana always ready for use and as a Sgrains.

LARGEST SALE IN THE WORLD.

Obtainable Everywhere.

Price Annas 8.

TELEGRAMS.

BURMA

Burma Legislative Council.

MAYO, April 5.
His Honour, the Lieutenant Governor, presided at a meeting of the Legislative Council held at noon today in connection with the budget for 1917-18. Several speakers spoke on various matters connected with the Provinces. His Honour, in a long speech, closing the debate, reviewed the events, activities and some of the possibilities of Burma for the period (18 months) of his tenure of office as the Head of the Province. He referred to the Viceroy's recent visit, recollections of which would never be forgotten. He expressed great regret of his impending departure from Burma. They would find his distinguished successor Sir Reginald Craddock wholeheartedly anxious to advance the interests of the Province. He next referred to the activities of Burma in the war which he characterised as continuous and progressive. The War Gift Fund of 29 lakhs was also touched upon, as also the War Loan and the important way the province had helped in the war by wolfram production which exceeded the previous year's figures a long way.

One of the features of the year's work was the appointment of representative committees of officials and non-officials to advise the Government in regard to important measures such as stockbreeding, enlargement of Legislative and Council proposals regarding trade policy after the war, Rangoon development committee and the Commissioner of Police's organisation all of which had been of the greatest advantage to the province. Another source of activity was colonisation of waste land on co-operative lines. Much work was proceeding in the Agricultural department and the Government of India had been asked to recruit officers for posts of an economic botanist and to a third Deputy Inspector.

Touching upon education his Honour paid a high tribute to Mr. Governor the former Director of Public Instruction in whose time the University Bill had been redrafted and the scheme for the commencement of the University on modified lines was worked out. The remark of the Honorable Member in charge of the Education Department in Delhi, had given rise to the idea that admission Burma University proposals had been postponed until Dr. Sadler came to India. His Honour had received no information on the subject but if that was the prevalent view of the Government of India he hoped, they would alter their attitude when Burma Government's representations had been laid before them. He shared the strong local feeling that a start should be made with the University on humble lines while welcoming the advice of Dr. Sadler or any other expert in working out the scheme for the final University.

Having dealt at length with other activities such as a revised constitution for Rangoon Municipality, Rangoon suburban development committee, departmental committee on town planning, draft Rangoon development, trusts, Medical Department, new Dufferin Hospital, Red Cross Fund etc. His Honour touched upon the jail reforms in Burma. There were 2000 persons in excess of the jail accommodation provided and out of them 1139 had to be released and arrangements were made for periodical examination of cases of select class of prisoners, it being impossible for the Government to build new jails now. The Salvation Army had been assisted in the foundation of an industrial home for prisoners and a scheme had been worked out for the establishment of agricultural and industrial colonies to train certain classes of prisoners during the later portion of their sentences.

In regard to irrigation there was a steady progress. There were 36 irrigation projects engaging the attention of the department and water supplies were being overhauled.

His Honour concluded by saying that they had been able to do so much was due to the unflinching energy of his Secretaries, heads of Departments, district and other officials and non-officials. He, however, should like to record his opinion that Burma was at a great disadvantage in regard to other provinces in having its financial settlements fixed up at a time before the main buildings and roads in the province had been made. The buildings outside Rangoon and one or two headquarters would be regarded as a scandal and disgrace in any other province in India. The bulk of the police force outside Rangoon were accommodated in mud huts and most of the public buildings were of wood and inadequate and unsuitable. In regard to road communication Burma was infinitely the worst provided province in India. It was quite clear that money could not be found from revenue and His Honour considered Burma had a strong claim on the revenue of the Imperial Government. He did not hesitate to say that if the Imperial Government were unable to make a grant to Burma, Burma could advance by borrowing money in open market for its communications which method of finance appeared to be peculiarly suitable to the conditions in the province.

In conclusion he wished the members good bye and thanked them for all the assistance he had been given during his tenure of office.

PUNJAB.

Extortion of Confession.

Government Appeal Against Two Policemen.

LAHORE, April 5.
A Press Communique states that an appeal was recently preferred by the Local Government against the order of the Sessions Judge of Gurdaspur acquitting the Head Constable Miran Bakhsh and the constable Hamed Din, who were committed to sessions on charges of causing death and hurt to one Jinda, an under-trial prisoner, in the process of extorting confession by torture. The Chief Court has accepted the appeal and the Head Constable Miran Bakhsh and constable Hamed Din have been convicted and sentenced respectively to 10 and 7 years rigorous imprisonment.

N. W. F. PROVINCES.

Viceroy's Tour to Peshawar.

Reply to the Address of Municipality.

PESHAWAR, April 5.
The following is the full text of H. E. the Viceroy's reply to the address of the Peshawar Municipality:—

It has given me great pleasure to be able to visit your historical city of Peshawar and to see for myself something of this famous Frontier Province and its many people and not the least among the pleasant impressions which I shall carry away from my visit, will be a vivid recollection of the loyal and hearty welcome with which I have been greeted and which you have now formally extended to me in your address.

Nothing in your address has appealed to me more than that while gratefully recognising your happy immunity from the grievous sufferings which this catastrophe of war has brought to so many parts of the world you recognise also the greatness and justice of the issue for which our Empire is fighting and you welcome the opportunity offered you to share in India's contributions in the prosecution of the common cause. Your province true to its martial traditions has not been backward to answer the call to arms and now that India has been privileged to share in the Empire's financial burden, I am gratified to learn that the people of Peshawar have shown marked eagerness to help. You have told me that Peshawar is not a wealthy district. It must, therefore, be your strong sense of patriotism which enabled you at the meeting here recently to promise free gifts amounting to Rs. 19,000 and to contribute 9 lakhs to the War Loan.

Though you have been mercifully screened from the war itself you have not been from frontier troubles of your own. In particular you have referred to the mischievous activities of the Mohmands but they are now being subjected to a close blockade and we have no intention of raising it until we are satisfied that there will be no recurrence of lawlessness. When I view the frontier as a whole however, I cannot but feel, and I say it from a lack of sympathy with the inconvenience and losses suffered and no lack of appreciation of the admirable patience with which these have been borne, that it is a matter for congratulation that these frontier troubles have not been greater. For, with so many disturbing influences at work it would not have been surprising if we had been confronted with widespread trouble on the border. As it is, the great mass of the tribesmen have turned a deaf ear to the importunate intrigues of our enemies and the frontier as a whole has stood solidly loyal, and herein I would like to specially mention that the excellent examples set by the Afridis whose good sense and fidelity to their engagements have proved a valuable asset. Further I would once more gratefully recognise the debt we owe to the staunch and sagacious statesmanship of our friend and ally His Majesty the Amir of Afghanistan. I would also take this opportunity of recording both my own and your obligations to the skill and devotion of your Chief Commissioner, Sir George Roos Keppel and of the whole body of officers serving under him.

In your address you allude to the restrictions which have been placed on the export of wheat from India. These restrictions were designed to prevent hardship to the Indian consumer. But the Government have also had to look to the interests of both the Indian cultivator and the British consumer. Our policy has been to retain in the country sufficient stocks for internal consumption and to allow the surplus to be exported. Remunerative prices have thus been secured to the producer in India while welcome supplies have been provided for consumption in the United Kingdom. It has not been easy to reconcile all the conflicting interests and I am glad to learn from your remarks that the limitation placed on export have brought substantial relief to the urban population of this district.

The recent heavy restrictions on railway traffic to which you refer were rendered necessary primarily by the shortage of coal due to short raising in the collieries and to the heavy demands made by the navy. But the coal supply has improved very considerably and railway stocks are now being replenished. These heavy restrictions have necessarily resulted in an accumulation of goods traffic which even at normal times would involve a temporary dislocation of traffic. The position is however, improving and it is hoped that the few restrictions still in force will be withdrawn before very long. There have been, I am aware, foolish rumours on the subject of recent railway restriction and those have been ignorantly attributed to such causes as the movement of troops. After what I have said I need not tell you further how completely without foundation such rumours have been.

You allude to the help which has been given by the Government of India towards the financing of the scheme for the drainage and water supply in Peshawar city. You have before you in this scheme a very difficult and intricate problem and we have always felt that the sanitation of your city is a matter of more than local interest. We have recognised that your scheme is one which local resources cannot meet and we have as you justly recognise been generous in our financial help. We are giving you another lakh this year and we had hoped that this would be our final instalment. But I see you threaten a further attack on us. I can only say that I hope you will be very moderate in your proposals. We shall give them every consideration but you will remember that our resources are limited and that we have other claims on such funds as we possess.

Gentlemen, in again thanking you for your welcome I would say that I hope and believe that your loyal prayers for the complete victory of His Majesty's forces will be fulfilled in the not distant future.

Owing to a second leakage of Matriculation Examination papers the Registrar of the Calcutta University last evening issued notice cancelling the examination which commenced on the 30th March. Further orders will be notified shortly.

బంగళా రాష్ట్ర ముందు కలకత్తాలో గత మంగళవారమున దొక బంగళా యువకుడు ఇంకోక బంగళా వాని భార్యను తీసికొనిపోయినట్లు, భార్యను గోల్పోయిన వాడు కేసు చేయగా మేజిస్ట్రేటుగారు కేసు నంగీకరించి ముద్రయి 50 రూ.లను యధానిధి కొనగిస్తట్లు సమాధాన మేర్పరచి పంపించినట్లు. మేజిస్ట్రేటుగారు యధానిధికి విశేష సహాయము మొనర్చుచున్నారు. ఇంతి సులభముగా తప్పించుకొన గలిగినందులకు ముద్రయి సంతసించెను. ప్రతిముద్రయి కూడ ఇట్లు ఒక్కొక్క ద్రోహమునకు 50 రూ.ల సాయము యధానిధికిచ్చి తప్పించుకొని పోగలిగినయెడల యధానిధి కెంతయో లాభము గలుగును గాని ద్రోహములు మితిమీరునని మద్రాసు ప్రెస్సు పత్రిక వ్రాసినది.

జాబులు

I

5 వ ఆంధ్రమహాసభ.

అయ్యో రాజోవు ఆంధ్రమహాసభ యొక్క అగ్రాస నాధిపత్యమును వహించుటకు పలువురు మహానీయులయొక్క నానుములు సూచించబడినవి. ఇంతవరకు ఆంధ్ర ప్రముఖులు బహుమంది ఆధిపత్యము వహించి రమకు దోచిన అభిప్రాయములను వెలిపియున్నారు. ఈయనవ్యయమును తగినంత ప్రాముఖ్యము ఆంధ్రదేశమున గలిగెయ్య నున్నది.

ఆంధ్రోద్యమము యొక్క ప్రభుమనంజేశ్వరు ఖాసా ప్రయుక్త రాష్ట్ర విభజనమని నాయభిప్రాయము. ఈసంజేశ్వరును యావద్భారత ప్రాముఖ్యము గలిగిన నే గాని మన యాశయులు నెరవేరవు. ఈసంజేశ్వరు నెడల పూర్ణమయిన సానుభూతి గలిగి పరరాష్ట్ర యుద్ధదేశీయ నాయకుని ఈసంజేశ్వరును అగ్రాసనాధిపతిగా నావ్యనింపట ఉత్తమము. పూనావాస్తవ్యులయిన లోకమాన్య తిలకు మహానీయుడు నర్సవిధముల ఈవదవి కర్పణని నాయభిప్రాయము.

మతియు నేకారణచే నయిన పర రాష్ట్రీయుని నావ్యనింపి తలంపు నీ నందత్తరుము మానుకొనునెడల తత్పదమునకు మహారాజు క్రి కొండ వేంకటప్పయ్య పంతులుగారి కంటె నర్పణ లేరని నాయభిప్రాయము. వేంకటప్పయ్యగారే ఆంధ్రోద్యమము, ఆంధ్రోద్యమమే వేంకటప్పయ్య గారని అతిశయోక్తి లేకుండ జెప్ప వీలయినప్పటికి ఈ సందర్భమున వారి నామమును ముఖవిషయియవో మన ధర్మమును నెరవేర్చినవారము కాని దోషము మనకు వాటిల్లును. కాంగ్రెసు స్థాయి సంఘమునకు కార్యదర్శి పదములో నున్న కొండలు ఏకకాలమున అన్యక్షపవది వహించి యుండుటచే వేంకటప్పయ్య పంతులుగారు స్థాయి సంఘమునకు కార్యదర్శిగ నున్నను అగ్రాసనాధిపత్యము వహించుటకు ఆక్షేపణ లేదని నే దలంచెదను.

చెన్నపురి ఏప్రిలు 5 ఉన్నవ లక్ష్మీనారాయణ.

అల్పస్థ ప్రభువు:-నిన్న టిడినము అల్పస్థ ప్రభువు పరచిం చెనని రూటరు తంతివాస్త పంపెను. అత్యున్న ప్రభువు దక్షి కాక్రీకాలో జేయిన విద్రోహమును గూర్చి విచారించిన సంఘమున కధ్యక్షుడై యుండెను. బ్రాహ్మణులు జడ్డి గ్రీగ రోస్కిగారు మరణదండన విధించిన విద్రోహి నర్ లయింట్ ఫీలిప్పు అను నతడు ఇటీవల మందుసాగుగి మంత్రివర్గమున కధ్యక్షుడుగా నియమింపబడెననియు రూటరు ప్రకటించియుండెను. ఇదివరకు దక్షి కాక్రీకాయందు విద్రోహులై యుండిన వారు గూడ ప్రస్తుతము సహజమాతృదేశభక్తిచే జేరక్షణమున కెల్లు కంకణము కట్టుకొనుచున్నారో విచిత్రముగా కన్పట్టకమానదు.—మద్రాసు మెయిలు పత్రిక.

కోచ్చి సంస్థానమునందు పూర్వ మహారాజు గారనేక గ్రామ పంచాయతుల నేర్పబడిరి. ఈ గ్రామపంచాయతులకు గ్రామారోగ్యధికులమిదను, వ్యవసాయాధికారులమిదను, రోడ్డు గాహుసత్తుల మిదను అధికారము నిచ్చిరి. పూర్వమహారాజుగారి క్రిరామవర్మ మహారాజుగారికి వచ్చి పూర్తి యైనందున మహారాజుగారు వచ్చి పూర్తి బహు మానముగా గ్రామపంచాయతులకు అధికారము వృద్ధిచేసి చిన్న చిన్న సివిల్ కేసులను గూడ విచారించు నధికారము నొసంగిరి.

బెంగళూరునందు గతమాసము 19-వ తేదీని క్రొత్త వెదురు బజారులో నలుగురు (మహమ్మదీయు) బండ్లు తోలు వారు గారిసక మిలిటరీ పోలీసులోనున్న జోన్సు అను నతని వెదురుకట్టలతో కొట్టి కాల్చియెముకలను విరచిరి. ఎముకలు పూర్తిగా విరిగినందున కాలి కొనివేయవలయునని భయమగుచున్నది. ముద్రయిల యొద్దనుండి 3 వెదురుకట్టలు పోలీసువారి వశమైనవి. ఈ కేసు ఈనెల 11-వ తేదీని బెంగళూరు జిల్లా మేజిస్ట్రేటుగారి యెదుట విచారింపబడును.

బెజవాడ ప్రజేయరత్నక సంఘ కార్యదర్శి మారు జమా ఖర్చుబాటితాను పంపించిరి. మరియొక బాటితానుగూడ పంపుదు రనియు కూడ దీనియందు "సశేష"మని వ్రాసియుండుటచే గ్రాహ్యమగుచున్నది. మాకు చేరన బాటితాను పట్టి రూ. 413915 లు జమవచ్చినట్లును రూ 3153-13-0 లు ఖర్చు అయినట్లు లెక్క కనుపించుచున్నది.

బిరోపామహాసంగమము

అమెరికా రాజ్యాంగసభ - యుద్ధతీర్మాన మామోదింపబడుట

జర్మియం సహాయక నౌకనుముందుట

రెయిన్సుయొద్ద తీవ్రముగ ముట్టడి

రెయిజరుగారికి ప్రమాదకరముగ వ్యాధికలుగుట

(రైటరు ఏ జెన్సీ)

ఇంగ్లండు

యుద్ధమునకు సైన్యము

లండను, ఏప్రిల్ 18:—వాణిజ్య విషయమై హెండరు సర్ గారి అధ్యక్షతక్రింద ఒక సభ జరిగినది. డాక్టరు అడిసన్, కోండా ప్రభువుగారు, సర్ జార్జ్ జెల్లికో, సర్ విలియం రాబర్ట్ మున్నగు ముందుగుండు సామాను సభ్యులుచేయు వారు కూడ సభకు దయచేసిరి. వారతనమువారు వాణిజ్య విషయమై తమకు గల యశస్విప్రాయమును సభవారికి తెలియ జేసిరి చిన్నప్పటినుండియు కార్మిక జనుల పక్షమున పనిచేయుచున్న సర్. విలియం. రాబర్ట్ మున్నగు కార్మిక జనులపట్ల తమసాను భూతినికనపరచుచువారికి వలయు సాయ మొనర్చి దనని అభయహస్త మిచ్చిరి. యుద్ధ కార్యాలయములందు జనులు అత్యవసరముగ కావలసి యున్నారు. వీరిని సమకూర్చుట దొరతనమువారి భారము. యుద్ధ కార్యాలయమునకు లభించిన జనులకు సరిగ యుద్ధకార్యాలయము వారు వినియోగించుట లేదని కొందరు చేసిన ఆక్షేపణ నిజమయిన సంగతియే. కాని దొరతనము వారి సంగ్రామమునకు మొదటనుండి అప్రయత్నములు గుంటుచే నిట్టి యాసందర్భము కలిగినది. మొత్తముమీద యిలాంటి యుద్ధసందర్భమున తగినంత విచక్షణచేయక దుడుగుమని కయ్యమునకు అన్ని జాతులవారును దిగుట చే సంభవించినది. సంగ్రామ పద్ధతులనుగురించి కొన్ని ఆక్షేపణలు కలిగినవి. కాని సంగతులతో కూడుకొన్న ఈ విషయ స్థితులను బట్టి చూడ ఈ తప్పులు తప్పులుగా నెంచబడకూడదు. స్వయముగ తమంతట తామెట్టి కార్యనిర్వాహకమును చేయలేకుండయేగాక, తమ కార్యములను సహితమునవరించుకొన జాలనివారు మాత్రము చులకనగా నాక్షేపణలుచేసిన చేయుదురు గాక. మనము వారి నంతగ పాటింప పనిలేదు. రణముఖమందున్న యోధులు ఎట్లు నిరసనతో పని నన్నిటిని చూతుకో మనముకూడ వీరుచేయు ఆక్షేపణల నట్లు నీచముగ భావించెదము. సైన్యముల లోపల యిట్టి ఆక్షేపణలు లేనేలేవు.

జర్మనులను పంపుట కష్టము.

లండను, ఏప్రిల్ 18:—జర్మనులు సోమునుండి తిరోగమనముచేయుట మన దాడికాగ లేకపోవుటవలన నని యందరును అభిప్రాయపడుచున్నారు. ఇదంతయు కేవలము మిథ్య. తాము స్వాధీనము చేసికొన్న స్థలములలో ఏదైన పరాధము కలుగ వుండగ వెనుకకు పోవుచున్నామని వేరొండుకాదు. సమరమందు జుద్ధిపూర్వకముగ ఎవరును పారిపోజాలరు. కాని జర్మనులు ఇంకను జయశీలరనియే పిలువబడుచున్నారు. సైన్యము లనన్నిటిని సమకూర్చుకొని ఎక్కువ సంఖ్యగల దండనతో నెదిరిపోరుటకు తిరోగమనముచేయుచున్నారు. కాని మనకు భయపడి ఎంతమాత్రము కాదు. యుద్ధ ప్రారంభమందు కంటే జర్మనులు ఇప్పుడు మరింత బలకార్యములు కలహారుగ నున్నారు. నిరిటి సంవత్సరముకంటే ఈ వర్షమందు జర్మనులకు యుద్ధ భూమియందు ఎక్కువ సేనగలదు. మునుపున్న సైనికుల కంటే యిప్పుడు 10 లక్షల సైనికులు ఎక్కువగ కలరు. అంతర్జాతీయ నియమములను అన్నిటిని విస్మరించి భూమిదము యావంతయులేక జనుల సంహరి, వివక్షితలేక యుద్ధమునకు రావలయునని బలవంత పెట్టుటచే నింత గొప్ప సైన్యమును పోగుజేయగలిగిరి. జర్మనులచే నాక్రమింపబడిన దేశమందున్న జనులు యుద్ధ పరిశ్రమలందు పనిచేయుచున్నారని తెలిపిరి.

5 లక్షలమంది కావలయును.

ఇట్టి సంక్షోభకాలమందును సైన్యములను వీలైనంత వరకు ద్విగుణించకపోయినచో మనకు గత్యంతము లేదని ఒక త్రివిధికి. సైన్యములను వృద్ధిచేయనిచో మనపట్టుదయ మనకెఱుకని వృక్షీకరించిరి. స్వాధీనత్యాగపరాయణులను సుఖిలుగునగు 5 లక్షల సైనికులు లక్షణము కావలయును. సంగ్రామమందు విజయకారకు కలిగజేసిన తగినంత జేసమును సమకూర్చినగాని విజయమును విజయజాలము.

జర్మనుల నిరంకుశ ప్రభుత్వమును అణగద్రొక్కుట
లండను, ఏప్రిల్ 18:—జర్మనులను నశింపజేయవలెనను తలంపు ఎవ్వరికిని లేదు. జర్మనుల నిరంకుశాధికారమును మొదలంట నడచి జేయవలెనని ఎల్లవారును కోరుచున్నారు. వీరి నిరంకుశ దండగములను అడుగంటించి రెండున్నర-వన్నముల నుండి ఆచరింపబడుచున్న దురాగతములు మరెన్నడును సంభవించకుండగ తమజోపాయ మాలోచించవలెను. ఈ యుద్ధమున నెంతయో కష్టభారమును వహించి యున్నారము. కాని యుద్ధాంత్యమునకు లోపుగ వచ్చు అన్ని భారములను తీరసావహించి కార్యము నిగ్రహించవలసిన పూచీ మనదై యున్నది.

నౌకాయుద్ధముచేతనే మనము సంగ్రామమున విజయము కావలయును

లండను, ఏప్రిల్ 18:—రాబర్ట్ మున్నగు మడివిన దాని నంతకు బలపజుచు ప్రత్యేకముగ నౌకాదళములే విజయము కొందలేననినౌకాదళాధికారులయగు ఘాట్ తెలిసినట్లు ఇతరుల కెవరికిని తెలియజాలదని జెల్లికోగారు ప్రస్తావించిరి. భూసైన్యములు కూడ ముఖ్యముగా ఎక్కువ సంఖ్యలు గావలయును. భూసైన్యములు నౌకాదళములు కలిసి సంగ్రామమును పోగు సలిపిన దిగ్విజయముల మగుదును. అయితే కాని ప్రత్యేకముగ నౌకాదళమువారు నిగ్రహించుట కష్టము. నౌకాదళములకు నేయుపను లున్నవన్న సంగతి ఎల్లరును తెల్లమేకవా! అయినప్పటికిని యుద్ధము సముద్రముమీదనే తుద నెగ్గవలెను. నౌకాదళములు జర్మనులను సహింపజాలవు. వారి అంతర్గ్రాముల చేరు తలచిన మాత్రాన ప్రాణాపాయముల మగుదును. అంతర్గ్రాముల నివారించుటకు చిన్న జీడ తన్నియోకావలయును. కాన జీడలను నిర్మించువా రందరును యధాశక్తిగ తమకు వీలయినవరకు ఓడలను సభ్యులు చేయవలయును. జలాంతర్గ్రాముల నెదిరించుటకు చాల చతురత యుండవలెను. వీటిని గురించి దినదినము క్రొత్త ఊహలను చేయుచున్నారు. జలాంతర్గ్రాములు కేవలము నష్టము పొందకుండైనను నూటికొకటి పోవుచునే యున్నది. కాని ఇదొక శంకించవలసిన విషయము కాదు. మన కిప్పుడు తిండిలేక పడుచున్న కష్టముల చూడ జలాంతర్గ్రాముల నష్టము నష్టమే కాదు. జీవనాధారమునకు ముఖ్యవసరముగ తోచు తిండి సామగ్రులను సమకూర్చుచు అనవసరముగ ఉల్లాసముగ చేయు చిల్లర తిండ్లను గట్టి పట్టవలెనని నుడివిరి. విజేతములలో పనిచేయుచున్న సముద్రవ్యాపారయోదల వారిని జెల్లికోగారు అభినందించిరి.

సైన్యశాలా నౌకలను ముంచుట.

లండను ఏప్రిల్ 18:—శత్రువు లింతవరకు 6 వై ద్యాశాలానౌకలను ముంచిరి. వానిలో 247 గురు వృకులైరి. 73 గురికి గా య ము లుతగిలినవి.

ఆహారములకు మితి యేర్పరచుట

లండను, ఏప్రిల్ 18:—ప్రస్తుతమందు అమ్ముచున్న భరంతె చాల తక్కువగ గోధుమలను విక్రయించుటకు తగిన సాధనములను చూడవలెనని ఆహారాధికార మంత్రి వర్గమువారిని కోరిరి. దొరతనమువారే దేశమందు అంతిమము ఆహార పజాగములను పంచివెట్టి భారమును పూనుకొనవలెననికూడ ఉపపాదించిరి.

యుద్ధమునందు జేరు జనులకు వయసు పరిమితి నియమించుట.

లండను, ఏప్రిల్ 18:—వారా పత్రికలన్నియు సర్ విలియం రాబర్ట్ మున్నగు ప్రసంగించిన విషయముల నన్నిటిని ఆమోదించిరి. వాస్తవము తెలిసిన పిమ్మట జనులు దేశమును కాపాడుటకై ముందుకు రాకుండ నుండెను. ఇదివరకే ఎవరు జూచినను జర్మనుల పంతులను సునాయాశముగ భేదించుచు న్నారు. వీనికి దోడు సైనికులు హెచ్చుగచేసినచో జర్మ

నులను పూర్తిగా పోవలసి వలయు. తిరుగ జనులను పరీక్షించి సైన్యములందు సమకూర్చుటకు ప్రతేక బెట్టిన వైద్యవట్టము 5 లక్షల మందిని సంగ్రహించు వారిని జాలదు. ప్రస్తుతమందున్న సైన్యమును 11 ఏండ్లక్రాంతము గల వారిపట్ల ప్రయోగించినచో లాభకరముగ వుండును. వీరిని పూలములక్రింద పోషించి జేగింపజేయుచు యుద్ధము చేయించుట గాని ఇతర పథములు ప్రతేకముచేయుటగాని జరుగవలెను. ఇదివరకు గణన భూమికు సంబంధించి తేక భేదించుచు చేర్చిన యువజన పూలమును తిరోగమునకు పంపవలెను. అని పత్రికలు కాల్చుట.

బ్రిటనువారి తీవ్ర యోధుత్వము.

లండను, ఏప్రిల్ 18:—వాస్తవమువారిట్లు వాయును న్నారు:—భోజనశాలలనుగూర్చి వాస్తవ జేసినవివర్తనలు బహిరంగముగ ఒక క్రొత్త ప్రయత్నమును నాటిచేసినారు. మాంస భక్షణము లేనివారును సుక్రమును వాసును ఉరుల గడ్డలను తినవచ్చును. ఈ క్రమము మరొకటి తిండి తినవలయును:—గోబు 4 ను పార్శ భోజనము 1 రెండు నులు కొట్టె, భోజనము 1-కి 2/7 బొమ్మల పంపించు, చల్లిభోజనమునకు రెండున్నల మాంసము 1 ఫలపరములను, భోజనమునకు 5 బొమ్మలమాంసమును తినుట కీయవలెను. ప్రతి దినము పిండి వంటలకు 2 బొమ్మలపిండి కీయవలెను. 10 కంటే తక్కువగ గదులుగల భోజనశాలి గృహముల పట్లను భోజనము 1-కి 15 బొమ్మలు వసూలుచేయు వంటపూటిండ్ల పట్లను ఈ నియమము కర్తవ్య జాలదు.

దైర్ఘ్యశాలియును సైనికుడు

లండను, ఏప్రిల్ 18:—పోయలు నిలపుపు పటాలము లకు చేసిన సార్థింటు ఎఫ్. వట్టూపాయరుగారికి దైర్ఘ్యశాలి గ్రామము బహుమతిచ్చిరి లండను గతము గ్రామమునున్నది. వీరిని లండను లెస్టి నెంటుగ గూడ ఏర్పడిరి. వీరికి పటాలమునకు అధికారిగ నియమించబడిన కాలముందు ఉద్యోగస్థుల నందరిని శత్రువులు కాల్చివేసిరి. తిరుగ వీరిపైబడి ఎనిమిది సాయలు పోసినను యిసుమంపైనను లొంగక జయమునెందిరి. వారి సాహసవైర్యములే నొప్పు ఉపద్రవమును తొలగించిన వని లండను గతము గ్రామమునున్నది.

బంధక వ్రాతమును తొలగించుట.

లండను, ఏప్రిల్ 18:—ఇండియాదేశము నుండి బంధక వ్రాతమును తొలగించుటకు మే నెలలో లండను నగరమున అంతర్జాతీయ సమావేశము జరుగును. ప్రస్తుతమునల విధానము నిలుపబడినది. దీనిని మరల ప్రారంభింపగూడదని చూపుతెలిసిరి గారు వ్రాసిన పాస్ మెంటు ప్రబలసభలో ఛేంబర్లను గారు నుడివిరి.

కాఫీ.

లండను, ఏప్రిల్ 18:—కాఫీ నిగుతుని గూర్చి ఇండియాకు ఆన్యాయమును దక్షిణ అమెరికాకు సమకూరుచుకు కలుగుచున్నది. దీనిని తొలగించవలెనని చూపుచున్నట్లు పత్రిక వ్రాసినది.

ప్రాము

శత్రు సైన్యములు డిమ్మను బాంబులతో కాల్చుట.

లండను, ఏప్రిల్ 18:—జర్మనులు చాలావియోద్రేకముగ డిమ్మను బాంబులతో తగులబెట్టుచున్నారు. జనులకు పట్టణము నుండి వెదలిపోవుటకు ప్రాధానికా ఆజ్ఞ యిచ్చెను.

జర్మని

తెలుజరు
లండను, ఏప్రిల్ 18:—రెయిజరుకు ప్రాజ్ఞాపాత కనగకు వ్యాధి కలెదని స్థితికినివచ్చితి కు నాడన వారు తెలుపు చున్నారని వార్తలు నుండి యొకరు ముచ్చటకు పుట్రుకకు వ్రాసిరి.

ఆస్ట్రేలియా

ఆస్ట్రేలియాలో వ్యాంగ ప్రవాదము.
ఆస్ట్రేలియాదాము, ఏప్రిల్ 18:—ఆస్ట్రేలియాదేశపు వ్యా యయ్యిగాను వ్యాధి కలెదని పని చేయుచున్నారని వార్తలు తెలుగుటచే వ్యాధి కలెదని ప్రభువు తమ ఉద్యోగ సవనిని వారింటు కొనియ, పరీక్షయను మరింత గురుతు న్నది. ప్రభువును వారి తెలియకుండనే ఈ విషయ మును వెల్లడిచి వ్యాధి కలెదని వారి తిరుగు యితర సంగతులు కొంతయు దిద్దిరి. ఆస్ట్రేలియా యుద్ధ సంగతులు గూడ వీరి ప్రవనిని చాలింపుకొనినని వార్తలు సుప్రసిద్ధ వ్రామము చున్నది.

అమెరికా

అర్జంటినాలో భాగ్యము.

బోస్టన్ లెను, ఏప్రిల్ 5:—దేశవ్యయము పోను లక్ష టన్నులు ఎగుమతికి లభింప గలవు.

సెనెటు సభవారు యుద్ధమును ఆమోదించుట.

వాషింగ్టన్ ఏప్రిల్ 5:—యుద్ధ తీర్మానము విషయమై సెనెటువారిలో 82 మంది అనుకూలముగను 6 గురు ప్రతికూలముగను తమ అభిప్రాయములను తెలియ జేసిరి.

సెనెటు సభయం దుపన్యాసము

వాషింగ్టన్ ఏప్రిల్ 5:—సెనెటు సభలో యుద్ధ విషయమును గూర్చి ముచ్చటించునపుడు యుద్ధమును కూడ కావలయునని తీర్మానించిరి. ఈవిషయమును గూర్చి ప్రసంగించునపుడు హిచ్ కో గారు తమ తొంటి అభిప్రాయమును మార్చుకొని యుద్ధముపట్ల సానుభూతికవపవచ్చి గంభీరపన్యాసము గావించిరి. పూర్వము యుద్ధమువలనని భాముచేసినవిత్తించవాదమును భ్రాపకముజేసిరి. ప్రజలను దేశీయమహాజనసభవారును వలనని ఘోషించుచున్న సాయుధతటస్థ భావము పూనమని ప్రెసిడెంటు విల్సనుగారిని కోరిరి. కాని విల్సనుగారు సంగతుల నిజస్థితి తెలిసినవా రగుటచే దీనికంగీరించ రయిరి.

ఈ ఘోరసంగ్రామమును విల్సనుగారు అత్యంతో దారభావముతో దీనినందులకు వారినెంతయు నభినందించుచు యున్నాడెట్లున్న రాజ్యమువారు రాజ్యనిష్ఠమునకు గాని నష్టపూరి చేసికొనుటకు గాని లేక చారిత్రాసంబంధమునక కక్షలను తీర్చుకొనుటకు గాని ఈయుద్ధమును కోరలేదనికూడ నుడిచిరి. విగుర్చించగిన కాలమంతయు పోయి కర్తవ్యము గాదు కొను సుచయము తటస్థించినవనిరి. యుద్ధమునకు అంగీకరించెదమా లేక పరికరంబలవలె జర్మనులకు విజయాల మగుదుమా అని స్పాక్ సన్ గారు ప్రశ్నించిరి.

జర్మను జలాంతర్గాములచే ముంచబడిన అమెరికా నౌకలను నష్టపూరి చేయుటకు అమెరికా రేవు స్థానములందున్న జర్మను వాణిజ్యనౌకల నన్నిటిని బంధించ వలయునని లాజ్బాగారు గంభీరపన్యాసము గావించిరి. రాజ్యాంగ విషయమున ప్రజలకు గల భిన్నాభిప్రాయముల నన్నిటిని మరచి ప్రకారమునకై పట్టాలములందు జేరవలెను. పరామర్శంగము నకు 10 వేల సముద్రమును పంపి యున్నాడెట్లున్న పతాగము వికోపాఖండముందు విరాజిల్లునట్లు నొరించవలెనని తలచుచున్నాను. ఈవిషయము యుద్ధముచేయనిచ్చగించినవో యుద్ధము తుద ముట్టి దిగ్విజయము కాంచువరకు పోరవలయును. లేనిచో మానయుద్ధ వహించుట యుద్ధమనిరి. జనులందురు దీని యుపన్యాసమునకు చాలసంతోషించిరి. 4 గురుసభ్యు లీతీర్మానమునకు ప్రతికూలముగ చెప్పునద్యుక్తులైరి. కాని యుద్ధ మాంధమయినచో వారు గూడ దోహదము చేసెను మనిరి.

అమెరికా వారివలన కలుగునష్టము.

లండను, ఏప్రిల్ 5:—అమెరికా రేవులలో నున్న 6 లక్షల టన్నుల జర్మను నౌకలు స్వాధీనమగుటచే గాక అమెరికావారి నౌకలు మిశ్రమండలికి తోడగుట గూడ దీని వలన లభించును. అమెరికావారు తెక్సలేని నౌకలను నిర్మించుచున్నారు. 1914 వందు కంటె అమెరికా వారిపుడు 7 రెట్టికముగ నౌకలను నిర్మించుచున్నారు. బ్రిటిషువారికొరకు చాల నౌకలు నిర్మింపబడుచున్నవి.

క్రొత్త సాము

లండను, ఏప్రిల్ 5:—యుద్ధ వ్యయములకు గాను ఈ వత్సరము ముగియులోపల 16 కోట్లు సమకూర్చబడునని న్యాయాధ్యక్షుడు తంతిపాక్ష వచ్చినది.

బల్గేరియా

బల్గేరియాలో జర్మనుల పలుకుబడి.

లండను, ఏప్రిల్ 4:—మూడిదోనియాలో పరాసు వారి ప్రధాన కార్యాలయ మందున్న రయిటరు విలేజుకు డిప్లొ ప్రాసెసు:—రష్యా పరివర్తనమును గురించి జర్మనులు బల్గేరియాను తమ ప్రజలకు తప్పుగ తెలియ జేయుట చే పరాసు వైమానికులు సరియైన రష్యా పరివర్తన విషయములను తెలియ జేయుచు సామ్యవాదకత బల్గేరియాను మాత్రం ఆచరించగలముననియు రష్యాపరివర్తన బల్గేరియాలో జర్మనుల ప్రేరేపించి పెట్టినవో భాగుపడుచున్న కొన్ని వాక్యములను అచ్చు లించి కరపత్రములను బల్గేరియాకు పంపుటలో బడవైచిరి. బల్గేరియాలో చాల కాలము నుండి కలదాడు కొనియున్న సహి కాను గారు ఉండుటచే రష్యాపరివర్తన ననుసరించి ఏదైనాకార్యము బల్గేరియాలో రిటస్థించి నచో ఇకొక ఆశ్చర్యము కాదు.

స్థానిక వార్తలు

విక్టోరియా టెక్నికల్ ఇన్ స్టిట్యూట్:—ఈ కార్యాలయము ఈస్టరు సెలవుల సందర్భమున 6,7,8 తేదీలు లందు మూసివేయబడును.

చెన్నై పురి శాసనసభ. —చెన్నై పురి శాసనసభ నిన్నిటితో పూర్తియైనది. రాబోవుసభ మే 22-వ తేదీన ఉదకమండలమునందు సమావేశమగును.

తిరువన్ మియూరు ఉత్సవము:—ఈ ఉత్సవము కొలకు పోవువారి కుపయోగ మగునట్లు ట్రాంబండ్లు 1,8 తేదీలు రాత్రి 12 గంటలంతట నడచుచుండును.

గవర్నరుగారు. —గవర్నరుగారు సపరివారముగా 11-వ తేదీ రాత్రి చెన్నై పురి సెంట్రలుప్రైవేటునుండి బయలుదేరి మరునాటి యుద కాము పెట్టపాలెములో దిగి ఆక్కడినుండి మోటరుపై ఉదకమండలమునకు పోవుదురు.

ఆరోగ్యస్థితికొందు సైనికులు:—ఇటీవల గాయములు మొదిన 200 మంది సైనికులు వచ్చిరి. వారికి పూన మల్లిలోని వనశ్రుతింధియు నివాస మేర్పరపబడినది. ఈసెల 2-వ తేదీన మజిలీకొందలు వెల్లింగ్టనుకు పోయిరి.

జార్జి టౌను పోలీసుకోర్టు:—మూడవ మేజిస్ట్రేటు గానున్న పి. వారాయణమూని బి. ఏ. బి. ఎల్. గారు బదిలీ చేయబడినందు ఇదివరలో ప్రకటించబడినది. వారికి బదులు మాయవరము డిప్టీ మేజిస్ట్రేటు రా. సా. రాజాచారిగారు చెన్నై పురికి వచ్చి జార్జి తీసికొనిరి.

శ్రీ వే. క. తేత్యేర చూచయ్యగారిజీవితము:—వెల, 0-4-0. గ్రంథకర్త దుగ్గిరాల వేంకటస్వామియ్యగారు. ఇది బాలనరసత్తి వుత్తక భండారమువారి ద్వితీయప్రచురము. చక్కని తెలివితేటలను వలయుచున్న వైచిర్యామాకు అంగలూరు కృష్ణాజిల్లా అని వ్రాయవలెను.

సెంటుజాను ఆంబులెన్సు సాధుము:—సెంటుజాను ఆంబులెన్సు సాధుమువారి తరపున డాక్టరు డి. వి. వెంకట్రామ గారు ఏప్రిల్ 11-వ తేదీ నాడు తండ్రియారు శ్రేణియందు తిరువత్తూరు హైకోర్టులోనుండు ఉత్తర ముద్రాను హిందూ సెడంటరీ పాఠశాలయందు ఆరోగ్యపన్యాసమును అరవభావలో నొసంగెదరు. రా. బ. త్యాగరాయ పెట్టిగారధ్యక్షత వహించెదరు. నందిరప్రవేశముచితము.

రైలువే ఏజంటు:—ఎం. ఎస్. ఎం. రైలువే కంపెనీలో ఏజంటుగా నున్న ఎ. బి. శ్రీనివాసగారు ఉద్యోగమును వదలుకొని నీలగిరిలకు పోయిరి. వారు 1860-వ సం॥ మన కాక్సనీడేశమున పుట్టి ప్రాన్సుదేశమున విద్య నభ్యసించిరి. తరువాత ఆంగ్లదేశమునందు రైలువేలో పనిచేసి 1887 వ సం॥మున హిందూదేశమునకు వచ్చి ఎం. ఎస్. ఎం. రైలువే సహాయ ఇంజనీరుగా చేరి 1913 వ సం॥మున ముఖ్య ఇంజనీరై యధారంధమున రైలువే ముఖ్యాధికారి యైరి.

చిత్రలేఖనము:—ఆంధ్రశిల్పకళాశాల - బెజవాడ:—ఈ గ్రంథముకంటి మా కార్యాలయమునకు చేరినది. శిల్పాప్తక నేత మాతలపాటి వరసింహంనాయుడుగారు. తరగతుల వారి గానిట్టిపుస్తకములు 18 అచ్చు వేయబడుచున్నవి. శ్రద్ధతో వీని నన్నిటినిపూర్తిచేసిన “అపుట్టుయను డ్రాయింగు” పూర్తియగును - టి. హద్దాద్ గారు ఎల్లరకును వీరు ఈ డ్రాయింగును నేర్చుదాట. ఈ గ్రంథమున 18 ఆ కృతులు చిత్రింపబడినవి. ఇది ఎక్కువవైజులు క్లు ముదిరిగనున్నది. వలయుచున్న వైవారికి వైచిర్యామాకు బెజవాడకు వ్రాయదగును.

భోగముశ్రీ ఇంట దొంగతనము:—గతడిసెం బరమాసమున నేతురానుపెట్టి అను నాటుకోటి సెట్టియొకడు జాడ్లి పోనలోని ఒక భోగముశ్రీ ఇంట కొంతకాలముండి ఆమె ఇంట లేనప్పుడు పిలువగల ఒక ఆధరణమును దొంగిలించుకొని పోయెను. భోగముశ్రీ ఇంటికి వచ్చినవెనుక ఆధరణము లేకుండున పోలీసువారికి తెలిసెను. పోలీసువారు తిరుచునానల్లిలో ముద్దయినిబంధించి చెన్నై పురికి తీసికొనివచ్చిరి. 4 వ రాజధానిమేజిస్ట్రేటు కేసునిచూపించి ముద్దయికి 3 మాసములు కఠినశిక్ష విధించిరి.

గం - వ గోదావరీ మండల సభ.

అమాలాపురమునందు సమావేశ మగుట.

(మాప్రత్యేక ప్రతినిధి యుద్ధమండి)
అమలాపురము: ఏప్రిల్ 6:—మూచిమంచివారి యగ్రహారమునందు, పోతువారి మేడకు సమాపమునందు ప్రత్యేకముగ నిర్మితమైన పందిరియందు గం వ గోదావరీ మండలసభ నేటియందు ముగుసందు గూడినది. దివానుబహద్రుడు ఆర్మీ రఘునాథరావు పంతులుగారు; (రిటైర్డు సబ్జడ్జి) మాపట్టణమునందలి యిద్దరు మునసబులును; పోలీసు సర్కిలు ఇన సైక్లరు; పోస్టాఫీసుల ఇన సైక్లరు; వ్యవసాయశాఖ సాహాయ్యదేరక్తురు; వెద్దపురము తాలూకా బోర్డు అధ్యక్షులును; ఉపాధ్యక్షులును జిల్లాసంఘపు కార్యదర్శులును సభానేదిక నలంకరించియుండిరి. మాపట్టణమునందలి, బాలికా పాఠశాలలోని బాలికలు సాహితీసభతో సభాకార్యము ప్రారంభమైనది. 600 మంది ప్రేక్షకులును 200 మంది ప్రతినిధులును సభ నలంకరించిరి.

మదరాసు కార్పొరేషన్

నోటీసు. 745

16-4-1917 వ తేదీ సాయవారము సాయంత్రము 5 గంటలకు మద్రాసు కార్పొరేషను భవనమునందు కార్పొరేషన్ యొక్క స్పెషల్ మీటింగ్ గొకటి జరుగును.

అప్పు డీదిగున వ్యవహారములు జరుగవలెను.

(I) సిటీ మ్యునిసిపల్ బిల్లు యొక్క చితురు ఆలోచించుట.

(II) మహమ్మదు ఉస్మాన్ సాహెబు బహదూర్ గారు నోటీసిచ్చిన యీదిగున తీర్మానములు

- (a) ఆస్తికన్నును వృద్ధిచేయకుండుట.
- (b) స్వాస్థ్యముగాక యభివృద్ధి చెందిన స్థిరాస్తి విషయములో పన్ను లేకుండుట.
- (c) ఇంకంటాక్కు వైన సర్పాస్తి లేకుండుట. ఇందుకు బరులుగ ఇచ్చుచున్న వృత్తికముల తరగతుల నన్నిటిని రెట్టింపు చేయుట.
2. ఆనరరీ మేజిస్ట్రేటుగనున్న వారు మ్యునిసిపల్ కౌన్సిలరుగ నుండుట కనష్టం లనునది లేకుండుట.
3. ఓటర్లును క్యాండిడేట్లును పన్ను బాడుగలను బట్టి నిర్ణయించుటను ప్రస్తుతమున్న మ్యునిసిపల్ ఆర్డర్లో నున్నట్లు ఆర్డర్లో చేర్చబడుట.
4. అందరి మ్యునిసిపల్ కౌన్సిలర్లకును కాలపరిమితి 3 సంతతరములుగ నుండుటయు ఇంగ్లీషు పద్ధతిమీద ఎన్నిక కౌన్సిలర్లలో మూడవవంతు వారు ప్రతిసాలున నెన్నబడవలె ననుట కేమియు ఏర్పాటు యుండకుండుట.

మద్రాసు కార్పొరేషన్ } జె. సి. మొలొగి,
8-4-1917. } వ్రేసి డెంబు.

ప్రాధసరు రామమూర్తి నాయుడు

గారి ప్రోగ్రాము.

(1) కావలి	19-4-17 & 20-4-17	2 దినములు.
(2) బంగోలు	21-4-17 & 22-4-17	2 "
(3) పాపట్ల	23-4-17 & 24-4-17	2 "
(4) తెనాలి	25-4-17 to 28-4-17	4 "
(5) గుంటూరు	29-4-17 to 1-5-17	3 "
(6) గుడిరాడ	2-5-17 & 3-5-17	2 "
(7) బండరు	4-5-17 to 6-5-17	3 "
(8) బెజవాడ	7-5-17 to 9-5-17	3 "
(9) ఏలూరు	10-5-17 to 14-5-17	5 "
(10) రాజుపేట	15-5-17 to 18-5-17	4 "
(11) కాకినాడ	19-5-17 to 22-5-17	4 "
(12) వెద్దాపురము	24-5-17 & 25-5-17	2 "
(13) పితాపురము	27-5-17 to 28-5-17	2 "
(14) తుని	29-5-17 to 31-5-17	3 "
(15) నరిసింపల్లి	5-6-17 to 8-6-17	4 "
(16) చోడవరం	11-6-17 to 13-6-17	3 "
(17) అనకాపల్లె	15-6-17 to 17-6-17	3 "
(18) విశాఖపట్నం	18-6-17 to 20-6-17	3 "

సంఘ సంస్కరణము

II

సూర్యనారాయణరావుగారికి ప్రత్యుత్తరము.

మన హిందూసంఘమునందు ఇటీవల జరిగిన సంఘసంస్కరణ ప్రయత్నములు కొన్ని పథములు కానందున అనగ సంఘములోని బహుజనులు వానిని ఒప్పుకొననందున అవిపనికిరాని సంస్కరణములని చెప్పట రావుగారి ఉద్దేశ్యముగా కనబడుచున్నది. అట్లునకొనుట పెద్ద పాటబాటు. సృష్టిపుట్టి నప్పటినుండియు, నేటివఱకు అయిదోయిన ఏ సంస్కర్తయొక్క ఏరాజకీయ, సాంఘిక, మత విషయక సంస్కర్తలయొక్క అభిప్రాయములను ప్రపంచమంతయు నెప్పుడు ఒప్పుకొని యుండలేదు. బుద్ధుని, శంకరుని, రామానుజుని, మధ్వుని, వల్లభుని సంస్కారములు హిందూదేశమున ఎల్ల జనులను ఒప్పుకొనిగా? లేదు. కొందఱు మాత్రమే ఒప్పుకొని యున్నారు. అంతమాత్రముచేత, నై మతస్థాపకులందఱును ఆచార్యత్వమునకు తగనివారనియును, వారి సంస్కరణములు వెట్టిసంస్కరణము లనియును, ఎంతమాత్రమును ఫలింపలేదని యుక్తి ప్రస్తుతాశ్రయమున నేడు చిరువయస్సిండుచున్న సూర్యనారాయణరావుగారు చెప్పిన చెప్పుచున్నాక! ఇతరులెవరును చెప్పజాలరు. ప్రపంచమందు పుట్టిన సంస్కర్తలలో నెల్ల లూథర్ గొప్పవాడని అందఱు అనుకొనుచున్నను నేడు భూమిమీదనున్న కిరస్తానులలో ప్రోటెస్టెంటులకంటె, గోమను కేరలికులే ఎక్కువ సంఖ్యాకులై యున్నారు. అంతమాత్రమున లూథర్ యొక్క సంస్కరణము విఫలమైనదని చెప్ప నెవ్వడు సాహసించును? మానవజాతియొక్క బుద్ధివికాసమునకు ప్రోటెస్టెంటు సంస్కరణ మొచ్చిన మహాపాపకారమును యూరపు చరిత్రమును చక్కగ చదివినవాడెవ్వడును మఱవజాలడు.

కావున సంస్కరణములను జనులందఱును అంగీకరించిన సంఘము. కాని అందఱంగీకరింప కొందఱంగీకరించిన అదివిఫలమని గాని తప్పనిగాని తలంచుట పాటబాటు.

ఇక సంస్కర్తల కట్టి గుణములుండిన చాలునో విచారించుము. సంస్కర్త మహావిద్యాంసుడుగ నుండ నక్కఱలేదు. అనన్య సామాన్యబుద్ధి వైభవశాలిగను నుండనక్కఱలేదు. అతని కీక్రిందిగుణము లుండిన జాలును. (i) ఏ సంఘము నాతడు సంస్కరింపవలెనో ఆసంఘమునందలి జనసామాన్యముకంటె నెక్కుడు విద్యనేర్చినవాడుగను, లోకానుభవము గలవాడుగను సారాసార విచక్షణ (Common sense) గలవాడుగను ఉండవలెను. (ii) సంఘములోని ఏదో మనుషు సంస్కరింప వలెనో ఆదోషమును గుఱించిన జ్ఞానమును ఆసంఘముందు సాహసముండి స్వాయురవమునలన తెలిసికొనిన వాడుగ నుండవలెను. (iii) ఆదోషమును సంస్కరించు ప్రయత్న అతనికి కేవలము సంఘాభివృద్ధి చేయవలయునన్న యిష్టమే కనుక కలయును. స్వలాభమునకు సంబంధించిన ఏ ప్రత్యక్షపరోక్ష హేతువులవలన గాని యితరహేతువుల గాని ఆ ప్రయత్నము కలిగియుండవలెను. (iv) అతడు ఎన్ని కష్టములకైనను సహించి తన మనోవాక్యాయకత్వమును ఏకవిషయముగ నుంచుకొని నైతిక ధైర్యమును (Moral courage) కలవాడుగ నుండవలయును. ఈ నాలుగు గుణములు గలవాడు మత, సాంఘిక, రాజకీయ సంస్కరణములకు నాయకుడుగ ఉండవచ్చును. ఇంతకంటె నెక్కుడు గుణములు సంస్కర్తకు గావలయునని యున్నయెడల సంస్కర్త లేయుండుట దుర్లభము. ఇందు ఒకానొక గుణము నెక్కువగ నుండి మిగిలిన గుణములు లేకపోయినను ప్రయోజనములేదు.

(2) సూర్యనారాయణరావుగారు సూచించిన రెండవ విచిత్రసిద్ధాంతమేదియనగా సంఘములో కాలమునుబట్టి మార్పులు చిన్నచిన్నగా తమంతట తామే జరుగుచుండును. వ్యవస్థల మనోవృత్తులలోని మార్పులనుబట్టియే సాంఘిక సంస్థాపనలను ఆచారములను మారుచుండును. కాబట్టి గొప్ప మార్పు లేప్పటికిని జరుగవు" ఇట్లు చెప్పటకు కారణము గొప్పమార్పుల కే సంస్కర్తయు ప్రయత్నింపగూడదని వీరి యుద్దేశ్యముగ గనబడుచున్నది. ఈ మాత్రము సంఘసంస్కరణమునకేనా? లేక రాజకీయ సంస్కరణమునకుగూడ అన్వయించునా? అన్వయించునెవల మీరు స్వరాజ్యము గూడ మనకు అక్కఱలేదని వాదించవలసి యుండును. వీరి రాజకీయాభిప్రాయములు గూడ ఇటీవల మారిన వేమా? తెలిపిన సంతోషించుము. నాయకులను రాజకీయవిషయమునం దేమి,

సాంఘికవిషయమునం దేమి, మత యేయితర విషయమునం దేమి ఆవశ్యకమని తోచినయెడల మార్పులు కొద్దివిగాని, గొప్పవిగాని సంఘమునందు జోరబట్టుటకు యత్నింపవలసినదే. మనముచూడవలసినది మార్పుగొప్పదా కొద్దిదా యన్నవిషయముకాదు. అదిసంఘమునకు ఆవశ్యకమా అనవశ్యకమాయన్న విషయము. గొప్పమార్పులకు యత్నించిన గాని మార్పులేననురాజాలవు. ఆవశ్యకమైనదని నిశ్చయముగ తెలిసినను మార్పు గొప్పదని కోరుటకు జంకినవాడు పిటికివాడు. నాయకుడు గా పనికిరాడు. ఇందుకు సంఘసంస్కరణమును గుఱించిన రెండు ఉదాహరణములను, రాజకీయసంస్కరణమును గుఱించి రెండు ఉదాహరణములను తీసికొందము. వైదికనియోగి సమైక్యత (Fusion) ఒకచిన్న సంస్కరణము. హిందూ దేశమందలి జాతిపద్ధతియును జాతివిద్వేషమును తీసి వేసి ఒక్క జాతి చేయవలయునన్నది పెద్ద సంస్కరణము. మొదటిది నమ్మినవారు మొదటిదానికి యత్నింప వచ్చును. రెండవది నమ్మినవారు రెండవ దానికి యత్నింప వచ్చును. చిన్నది యని మీరు సిగ్గుపడ నక్కరలేదు, పెద్దది యని వారు భయపడ నక్కఱలేదు. సూర్యనారాయణరావుగారి మతియున గొప్పసంస్కరణ మన్నయెడల జనులు సాటిపోవుదురు. కనుక చిన్న చిన్న సంస్కరణములు చేయవలయునని బోధపడుచున్నది. కాని అనాభవము మాత్రము తద్వ్యతిరేకముగ గనబడుచున్నది. నియోగ వైదికవివాహములన్ని జటిలినవి? ఒక్కటియు జటిలినట్లు కానరాదు. అనేయే బ్రాహ్మణ బ్రాహ్మణతేతర వివాహములు పెక్కులు జరిగినవి. ఇదియెట్లు? రావుగారి సాంఘిక కాశ్రయందు దీనికి జవాబున్నదా?

రాజకీయ సంస్కరణమునుగూర్చి విచారించునపుడు గ్రామపంచాయతులకు గ్రామవిషయమైన కొన్ని వ్యవహారములపై పూర్ణాధికార మియవలయునని కోరుట ఒక చిన్న మార్పు. హిందూదేశమున కంతకును స్వరాజ్యమియ్యమని కోరుట ఒక గొప్ప మార్పు. రావుగారి మతియున మనము చిన్న మార్పును కోరవలయుననేగాని గొప్పమార్పును కోరగూడదు! ఇచ్చినను తీసికొనరాదు! ఇట్టి విపరీతసిద్ధాంతముల నెవరైన నొప్పుకొనురా!

(3) రావుగారి మూడవసిద్ధాంతము యీ చిన్నచిన్న మార్పులైనను "క్రమక్రమముగా సంఘములో చొప్పింప" వలయునని. ఇది వినుటకు సాంప్రద సిద్ధాంతముగ నున్నను మన సంఘస్వభావము తెలిసినవా రెవరైనను ఇది అనుభవశూన్య సిద్ధాంతమని చెప్పగలరు. కొన్ని సంస్కరణముల స్వభావమును బట్టి అవి సంఘములో చొరవైనను చొరవలే లేక చొరకుండవైన నుండవలె కాని క్రమక్రమముగ చొరబడుట అను మూడవ మార్గమునకు పీఠింపదు. పరదేశగమనమును సంస్కరణమును దీసికొనుడు. ఒకానొకడు ఇంగ్లండునకు వెళ్లదలచును. అతను వెళ్లనైన వెళ్లవలయు. లేదా వెళ్లకుండవైన ఉండవలె. చిన్నచిన్న వెళ్లుట ఎట్లు? అతడు వెళ్లవచ్చిన పిదప మనమీద భోజనము చేయన్న చేయవలయును లేదా చేయకుండవైన నుండవలయు. అతనితో చిన్నచిన్న భోజనము చేయుటెట్లు? రజస్వలా నంతిర వివాహము చేసినకొనుడు. ఈ సంస్కరణమును సంఘమునందు జోరబట్టెననువాడు, తనకూతునకు రజస్వలానంతరమున వివాహము చేయవలెననెవలయును. ధర్మముచాలనిదో నూరుకుండవైన నూరుకుండవలయును! అతడు తనకూతునకు చిన్నచిన్న రజస్వలానంతర వివాహముచేయుటెట్లు? రావుగారిసంగతులు ఆలోచించి లేఖనప్రాసారా? లేక ఎట్లునును సంస్కర్తల నాడేమిచి పూర్వార్వచార పరాయణుల సంతోషపెట్టుటకు ప్రాసారా?

హిందూదేశమునందును ఆంధ్రదేశమునందును సంఘ రాజకీయ సంస్కరణములకు జరిగిన కొన్ని ప్రయత్నములు ఆయా నాయకుల మొదటి యుద్దేశ్యప్రకారముగాని ఆసంస్కరణములయందు సానుభూతిగలవారి కోరికప్రకారము గాని పూర్తిగ ఫలింపకపోవచ్చును. ప్రథమప్రయత్నములకు టచే వానిలో కొన్నిలోపములుండవచ్చును. అంతమాత్రమున సంస్కర్తలు అధర్మయ్యపడితిమప్రయత్నముల వినువకూడదు. "ప్రారబ్ధము త్తమజనానా పరిత్యజంతి" యను భర్తృహరి వాక్యమును, Failures are Pillars of success యను ఇంగ్లీషు సామెతను వ్యభిచారుగనమ్మి యుండవలయును. విఫలమై నప్పటికిన్ని యిట్టి ప్రయత్నములు ముందు రావుగారి గొప్ప మార్పులకు సోపానములు వంటివి. యూరోపు దేశమందలి సంస్కరణము యొక్క చరిత్రమును రావుగారు మఱియొక తూచుచువుదురుగాక! లూథర్ సాధించినటు వంటి సంస్కరణ

మునకు పూర్వమెందరో మహానుభావులు దానినే సాధించుటకు ప్రయత్నించి విఫలమనోరథులైరి. వారి ప్రయత్నము లన్నియు లూథర్ యొక్క విజయమునకు బునాదు లయ్యెను. వీరినే Reformers before the Reformation అని అందురు. వీరి ప్రయత్నములు ఫలింపనందున ఆ కాలమున సూర్యనారాయణరావుగారి వంటివారు పుట్టి సంస్కరణ ఆసంభవమని విచిత్ర తత్వమును బోధింపసాగిరి. ఒక శత్రుత కాదు వీటిని గుఱించి యిటుల ప్రాసాదువాడు.

"The Reformation no more began with the advent of Luther than the Renaissance did with the fall of Constantinople or Ceuta. Long before Luther, men have grieved over the evil states.....and many had been the attempts at amendments.

Reform had been so long in the air, that it seemed almost hopeless to those who had wished for it, almost a harmless fact to those who had reason to fear it. When in 1517 Pope Leo X had that.....Martin Luther had nailed ninetyfive Propositions.....to the door of a church.....the whole thing seemed a joke "Friars' wrangling as usual" he remarked "Leo made a great mistake; men's minds were at length for a change".

(University Tutorial Series — Fernside's Eng. History Vol. II Page: 39 & 40)
తుర్లపాటి. వేంకటేశ్వరరావు.

బొంబాయిలో ఈ నెల 4న తేదీని జరిగిన హిందూ దేశ సేవక సంఘసభా సమావేశ సందర్భమున ఇండియన్ లిబరల్ క్లబ్ అను ఒక రాజ్యాంగ విషయములను చర్చించు సభను క్రొత్తగ నెలకొల్పిరి. హిందూదేశమునకు సంబంధించిన రాజ్యాంగ విషయములను ఇతరదేశ సందర్భములను బాగుగ పరిశీలించి నేర్చుకొనుటకై ఇది ముఖ్యముగ స్థాపింపబడినది. దేశాభివృద్ధికి కావలసిన అన్ని విషయములు ఇచ్చట చర్చింపబడును.

నాగపురమునందు మార్చి నెల 8న తేదీని బారిష్టరు వి అభ్యాంకరుగారి పరీక్షయందు కోర్టు వ్యవహారమునకు సంబంధించిన విషయము గురించి అభ్యాంకరుగారిని నాగపూరు అసిస్టెంటు కమిషనరుగారు చాల నిందించి న్యాయస్థానాధికార తిరస్కరణ గావించినందులకు క్షమించెదమని బహిరంగముగా బలికి వారిని న్యాయత గావించిరి. అందుచే అసిస్టెంటు కమిషనరుగారు అభ్యాంకరు గారికి క్షమాపణ జెప్పకొని తమ తప్పును మన్నింప కోరిరి. ఒకానొక నాడు భాముగాను రైలు ప్రేమనవద్ద బోర్డుగారు మొదటతొగతి బండిలో సార్వభౌమియితరు లేమరు లోనికి ఎక్కుటకు పిలువకుండా అడ్డుగ నిలిచిరి. అభ్యాంకరుగారు కూడ మొదటితొగతి బండిలోనే పయనము చేయు వారగుటచే తమ సామానును బండిలో నుంచుకొని తాము లోనికి పోవుటకు బోర్డుగారిని కాట్ల అడ్డతీయునని కోరిరి! ఇది మీరు గావించిన అధికారతిరస్కరణకుట!

నాకోద్యోగుల శిక్ష.

న్యాయార్థులు, ఏ నెల 2:— బొంబాయి మూలమున నాకానాశనము చేయ నెంచినందుననే యిదివఱకు నాకాధిపతి గానుండిన వాకొక్లిర్టుకును మర కొంతమంది జుర్రుమలకు శిక్ష నిధింపబడెను.

మద్రాసు దక్షిణమహారాష్ట్ర రైల్వేకంపెని, లిమిటెడ్.

నోటిసు. (746)

బియ్యము, కాయవాన్యములు, వడ్లు వస్త్రములు రంగూనునుండి ఎం. ఎస్. ఎం., ఎస్. ఐ. & ఎం. ఎస్. ఇనుపదారులమీద యుండు స్టేషనులకు మద్రాసు మీదుగా పంపుట. 15-4-17 నుండి రద్దు చేయబడినది.

అమృతాంజనము.
అన్నిసొప్పలకు సిద్ధపడము.
చక్కని డబ్బీలో సహా సీసా 1-కి వెల 0-8-0.
శిలనొప్పుల మాన్పును.
పార్శ్వపు నొప్పులు శాంతి
దొలును. వాయువు
పోర్లు బాగోట్టును.
సువాసనగలిగి యుండును.
ప్రవియింబ నుండదనది.
వనమూలికలచే హిందూదేశమంద
తయారుచేయబడు మంచిమందు.
దీనిని విదేశములలో కూడ వాడుచున్నారు.
అమృతాంజనం డిగ్రీ. 109, ఫ్రేకోడ్డు, బొంబాయి
7, తంబుచెట్టి వీధి, మద్రాసు.

ఆంధ్రపత్రిక చందాదారులకు

ను స వి.
ఆంధ్రపత్రిక 8-వ సంవత్సరాదిసంచిక వ్రతీలు
రెండవవారములో తప్పక నెలువనును. కావున
నాలోపుగ అవసరము లేనట్లు మాకు తెలిపిన
వారికి తప్ప, తక్కిన వారందరికి, సంచిక కావలసి
యందైన టైం చి సంచిక, కిమ్మతుకు సంచిక నె
వి. పి. గ నం వెదము. కావున వి. పి. పైకమును
చెల్లించి సంచికను గైకొన ప్రార్థితులు. సంచిక
యనవసరమని తోచినవారు, తమ యుద్దేశ్యమును
మాకు తెలిపి, వి.పి. ఖర్చుల నష్టమును తొలగింప
ప్రార్థితులు. ప్రతిదినమునను 500 కంటె నెక్కు
నగి పోస్టువారు తీసికొనరు. కావున ఆలస్యమున
దని త్వరపడి యుత్తరములు వ్రాయకుండ ప్రార్థితులు.
పత్రికాధిపతి.

మోటారు నడపుట.
మూడుమాసములలో మోటారుకార్డు నడు
పునట్లు చేసి. గవర్న మెంటు స్పృహి కేటు ఇప్పించె
దము. ఫీజు రు50-0-0; 2 మాసములలో తయారు
చేయుటకు రు 60-0-0.
రాంనాయక్ అండుకంపెనీ
మోటారు ఇంజనీర్లు
722 మద్రాసు.

బెంగుళూరు కూరగాయలు పండ్లు.
ప్రతిబుట్టలో పలువిధమున యింగ్లీషు, యిండియన్
కూరగాయలు, పండ్లుకలిగిన బుట్ట 1-కి రూ 4-0-0.
సామాన్యమున బుట్ట 1-కి ,, 3-0-0.
రైలు ఛార్జులు మొదలయినవి ఉచితము.
ప్రతి ఆగ్గరులు వైకముతో బంపవలెను.
ది ఆంగ్లో యిండియన్ ట్రేడింగు కంపెనీ,
చామరాజుపేట, బెంగుళూరు సిటీ.

బాధాపీడితులకు వరము: ఐవోడిక్ సహితమైన డా॥ పి. డి.

సావంతుని వనోషధిసారసవరిల్లా

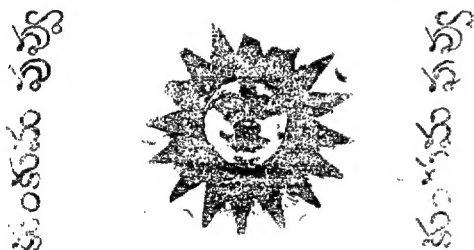
ఆకలిభోగ్యపు రక్తమువలన జనించుకాడ్మములకు కీడిముగంటి మందు. కురుపులను, మచ్చలను గండమాలలను
తొందలను, (కాకనొప్పులను అన్ని విధములవలన గలుగు చర్మరోగములను పోగొట్టును.
మిక్కిలి శక్తివంతమైన రక్తశుభ్రకారిణి (28)

ఐవోషధిపాల్కుల్లా గణ మిచ్చుట నిస్సంశయము, సహజమైనను మధ్యపెచ్చినను అన్ని విధములైన రోగములను
పోగొట్టును. శరీరమునందలి పాదరసరోగములను, మలబద్ధకమును, కాకసంబంధమును నొప్పులను పోగొట్టి రక్తమును
శుభ్రపరచును. శరీరాంగ్యమును గలుగ జేయును. 16 శోబాలనగ మందులకు 4 బోస్సుల బుట్టిలో అమ్మబడును.
ప్రాప్తిటరు:-- పి. డి. సావంత్. 144. ఫననవాడి. నెం 2 బొంబాయి.
Proprietor P. D. SAVANT. Fanaswadi. No. 144 No 2 BOMBAY.

ఆంధ్ర సర్వకళాశాల-విద్యా ప్రవృత్తి.
ఇది త్రియ్యం కట్టకుంచి రామలింగారెడ్డి గారిచే
ప్రాయబడినది. వెల 0-4-0 పోస్టేజి ప్రత్యేకము.
ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము, 6 తంబుచెట్టి వీధి, మద్రాసు.

ఏకభాషాలిపి ప్రశంస
ఇది వెన్నెలకంటి అప్పారాయ విరచితము.
వెల 0-4-0 పోస్టేజి అధికము.
ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము, 6 తంబుచెట్టి వీధి, మద్రాసు.

కుంకుమపువ్వు

స్వచ్ఛమును నిర్మలము నగు కుంకుమపువ్వు
మావద్దదొరకును. కొనువారు సూర్యమార్పును
గమనింపును. కరన్నాకడెన్ను మొదలగున
ఇంగ్లీషున వ్రాయవలయును:--
ఎస్. నారాయణ అండు కంపెనీ.
(58) 21. నామూంపేడి, బొంబాయి.

శ్రీవాల్మీకి రామాయణము - ఆంధ్ర వచనము.
ఈ పుస్తకమునందు అతిసుందరమైన 150 పటము లున్నవి.
బాలకాండము అట్టబైండు 1-0-0 క్యాల్కో 1-4-0
అయోధ్యాకాండము 1-వ భా... 1-0-0 ,, 1-4-0
" 2-వ ,, ... 1-0-0 ,, 1-4-0
ఆరణ్యకాండము ... 1-4-0 ,, 1-8-0
కిష్కింధాకాండము ... 1-0-0 ,, 1-4-0
సుందరకాండము ,, ... 1-8-0 ,, 1-12-0
యథకాండము 1-వ భాగము ... 1-0-0 ,, 1-4-0
" 2-వ ,, ... 1-0-0 ,, 1-4-0
" 3-వ ,, ... 1-0-0 ,, 1-4-0
సంపూర్ణము 8 సంపుటములు.
బాల, అయోధ్యాకాండములు - 1 సంపుటము 8-8-0
ఆరణ్య, కిష్కింధా, సుందర కాండములు-1 సంపుటము 4-8-0
యథకాండము - మూడుభాగములు, 1 సంపుటము 8-8-0
తైలరీయడిమి- 80 పాపుకాగితములపైన మంచి
అచ్చు, మేలైన కాలిగో బైండు, బాల, అయోధ్యా } 5-0-0
ధ్యాకాండములు చేరి 1-సంపుటము
ఆర్. వేంకటేశ్వర్ అన్ డు కో,
(285) ఆనంద ముద్రాలయము, మద్రాసు.

హెచ్. టి. మహమ్మద్ అండు కో,
[723] నందన్ పురా, బెనారస్ సిటీ.
కాశీలోనుండు అనేక విచిత్రమైన జరిపట్టు
వస్తువులు వీరు బహుచవుకగ సప్లయిచేతురు. ఒక
సారి ఆగ్గరుయిచ్చిచూచినచో తమకే తెలియగలను.

ప్రాణము గల బొమ్మలు
బయస్కోపులు. ఫీలుమును - డేవాల - గ్యాసుడిప
ములు - బొమ్మలకాడ్లు - గారడీ పుస్తకములు విక్రయించె
దము. క్యాటలాగు కావలెనా? (892)
బి. ఈర్వరపు అండు సన్యు, విశాఖపట్టణము.

శారదాంబ
ఇది శ్రీధర్మబోధిని యను నాటకము.
వెల 0-4-0 మాత్రమే పోస్టేజి ప్రత్యేకము.
ఆంధ్రపత్రిక ప్రెస్, 6, తంబుచెట్టివీధి, మద్రాసు.

180 పుటల పుస్తకము ఉచితము
ఆరోగ్యమును కాల్వలనుఖునుబాండుట స్వాభావిక
మైన కొన్ని విధులను అనుసరించుట వలననే కల్గుచున్నది.
ఈ ఉత్తమమైన పుస్తకము ఆరోగ్యమార్గమును కలుగజేసి
శరీరసౌఖ్యమును దృఢపాత్రమును ఆయుర్వృద్ధిని ఇప్పించు
ను. ఈ పుస్తకము ఇశాముగా నియమమును పోస్టు చార్జి
యు సేకరించుచుండెదము. వెంటనే స్పాన్యకు.
219 నైద్యశాస్త్ర మణిశంకర్ గోవిందజీ,
ఆలంకర్ణికా కోవధాలయం 156, (బ్రాడ్వే, మద్రాసు).

ఉచితము! ఉచితము!!
మానవ గడియారము
దానిని బాగుచేయుట ఏలాగు?
144 పుటలగుల నైద్యగ్రంథమును చదువుటవలన
మానవ గడియారమును రిపేరుచేయుటకు నేర్చుకొన
వచ్చును. క్రయము లేదు. తనాలఖర్చు లేదు.
రాజనైద్య నారాయణజీ శేకవతీ,
188 20, చీనాబజార్, మద్రాస్.

అమృతాంజనము డిబోవారి దివ్యౌషధములు.

	రు.ప.
దంతమార్గము పండ్లుతోముటకు	... 0-2
శీర్షరసాయనము మాత్రలు ఆజీర్ణమునకు	... 1-4
దంతకూలకారి పండ్లుతోముటకు	... 0-8
వజ్రగుళికలు ధాతుపుష్టికి	... 1-0
జ్వరహరి జ్వరములకు సీసా 1-కి	... 0-12
మూలకంకరు తైలము డబ్బీ 1-కి	... 0-12
తేలుమందు తేలుకాటుకు సీసా 1-కి	... 0-8
నేత్రాంజనము కంటివ్యాధులకు	... 0-4
కలగామూత్రలు వాంతిభేదలకు	... 0-6
బిజ్జి తైలము గడ్డిచీడలకు డబ్బీ 1-కి	... 0-8
నామకర్పూరము సీసా 1-కి	... 0-6
చేలకు నుండు సీసా 1-కి	... 0-4

	రు.ప.
శామర తైలము; శామర, తీటకు	... 0-4
వృష్ణుకు తైలము డబ్బీ 1-కి	... 0-4
సుగతిద్రావకము సీసా 2-కి	... 1-0
కఫహరి శీతగట్టు దగ్గులకు	... 1-4
కఫహరిచూర్ణము. దగ్గు, ఉబ్బసములకుడబ్బీ 1-కి	0-8
వాయువుపోట్లకు మందు	... 1-0
సుందరీతైలము, ముఖకాంతికి	... 0-8
పగుళ్లకు తైలము శీతపగుళ్లకు	... 0-6
కర్ణకూలహరి చెవిపోటుకు	... 0-6
జులూబి మాత్రలు మలబద్ధమునకు	... 0-8
జంతువాతహరి ఎవిడికలకు	... 0-8
కుసుమారి మాత్రలు, కుసుమవ్యాధులకు	... 1-0

	రు.ప.
మోహిని తైలము వెండ్రుకలు పెరుగుటకు	... 0-12
రోమహరి వెండ్రుకలు ఊడుటకు	... 0-8
ఉబ్బసమునకు మందు సీసా 1-కి	... 1-0
కస్తూరిమాత్రలు వెద్దలి, మంచివి 50-కి	... 0-10
నుఖభోగి మాత్రలు	... 1-0
నుఖభోగి తైలము పుండ్లకు	... 1-0
విశేషములకు మాత్రలు డబ్బీ 1-కి	... 0-8
గ్రహణి మాత్రలు డబ్బీ 1-కి	... 0-8
శిరోవేదన మాత్రలు తలనొప్పలకు	... 0-12
కాలినపుండ్లకు నూనె సీసా 1-కి	... 0-8
శగకు ద్రావకము సీసా 1-కి	... 1-0
తాంబూలమాత్రలు, సువాసనగానుండును 50-కి	0-8

అమృతాంజనము డిబో, మద్రాసు అండు బొంబాయి.